

ARCHITEKTONICKÁ KONCEPCE OBCE BŘEŽANY

Anna Králová

DIPLOMOVÁ PRÁCE

autor projektu:
Bc. Anna Králová

vedoucí práce:
Ing. arch. Josef Mádr

odborný asistent:
Ing. arch. Štěpán Tomš

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala panu architektu Mádrovi a panu architektu Tomšovi za mnoho užitečných konzultací a předaných znalostí, které mě vždy posunuly dál a pomohly mi v hledání správného přístupu k vesnici. Děkuji jim také za vedení projektů v předchozích semestrech.

Za konzultace děkuji

Ing. Michalu Uhlíkovi, Ph.D. – dopravní infrastruktura

Ing. Zuzaně Vyoralové, Ph.D – technická infrastruktura

Mgr. Radce Kočí – odbor památkové péče Horažďovice

Zvláštní poděkování patří starostce obce Břežany Mgr. Marii Metličkové za velmi vstřícný přístup, poskytnuté podklady, informace a čas, který mi věnovala při našich setkáních.

Děkuji také panu Řánkovi za umožnění prohlídky a zaměření hospody.

Rodině a kamarádům děkuji za pomoc a podporu během celého studia.

Veškeré myšlenky a poznámky autorky práce jsou psány kurzívou. Text s fakty je odlišen základním typem písma.

OBSAH

1. úvod

- předmluva
- zadání a cíl diplomové práce

2. průzkum a postřehy z vesnice

- vztah obce k vyšším celkům
 - poloha v rámci ČR, kraje, mikroregionu
 - popis mikroregionu
- širší vztahy
 - situace 1:50000
 - dostupnost občanské infrastruktury
- krajina a člověk
 - místa v krajině
 - cesty v krajině
 - rozhraní vesnice a krajiny
- o Břežanech
 - historie a vývoj vesnice, lidová architektura
- situační výkresy – stávající stav
 - celková situace
 - objekty
 - zeleň
 - dopravní a technická infrastruktura
 - majetkoprávní vztahy
- územní plán
 - příprava, pracovní verze
- život v obci
 - spolky, společenský život, vedení obce
 - obyvatelstvo
 - rok vesnice
- místa a děje ve vsi a mimo ves
 - charakteristika veřejných budov a prostor

3. zhodnocení průzkumu

- popis problémů a hodnot vesnice
- vytipování inčiacních míst k řešení
- podrobnější popis vytipovaných míst
- reference dobré praxe

4. návrh vytipovaných míst

- celková situace
- náves
 - krám s předprostorem
 - kultivace placu s požární nádrží
- rekonstrukce hospody
- a novostavba obecního úřadu
- hasičárna – rekonstrukce
- a změna v užívání 2np na bydlení
- bývalý obecní úřad – rekonstrukce
- a změna v užívání na bydlení
- nová výstavba

5. závěr

- dokladová část
 - prohlášení autora
 - zadání diplomové práce
- seznam pramenů a literatury
- zdroje obrázků

úvod

Ve své diplomové práci se zabývám malou vesnicí jménem Břežany na jihozápadě Čech. Zadání se zformovalo během diplomního semináře, v němž jsem se chtěla věnovat tématu spojenému s venkovem, byť zprvu bez konkrétní představy o tom, jakým způsobem.

Můj zájem o problematiku pramení z osobního vztahu i odborného studia. Vztah jsem si vytvořila díky částečnému vyrůstání na vesnici na Horažďovicku, odkud pochází moje rodina. Jejich vyprávění o životě, jaký zde byl, mě vždy fascinovalo. Z míst, která jsem sama znala jen jako opuštěná a prázdná, v těchto příbězích sálal život, přítomnost a naléhavost. Kladla jsem si otázku, jak je možné, že se bytí na vesnici zásadně proměnilo a umrtvilo během tak krátké doby, jakou je jeden lidský život (generace mých rodičů). Jakmile jsem pochopila důvody, které vedly k takovému výsledku, začala jsem uvažovat, jak to bude s venkovem dál. Vedle tradičních kladných atributů jako jsou těsnější sousedské vztahy, komunita, blízkost přírodě, klid a malebnost, vnímám venkov jako budoucí alternativu k životu ve městech. Během pandemie koronaviru se ukázalo, že v dnešní době už člověk často nemusí být fyzicky přítomen v centrech regionů pro zajištění své obživy, jako tomu bylo doposud. Lidé z měst prchali na venkov, kde skupovali desetiletí opuštěné nemovitosti. Přestože mnozí se do center opět navrátili, venkov dostal po mnoha letech šanci ukázat své přednosti a nachází se na rozcestí. Směr, kterým se dále vydá, je klíčový.

Hledala jsem způsob, jakým bych jako budoucí architektka mohla s tímto fenoménem pracovat. Zadání jsem nejprve nasměrovala k mikroregionu, který dobře znám a kde mám kořeny. Rozsáhlejší území s několika vesnicemi pro mě však bylo při hledání metody práce příliš neuchopitelné. A tak se zrodila myšlenka zpracování jakési případové studie – zadání konkrétního území jedné obce, na které bych mohla pochopit principy, problémy a hodnoty vesnice (některé i obecně platné), reagovat na ně a naznačit, jak by se s nimi mělo pracovat.

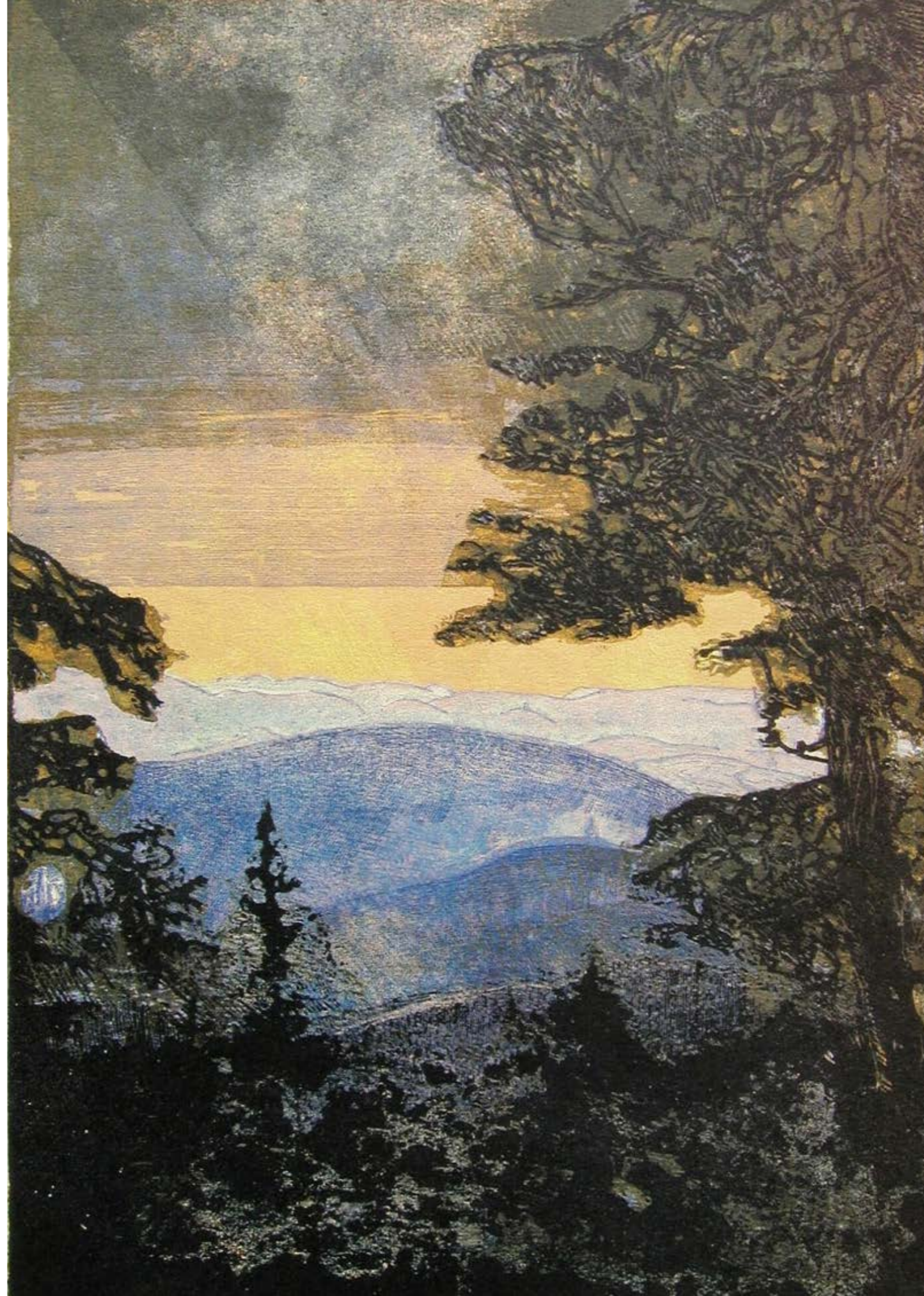

Josef Váchal – Zima v Pošumaví (1)

Pro můj záměr sejevila jako ideální obec Břežany v Plzeňském kraji. Tvoří typický obraz vesnice jihozápadních Čech a jako soubor lidové architektury se řadí k jednomu z nejvýznamnějších.

Vesnici znám odjakživa, přestože nejsem zdejší. Snadno se díky tomu orientuji v území, přičemž pozice vnějšího pozorovatele mi umožňuje zachování určitého odstupu. Podařilo se mi spojit se s místní starostkou a navázat s ní spolupráci. Zjistila jsem, že obec zdárně hospodář se svým rozpočtem a je zajištěn její základní chod, má fungující technickou a dopravní infrastrukturu, zrekonstruované veřejné objekty, opravené kapličky, křížky, nově vysázené stromy apod. Břežany se tedy nachází v momentě, kdy je možné podnítit diskuzi o jejich dalším rozvoji s cílem udržet v nich obyvatele, přilákat nové a celkově je oživit.

Rozhodla jsem se vytvořit vizi, která by měla sloužit jako podklad pro vedení obce a další aktéry, kteří ovlivňují podobu vesnice. Práce používá různou škálu měřítek a zásahů vycházejících z popisu problémů, hodnot a prostorových vztahů vesnice. Vytipovala jsem iniciační místa, která by roztočily spirálu vývoje vedoucí k ideálnímu stavu vesnice, kde bude funkční hospoda se sálem, bydlení, obchod, hasičárna, obecní úřad a veřejný prostor. Jedná se o celkový pohled na obec, jednotlivá řešení jsem rozpracovala v architektonickém detailu pro jednoduchou názornost, aby si je uměl představit každý. Návrh naznačuje přístup k rekonstrukci, změně v užívání stavby, novostavbě a revitalizaci veřejného prostoru na vesnici.

průzkum a postřehy z vesnice

1. měřítko krajiny

Vesnice Břežany se nachází v Plzeňském kraji, neda-
leko od hranice s krajem Jihočeským. Tvoří samostat-
nou obec (územně samosprávný celek), pro kterou je
8 km vzdálené město Horažďovice pověřeným úřadem
s rozšířenou působností.

Břežany patří do Dobrovolného svazku obcí Horažďo-
vicko, ve kterém spolu s dalšími menšími obcemi usilují
o „prosazování svých zájmů a zajišťování potřeb v ob-
lasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požár-
ní ochrany, veřejného pořádku, ochrany životního pro-
středí, nakládání s odpady, cestovního ruchu, občanské
vybavenosti, technické infrastruktury a dopravy.“¹

*Poloha vesnice mimo těsnou blízkost města přináší výho-
du v tom, že ji prozatím příliš nezatěžovala nová (satelitní)
příměstská výstavba. Na druhou stranu z toho plyne ome-
zená dostupnost.*

Obec leží v mikroregionu Prácheňska. Původně se jed-
nalo o historické správní území Českého království roz-
kládající se na jihozápadě Čech, na části dnešního Jiho-
českého, Plzeňského a jihu Středočeského kraje. Jeho
pojmenování se odvíjelo od hradu Prácheň u Horaž-
dovic. Dnešním označením Prácheňsko se rozumí širší
oblast Pootaví v úseku mezi Horažďovicemi (západní
část) a Pískem (jižní část). Západní část Prácheňska tvoří
svébytný region lidové architektury.²

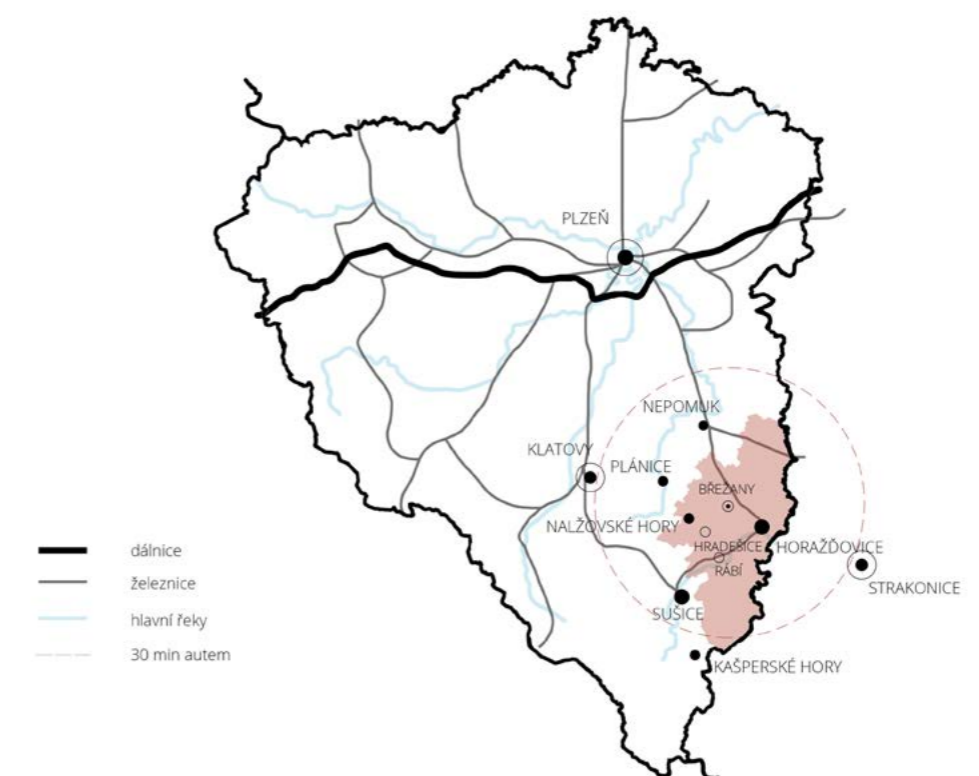

vymezení Prácheňského mikroregionu v rámci Plzeňského kraje
a poloha v ČR

¹ DSO Horažďovicko [online]. [cit. 5.1.2022]. Dostupné z: <https://www.dsohorazdovicko.cz/>
² PEŠTA, Jan. Encyklopedie českých vesnic III. - Západní Čechy. Praha: Nakladatelství Libri, 2005. s 15.

okolní města

dostupnost

Na Horažďovicku je krajina pahorkatá, s kamenitými vrchy a najdeme v ní mnoho rybníků. Jejím typickým rysem jsou skupiny balvanů na mezích, na sucho vyskládané kameny podél starých cest a jiné stopy kultivace kamenité země. Západní část Prácheňska je charakteristická svéráznou a archaicky vyhlížející zděnou architekturou. Ve středověku zde bylo mnoho drobných statků, což až na výjimky neumožňovalo vznik větších a pravidelnějších schémat vesnic. Převažují zde tedy hlavně menší vesnice s nepravidelnými návesními prostory. Příkladem takových vesnic jsou například Chanovice, Řesanice, Těchonice, Neprochovy apod. Břežany patří mezi velkorysejší zformované útvary. V regionu najdeme několik kamenných sýpek značného stáří se štěrbinovitými větracími otvory. Jsou to pravděpodobně jedny z nejstarších objektů v obci. Mladší zděná zástavba je velmi prostá a strohá. Domy mají nezdobená hladká nabílená průčelí a trojúhelníkové či kulisovité křídlové štíty. Nejmladší zástavba má eklektický či v některých případech historizující charakter a je rovněž výrazově prostá. Typické jsou také jednoduché hospodářské stavby z nahrubo omítnutého kamenného zdiva, jednoduché brány pro vjezd do dvora a parter z nasucho naskládaných kamenných zídek či předzahrádky z cihelného oplocení.³

krajina Prácheňska

nabílené štíty bez předělu, typická sýpka

kamenné zídky na sucho

³ PEŠTA, Jan. Encyklopedie českých vesnic III. - Západní Čechy. Praha: Nakladatelství Libri, 2005. s 15.

SITUACE ŠIRŠÍCH VZTAHŮ

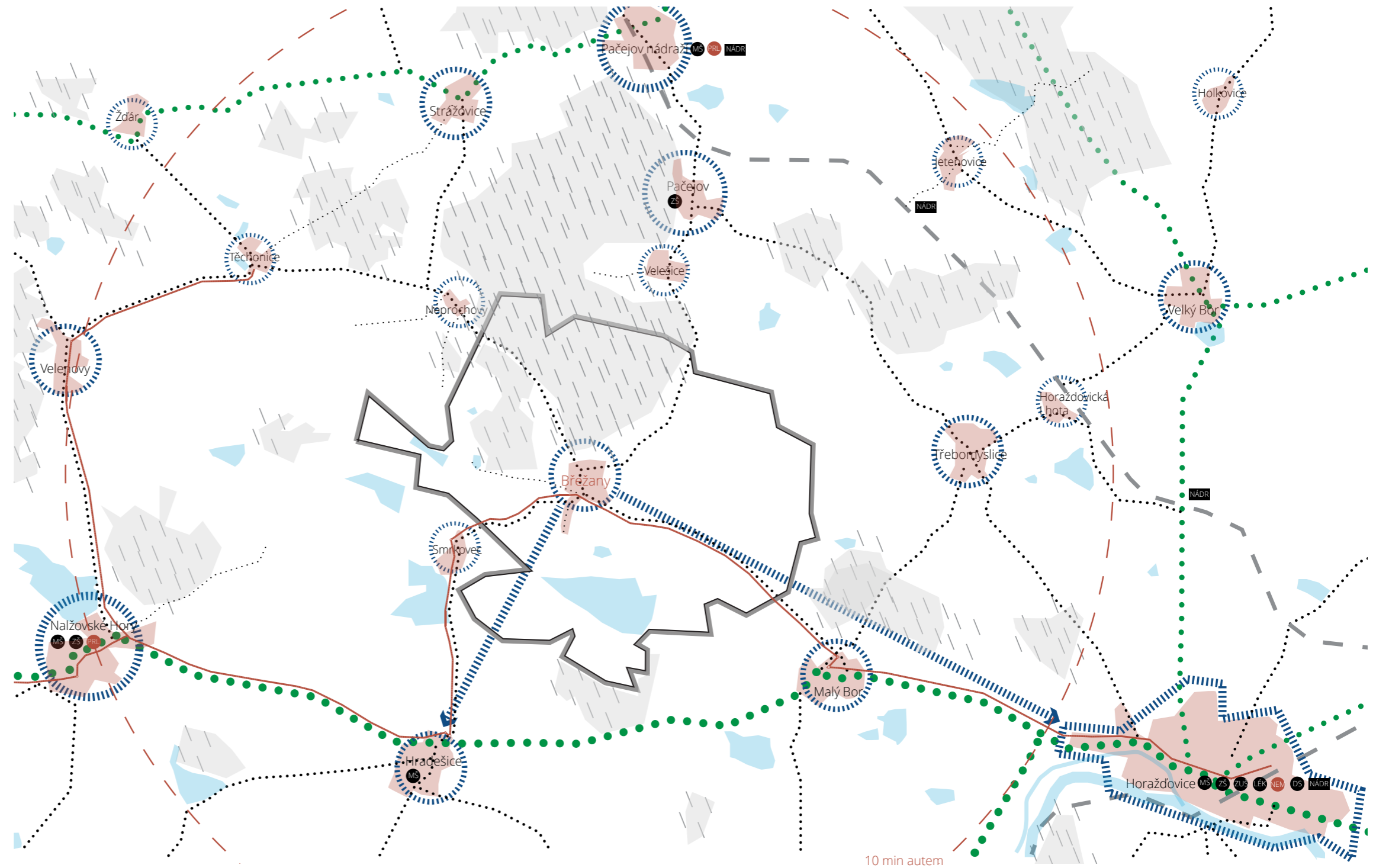
situace M 1:50000

Děti z Břežan navštěvují mateřskou školu ve 4 km vzdálené vesnici Hradešice nebo v 8 km vzdáleném městě Horažďovice. Do základní školy dojíždějí nejčastěji do Horažďovic, kam z Břežan jede přímý autobus. V Horažďovicích je možné pokračovat na střední odbornou školu s několika obory. Další obory a gymnázium jsou ve 30 km vzdálených Klatovech, kam také vede autobusová linka. Je obvyklé, že se studuje i ve vzdálenějších městech, například ve Volyni, Strakonici, Sušici, Plzni apod.

Za prací většina lidí dojíždí autem. Vlakové nádraží se spojí na Plzeň nebo do Českých Budějovic je v 6 km vzdálené vesnici Pačejov - nádraží. Největší vazby má vesnice na město Horažďovice, kde se nachází většina občanské vybavenosti.

LEGENDA:

- silnice I. třídy
- silnice II. třídy
- silnice III. třídy
- ostatní komunikace
- hranice katastrálního území Břežany
- železnice
- trasa bus Břežany
- MŠ mateřská škola
- ZŠ základní škola
- ZUŠ základní um. škola
- LÉK lékárna
- NEM nemocnice
- PRL praktický lékař
- DS domov seniorů
- NADR vlakové nádraží

10 min autem

MÍSTA V KRAJINĚ

[1] vrch Slavník
(627 m.n.m)

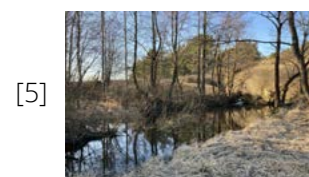
[2] Keltský obětní oltář
(3)

[3] přírodní amfiteátr
U Skály

[4] rybník
Sedlice

[5] vodopád a brod
pod rybníkem Šípov

[6] rybník Zbuzovec

[7] kaple sv. Anny,
památná lípa a kříž

[8] rybník Kornousek
(4)

[9] Břežanský velký
rybník

Kozí vršek
(467 m.n.m) [10]

vrch Radina
(534 m.n.m) [11]

křížek u cesty
ke Skále (5) [a]

křížek u cest na Ve-
lešice a k Radině [b]

křížek u cesty ke
Zbuzovci [c]

křížek u cesty na
Smrkovec (6) [d]

křížek u cesty na
Malý Bor 1 [e]

křížek u cesty na
Malý bor 2 (7) [f]

křížek u Kozího vršku se
nyní opravuje [g]

- historické cesty (stabilní katastr)
- dnešní cesty

ROZHRANÍ VESNICE A KRAJINY

- [1] ohrazení sadů kamennými zdmi
- [2] potok tekoucí směrem z vesnice
- [3] pohled na záda vesnice z jihu
- [4] cesta ze sídla mezi stodolami
- [5] kůlna a sklep
- [6] zahrada a pole
- [7] plaňkové oplocení sadu
- [8] ohrazení sadů z východu
- [9] pohled na sady a stodoly z východu

- vstup do vsi mezi kamennými zdmi z polí [a]
- vstup do vsi mezi stodolami [b]
- vstup do vsi od Kudlince [c]
- vstup do vsi od rybníku Zbuzovce [d]
- vstup do vsi od kaple sv. Anny [e]
- příjezd do vsi od Malého Boru [I]
- vjezd do vsi od Velešic [II]
- vjezd do vsi od Smrkovce [III]
- vjezd do vsi od Neprachov [IV]

současný snímek vesnice ze severu s pohledem na Břežanský velký rybník a pohoří Šumavy (8)

průzkum a postřehy z vesnice

2. měřítko sídla

O BŘEŽANECH

historie a vývoj vesnice

Obec Břežany leží v nadmořské výšce 488 m.n.m. Nachází se v malebně zvlněné krajině se zalesněnými vrchy na jižním úpatí kopce Slavníku (627 m.n.m). Pod vesnicí protéká v širokém údolí Mlýnský potok a jsou zde velké rybníky – Břežanský velký, Smrkovec a Konětovský. Poloha vesnice umožňuje velkolepé panoramatické pohledy na pohoří Šumavy.⁴

Zdejší krajina byla osídlena již v době bronzové (do 9. a 8. století př. n. l.), o čemž svědčí archeologické nálezy. Nejstarší obyvatelé pocházeli z kmenů Keltů, Germanů a nakonec i Slovanů. Slované se více věnovali obdělávání polí a díky vylepšené zemědělské technice si dokázali zajistit dostatek potravy. Od 9. do 12. století se proto počet obyvatel téměř zdvojnásobil a bylo třeba zajistit další ornou půdu. Kvůli postupující kolonizaci nedotknuté krajiny tak došlo ke změně krajinného rázu, který byl dosud tvořen nehostinnými pustinami, jen občas narušenými rozptýlenými vesnicemi s poli. Vznikla hustá síť osad, která patřila různým panstvím, a téměř v každé vsi byla tvrz.⁵

Samotné sídlo Břežany je pravděpodobně vrcholně středověkého původu, první písemná zmínka o obci pochází z roku 1320. Pro další rozvoj obce měla význam obchodní cesta vedoucí přes nedaleký Malý Bor z Bavorska do Klatov a následně do Prahy či do Českých Budějovic.⁶

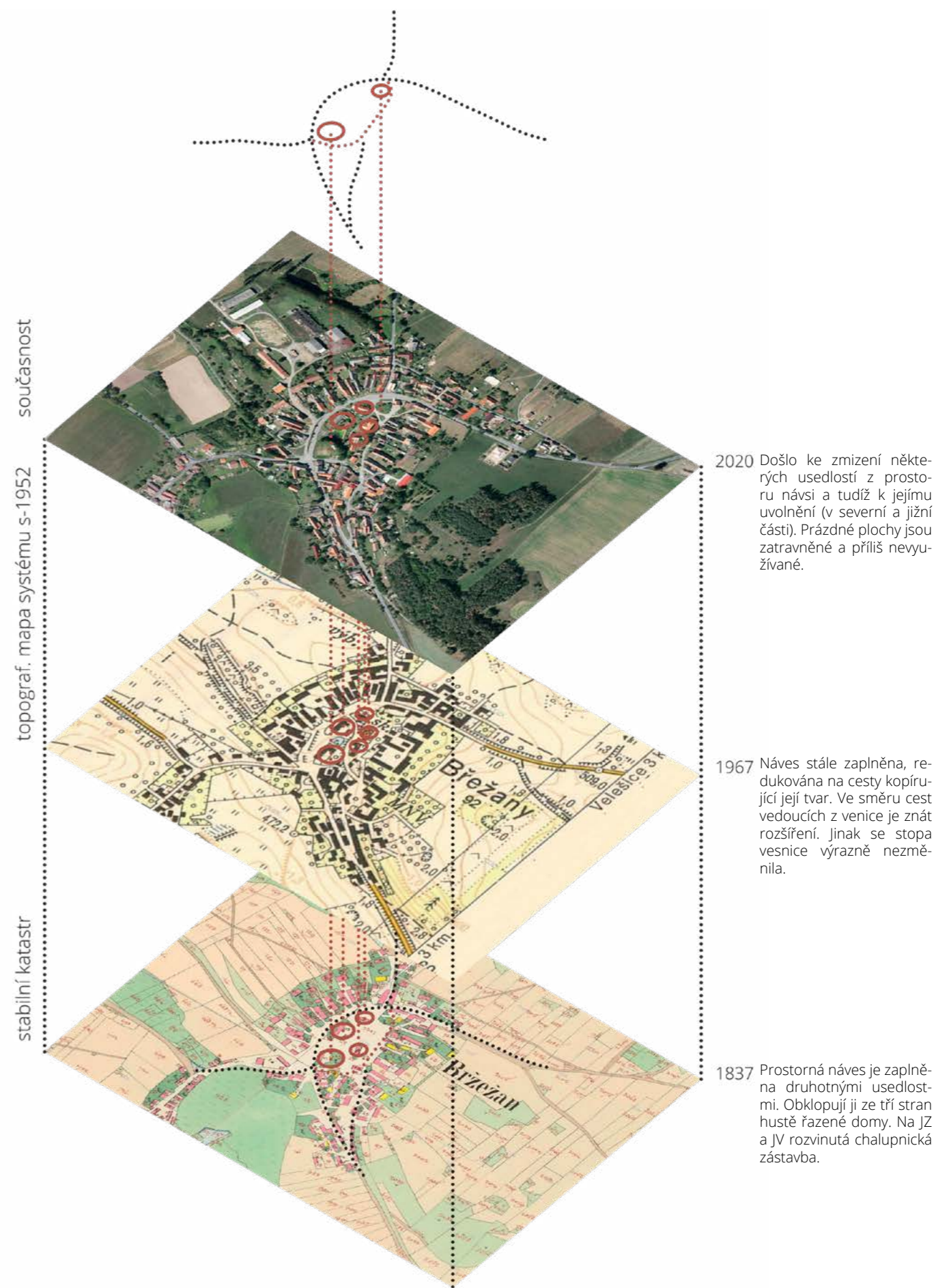
Z berní ruly vytvořené roku 1654 (první katastr poddanské půdy v Čechách) je patrné, že Břežany patřily mezi jednu z největších vesnic v širokém okolí. Jako mnoho jiných venkovských sídel zažily hrůzy během třicetileté války, avšak na rozdíl od sousedního Malého Boru, který téměř celý zpustl, v Břežanech zaniklo jen pár usedlostí.⁷

⁴ PEŠTA, Jan. Encyklopedie českých vesnic III. - Západní Čechy. Praha: Nakladatelství Libri, 2005. s 48.

⁵ ŘEZNÍČKOVÁ, Zdeňka. Břežany, střípky z dějin obce pod Slavníkem. Kolinec: AgAkcent, s. r. o., 2012. s 3-4.

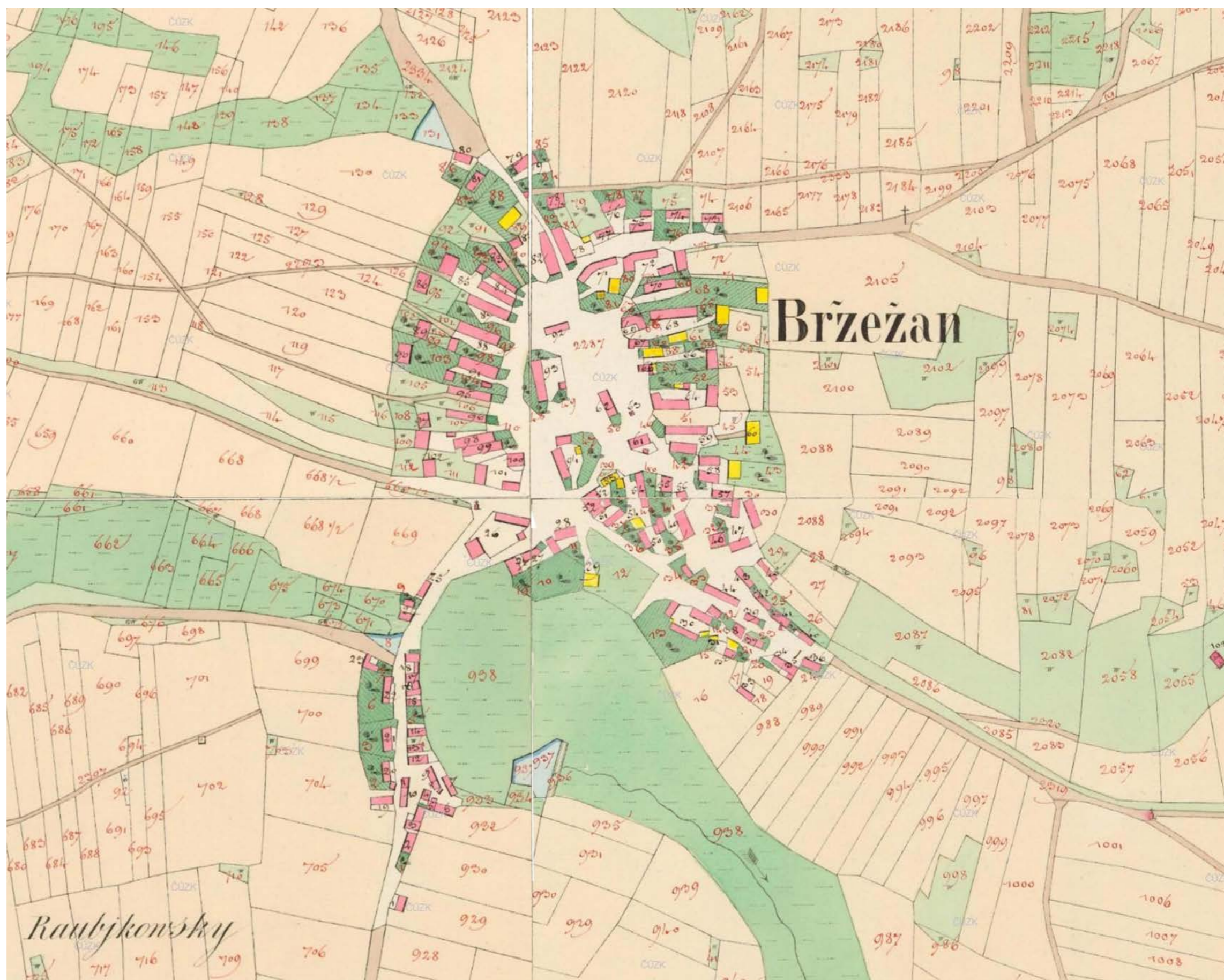
⁶ LHOTÁK, Jan. Břežany, kapitoly ze starších dějin obce. Západočeská univerzita v Plzni, 2019. s 27.

⁷ PEŠTA, Jan. Encyklopedie českých vesnic III. - Západní Čechy. Praha: Nakladatelství Libri, 2005. s 48.

Během 1. poloviny 18. století byla existenční situace hospodářů velmi obtížná, kromě obdělávání své vlastní půdy měli povinnost roboty na vrchnostenském panenském majetku bez nároku na plat, což vedlo k různým selským povstáním.⁸

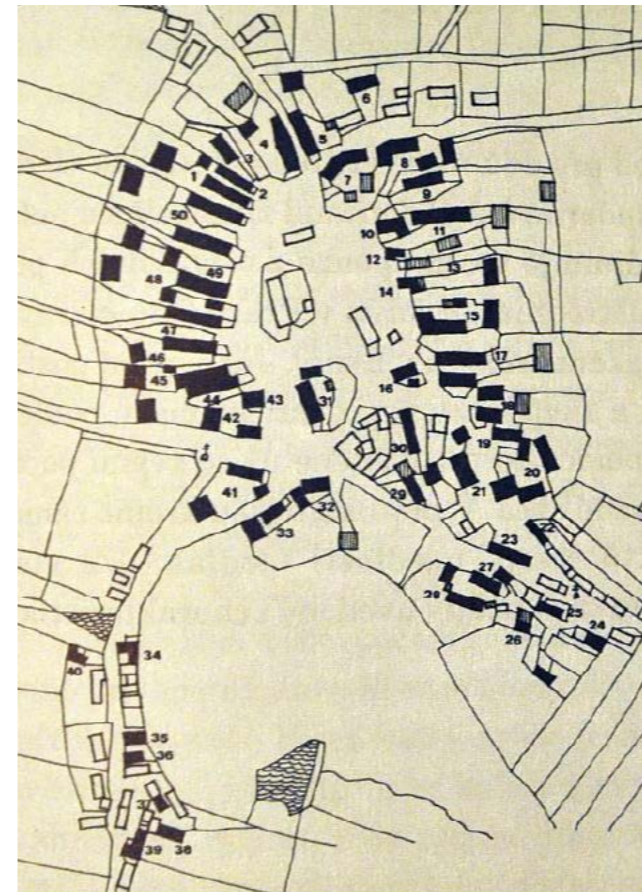
V tereziánském katastru (polovina 18. století) je zaznamenáno, že Břežany měly 29 usedlostí, z toho 13 hospodářů s polnostmi do 8 ha, 17 sedláků s polnostmi do 17 ha, 1 chalupníka a 1 domkaře. Charakteristické pro místní zemědělskou výrobu bylo dobytčářství a předení. Díky jedné z tereziánských reforem získaly Břežany, stejně jako jiné vesnice, první číslování domů. Číslovat se začalo z pravidla u významné stavby a pokračovalo se okruhem po směru hodinových ručiček. Uzavřený číselný okruh tak představuje informaci o podobě sídelního stavu obce v roce 1771. Další čísla popisná byla přidělována postupně, při stavbě nového objektu, lze z nich tedy vyvodit druhotnou zástavbu.⁹

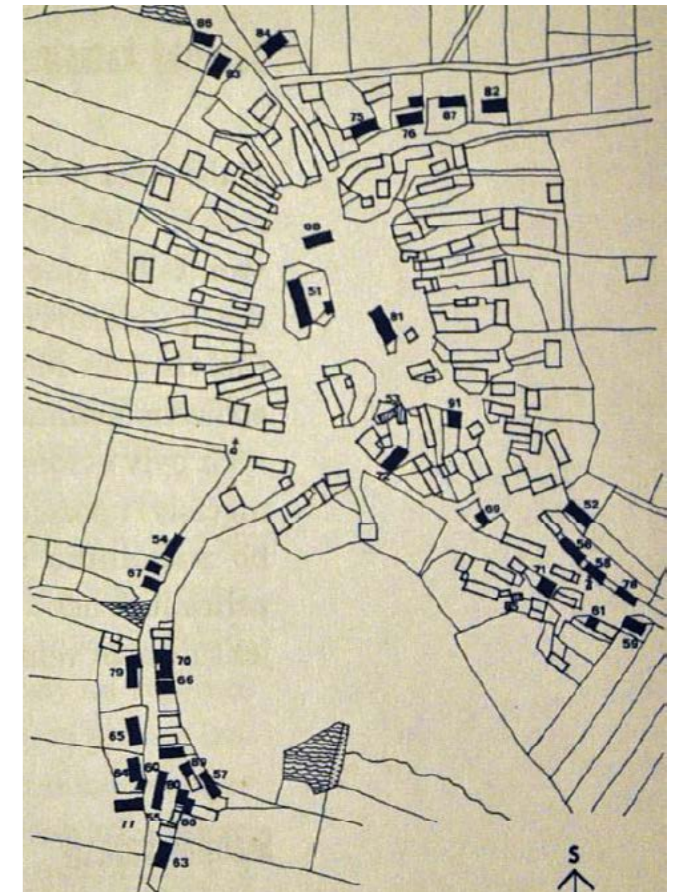
V novověkém vývoji vesnice (od 18. století) vznikla zástavba vnitřních ploch návsi, které byly původně obecní. Tato vnitřní zástavba často vedla k úplnému zaplnění návsi, a tak původně velkorysý koncept racionálně komponované struktury není při průchodu obcí patrný. Lze jej vidět až při pohledu na půdorys obce – Břežany mají rozlehlou svažitou návěs podkovovitého tvaru, kterou ze tří stran lemují hustě řazené usedlosti. Kromě vlastního prostoru návsi vznikla další druhotná výstavba na jihovýchodě, severozápadě a také v ulicovité formě na jihozápadě od vsi. Většinou se jednalo drobnou chalupnickou zástavbu na méně výhodných plochách na okraji intravilánu: u cesty, v zamokřených polohách, v roklině apod.¹⁰

Na mapě stabilního katastru z roku 1837 je patrné, že vesnice měla převážně zděnou architekturu s výjimkami některých stodol a jiných staveb.

Co se týče lidové architektury, jsou považovány za jednu z nejlépe zachovalých vesnic jihozápadních Čech. V uplynulých desetiletích však ztratily podstatnou část svého památkového charakteru, přestože jsou od roku 1995 vesnickou památkovou zónou. Typické jsou lapiďární nabílené nezdobené stavby s křídlovými či trojúhelníkovými štíty, před nimiž se nachází předzahrádky.¹¹

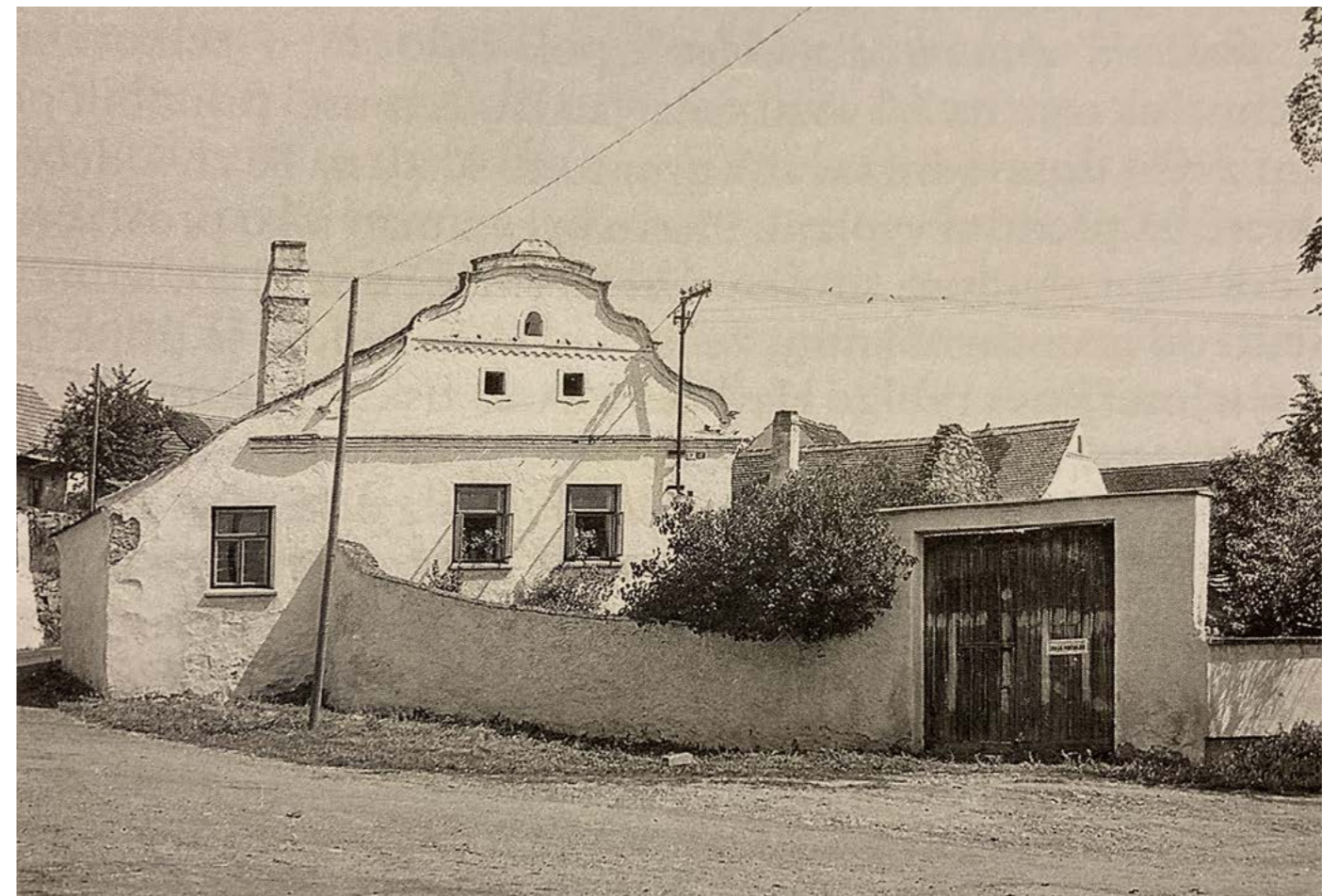
prvotní čísla popisná před 1770 (11)

nové přírůstky čp. po 1770 (12)

návěs z roku 1943 (10)

původní usedlost č.p. 7 z roku 1963 (13)

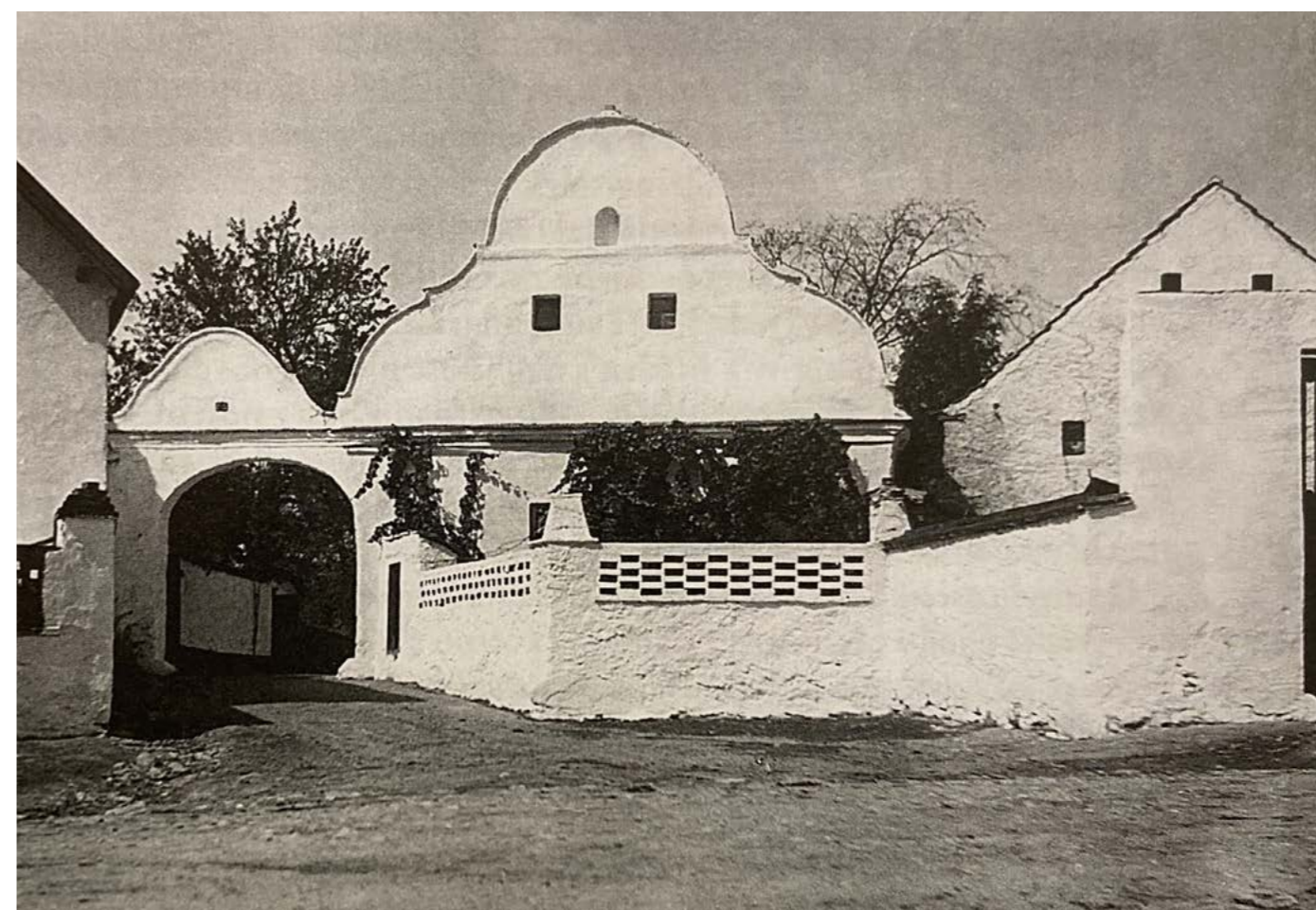
¹⁰ PEŠTA, Jan.: Urbanismus II. - Lidová architektura. (přednáška) Praha: FA ČVUT, říjen 2020.
¹¹ PEŠTA, Jan. Encyklopedie českých vesnic III. - Západní Čechy. Praha: Nakladatelství Libri, 2005. s 48-50.

pohlednice obce – rok 1920 (14)

pohled na kamennou opěrnou zeď a čp. 76 z návsi (15)

ohrazení předzahrádky čp. 3 (16)

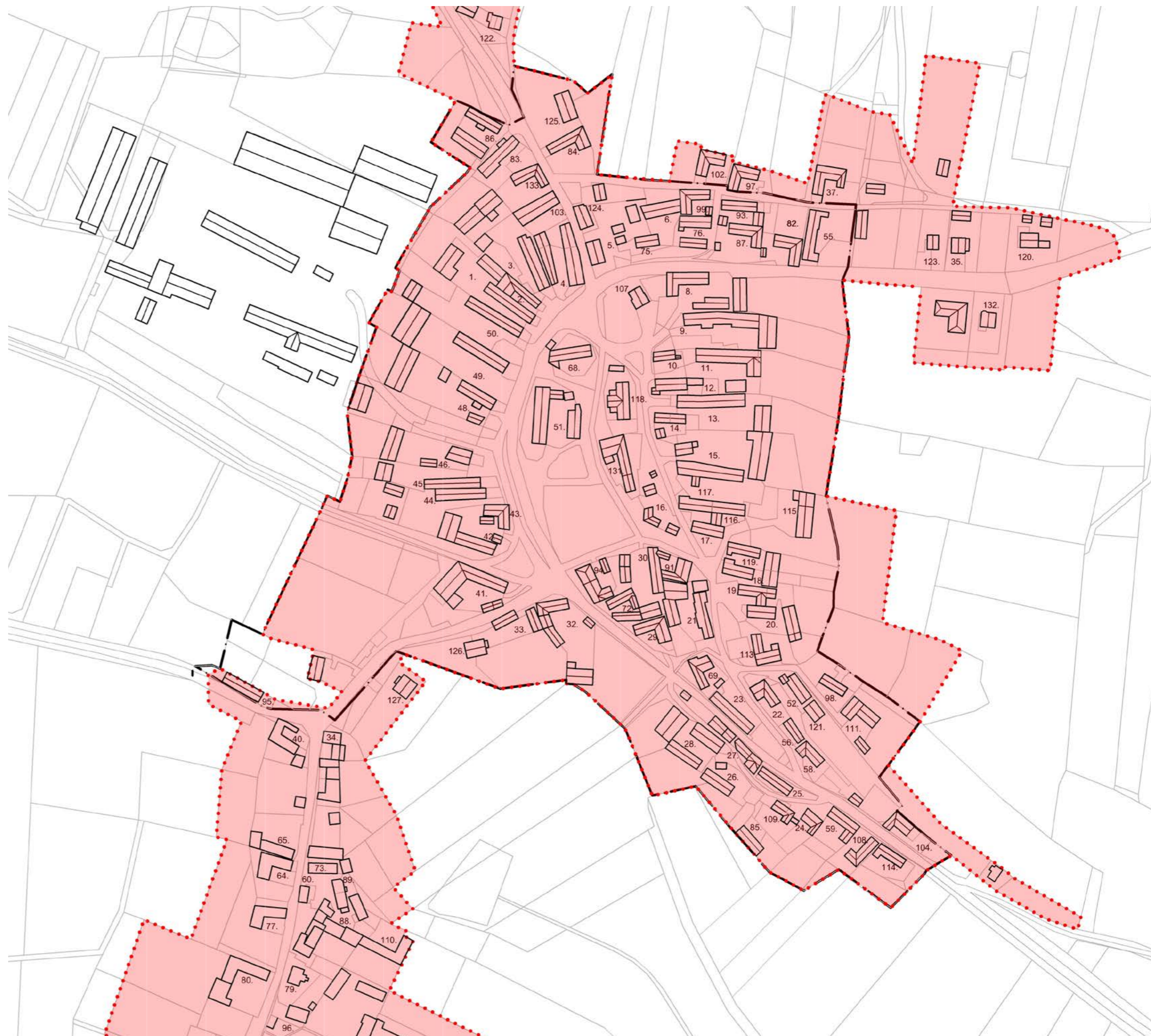

současný snímek vesnice od jihu s pohledem na březanskou návěs (17)

CELKOVÁ SITUACE

LEGENDA:

- VESNICKÁ PAMÁTKOVÁ ZÓNA
- HRANICE INTRAVILÁNU OBCE
- KATASTRÁLNÍ MAPA
- 1.** ČÍSLA POPISNÁ

OBJEKTY

Kromě plošné ochrany vymezené vesnickou památkovou zónou z roku 1995 se v obci nachází několik samostatně chráněných usedlostí. Jedná se o domy v severovýchodní části návsi – čp. 1, 2, 3, 4, 50 a objekt školy. Jsou evidované jako kulturní památky. Chráněny tímto způsobem byly i domy čp. 5, 7 a 33. Dům čp. 5 byl nevhodně přestaven a dům čp. 7 zbourán a nahrazen obchodem s potravinami. Proto ztratily status kulturní památky. Špýcharový dům čp. 33 nadále chátrá.

LEGENDA:

- VESNICKÁ PAMÁTKOVÁ ZÓNA
- HRANICE INTRAVILÁNU OBCE
- KATASTRÁLNÍ MAPA
- 1. ČÍSLA POPISNÁ
- PAMÁTKOVĚ CHRÁNĚNÉ OBJEKTY
- PAMÁTKOVĚ VÝZNAMNÉ OBJEKTY
- OBJEKTY NARUŠUJÍCÍ CHARAKTER OBCE
- ZBOURANÉ OBJEKTY
- VEŘEJNÉ STAVBY
- A. KRÁM
- B. BÝVALÁ ŠKOLA
- C. KAPLE J. NEPOMUCKÉHO
- D. BÝVALÁ HOSPODA
- E. OBECNÍ ÚŘAD
- F. TRUHLÁRNA
- G. AUTOBUSOVÉ ZASTÁVKY
- OBYTNÉ STAVBY
- HOSPODÁŘSKÉ STAVBY
- VJEZDY
- VSTUPY

M 1:2500

Z konzultace s odborem památkové péče v Horažďovicích vyplynuly následující informace týkající se stavební činnosti ve vesnické památkové zóně Břežany:

1) je možné čerpat dotace:

od kraje
(<https://dotace.plzensky-kraj.cz/verejnost/dotacnitul/1050/>)

od Ministerstva kultury ČR.
(<https://www.mkcr.cz/dotacni-programy-237.html>)

2) v zóně je povolena následující materialita:

a) krytina:

U kulturních památek se povoluje střešní krytina dle historických vzorů, jsou-li. Preferuje se bobrovka, volská oka, na kostely prejzy.

U objektů v zóně jsou požadavky mírnější než u kulturní památky. Je možná drážkovka (Francouzská 12 nebo 14, Falcovka 11, Steibruck, Granát 13), dále i vláknocementové šablony, byli-ly tam v době prohlášení zóny. V okrajových částech zóny se povoluje i Stodo 12. Na bobrovku je větší šance získat od kraje dotaci.

b) okna:

v zónách jsou povolena eurookna, plasty jen výjimečně a s řádným zdůvodněním. Dotaci je možné získat pouze na truhlářský výrobek. Případná střešní okna jsou povolena ve variantě 980x780 na jednu místnost, nutná projektová dokumentace nebo aspoň dispozice patra. Preferují se pultového vikýře, čím míň, tím líp, jinak by mohlo dojít ke změně střešní krajiny celého sídla.

c) fasáda:

pokud není historický doklad nebo poslední povolená barevnost, musí se udělat průzkum barevnosti.

Velkým problémem jsou v současnosti fotovoltaické panely.

současný snímek vesnice ze severu – střešní krajina (18)

ZELEŇ

„Pohled na vesnici shora i napřímo je primárně pohledem na kultivovanou přírodu a krajinu a ne na stavební strukturu.“¹² Tato věta popisuje, jak bychom měli vnímat význam zeleně v obcích.

Lidé tradičně vesnickou krajinu kultivovali promyšleným způsobem s ohledem na hospodářské, provozní a estetické důvody. Příkladem jsou aleje vedoucí k vesnici poskytující stín, sloupovité topoly nahrazující hromosvody, stromy na návětrné straně obce působící jako větrolamy, vzrostlé stromy s velkou korunou zdůrazňující kapličky, boží muka, křížky a důležité stavby. Náves, coby významný prostor vesnice, byla zvýrazněna širokokorunnými stromy a vybíhaly do ní kvetoucí předzahrádky. Koncepte zeleně měla specifický místní charakter a měřítko krajiny.¹³

Některé ze zmíněných principů byly později opomenuty a narušeny, například výsadbou netypických druhů zeleně v interiéru vesnice jako jsou jehličnany, exotické stromy apod. Kvetoucí předzahrádky s trvalkami i letničkami se proměnily v kulturní trávník s keři typu buk-sus, túje a plochami vysypanými kůrou.

Část původní koncepte přetrvává dodnes – na některých místech návsi zůstaly vzrostlé lípy, ořešáky a kaštaný a někde se zachoval i charakter předzahrádek a ovocných sadů. Nově bylo vysazeno i několik líp.

Pro zachování charakteristického obrazu vesnice je třeba navázat na zmíněnou tradiční koncepci zeleně. K tomu by pomohlo například odstranění těch stromů, které v interiéru vesnice tradičně nemají co dělat a obnovení kvetoucích předzahrádek.

LEGENDA:

- VESNICKÁ PAMÁTKOVÁ ZÓNA
- HRANICE INTRAVILÁNU OBCE
- KATASTRÁLNÍ MAPA
- 1. ČÍSLA POPISNÁ
- ZELEŇ VEŘEJNÁ
- ZELEŇ SOUKROMÁ (PŘEDZAHR., ZAHR., SADY)
- DVORY
- ZELEŇ EXTRAVILÁN (POLE, LESY)
- VODNÍ PLOCHY
- VZROSTLÉ LISTNATÉ STROMY
- VZROSTLÉ JEHLIČNATÉ STROMY

M 1:2500

¹²JEHLÍK, Jan. Venkov a vesnice. Zlatý řez. Venkov, Praha, zima 2016, s. 16. ISSN 1210-4760.
¹³BARTLOVÁ, Nataša a BARTLOVÁ, Kateřina. Zeleně - symbol moderní obce. Tradiční výsadby se nepřežily. In: Enviweb.cz [online]. 19.09.2011 [cit. 5.1.2022]. Dostupné z: <https://www.enviweb.cz/87970>

DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Doprava

Hlavní silnice vedoucí přes Břežany je III. třídy. Nespojuje vyšší celky regionálního významu a díky tomu není dopravně tolik zatížená. Trasa autobusových linek do Břežan vede z Horažďovic přes Malý Bor do Hradešic a dále na Klatovy. Autobus neprojíždí návsí.

Zásobování vodou

Obec Břežany má veřejný vodovod, na který se napojují jednotlivé objekty. Vodní zdroje se nachází na sever od obce, na zalesněném úpatí vrchu Slavník.

Odkanalizování území

V obci se nachází stávající jednotná kanalizace, kam jsou svedené jak dešťové, tak i odpadní vody. Obec proto plánuje odkanalizování objektů řešit individuálními domovními čistírnami odpadních vod na pozemcích, přičemž přečištěné vody by se odvedly do stávající jednotné kanalizace. *Navrhovala bych však přidat k individuálním ČOV dočišťovací zařízení, které by umožnilo přečištěné odpadní vody vsakovat přímo na pozemcích, tedy lokálně v daném místě, pokud by to hydrogeologické poměry umožňovaly.*

Elektrické vedení

Stávající vedení je nadzemní, *navrhují vedení umístit pod zem.*

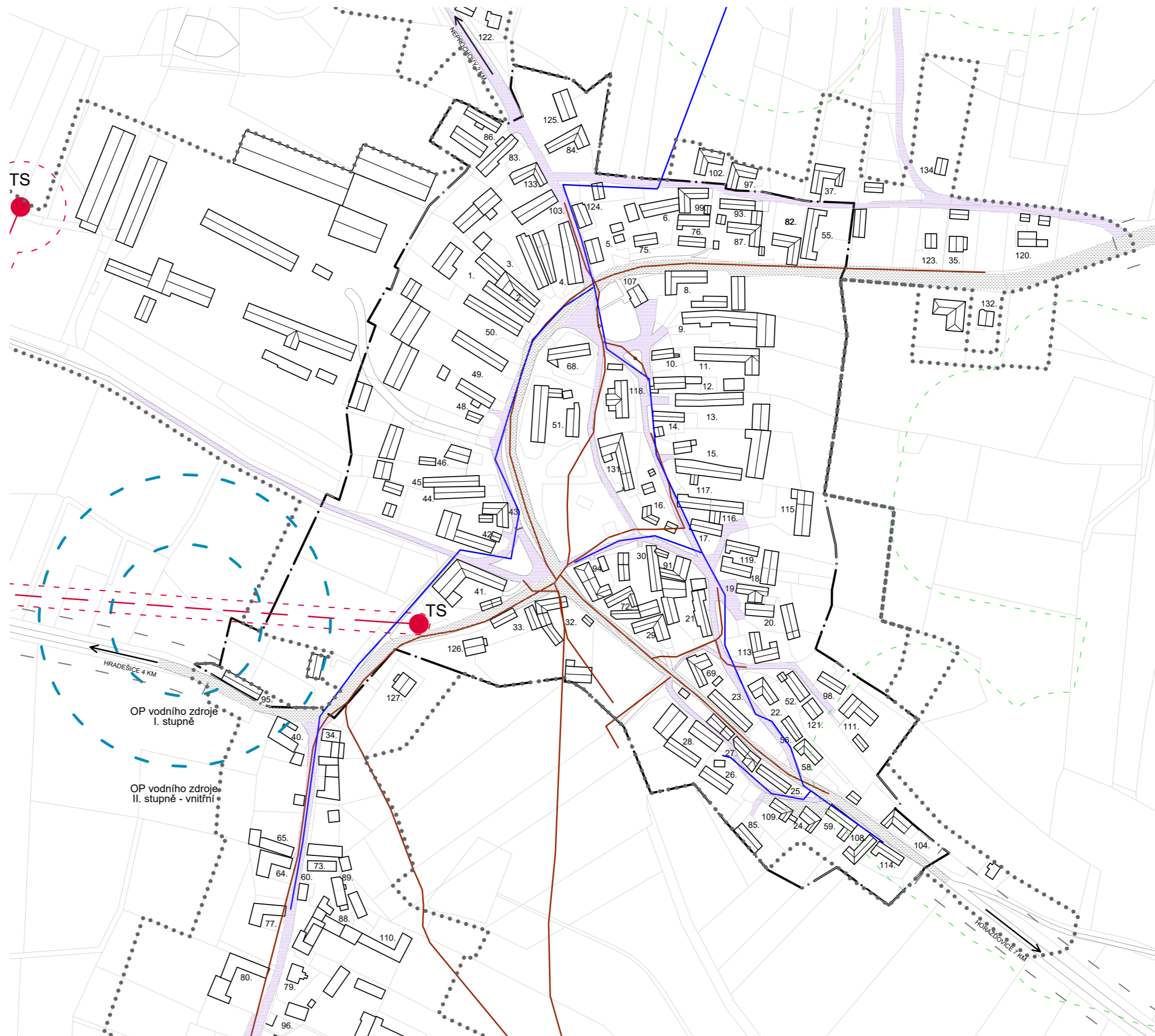
Zásobování teplem

Území nemá centrální systém pro zásobování teplem, objekty využívají k vytápění kotle na pevná paliva (převážně dřevo, případně uhlí), elektrokotle, akumulační kamna či tepelná čerpadla.

LEGENDA:

- VESNICKÁ PAMÁTKOVÁ ZÓNA
- HRANICE INTRAVILÁNU OBCE
- KATASTRÁLNÍ MAPA
- DEŠŤOVÁ KANALIZACE
- OBECNÍ VODOVOD
- OCHRANNÉ PÁSMO VODNÍHO ZDROJE - I. TŘÍDA
- TS TRAFOSTANICE
- OCHRANNÉ PÁSMO VEDENÍ VN
- SILNICE III. TŘÍDY
- MÍSTNÍ KOMUNIKACE
- OCHRANNÉ PÁSMO SILNICE III. TŘÍDY
- OCHRANNÉ PÁSMO LESA

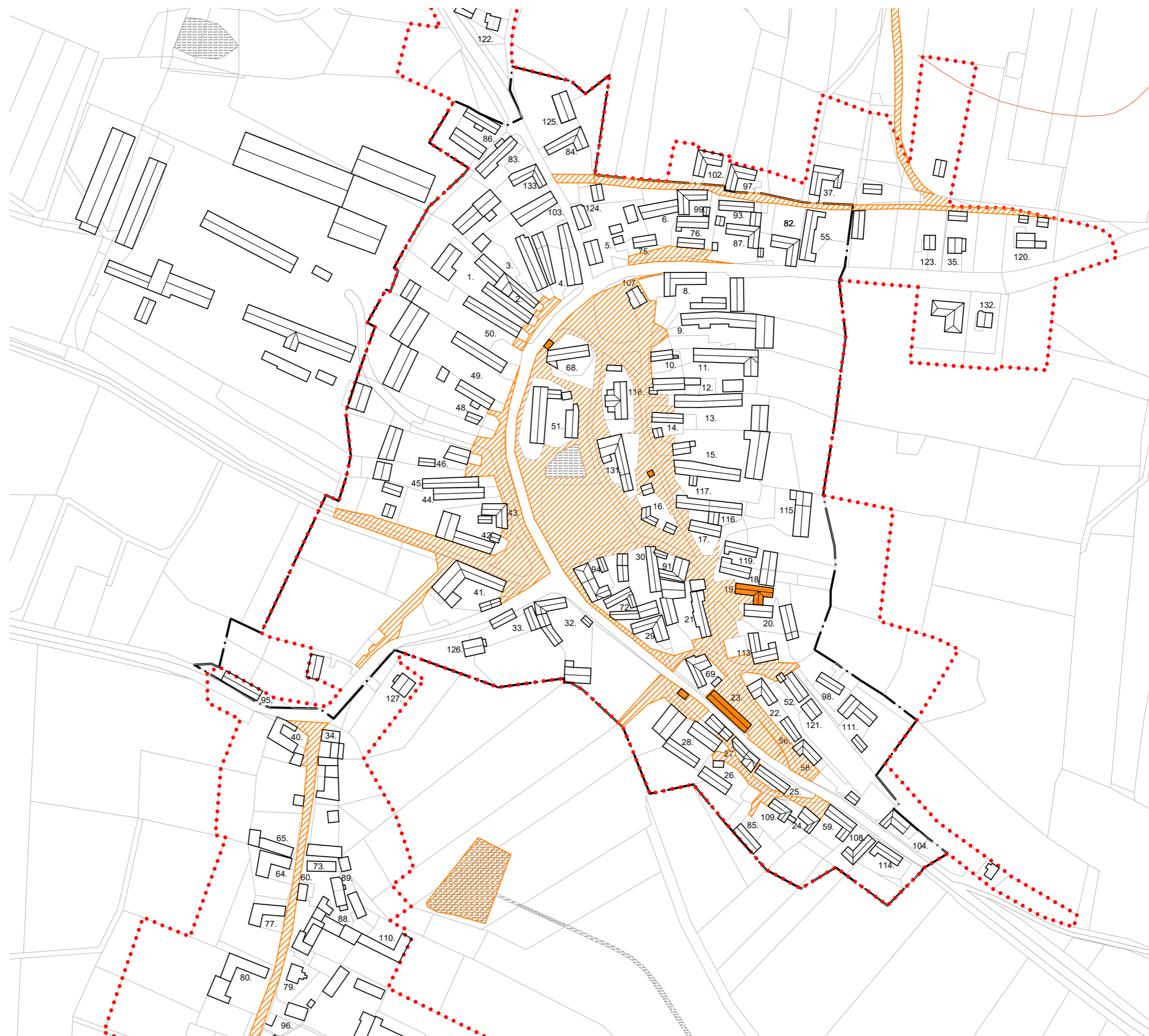
M 1:2500

MAJETKOPRÁVNÍ VZTAHY

LEGENDA:

- VESNICKÁ PAMÁTKOVÁ ZÓNA
- HRANICE INTRAVILÁNU OBCE
- KATASTRÁLNÍ MAPA
- ČÍSLA POPISNÁ
- POZEMKY V MAJETKU OBCE
- OBJEKTY V MAJETKU OBCE

ÚZEMNÍ PLÁN

Dne 6.1.2022 proběhla první pracovní beseda k tvorbě územního plánu obce Břežany s jeho zpracovateli a občany vesnice. Díky kontaktu se starostkou jsem měla příležitost se schůzky také zúčastnit. Náplní bylo přiblížit místním smysl dokumentace a způsoby, jimiž se na ní můžou podílet formou zakreslování důležitých informací do mapy. Územní plán zpracovává Atelier M.A.A.T.,s.r.o. z Tábora. Tvůrci mi poskytli prvotní plány dokumentace, které znázorňují současný stav obce Břežany. Při besedě tři skupiny občanů zakreslily, kam navrhují plochu pro rekreaci, bydlení, podnikání, vodní plochu, plochu k zalučnění a zalesnění, problematické plochy zástavby, hodnotná území včetně konkrétních hodnot a chybějící komunikace či zaniklé cesty k obnově.

PROSÍM, ZAKRESLETE:

	NAVRŽENÁ PLOCHA PRO REKREACI
	NAVRŽENÁ PLOCHA PRO BYDLENÍ
	NAVRŽENÁ PLOCHA PRO PODNIKÁNÍ
	HODNOTNÁ ÚZEMÍ
	PROBLEMATICKÉ PLOCHY ZÁSTAVBY
	CHYBĚJÍCÍ KOMUNIKACE, ZANIKLÉ CESTY K OBNOVĚ
	NAVRŽENÁ VODNÍ PLOCHA
	NAVRŽENÁ PLOCHA K ZALUČNĚNÍ
	NAVRŽENÁ PLOCHA K ZALESNĚNÍ
	EROZNÍ SVAHY
	DALŠÍ PROBLÉMY - JAKÉ ?

výsledek besedy

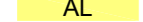

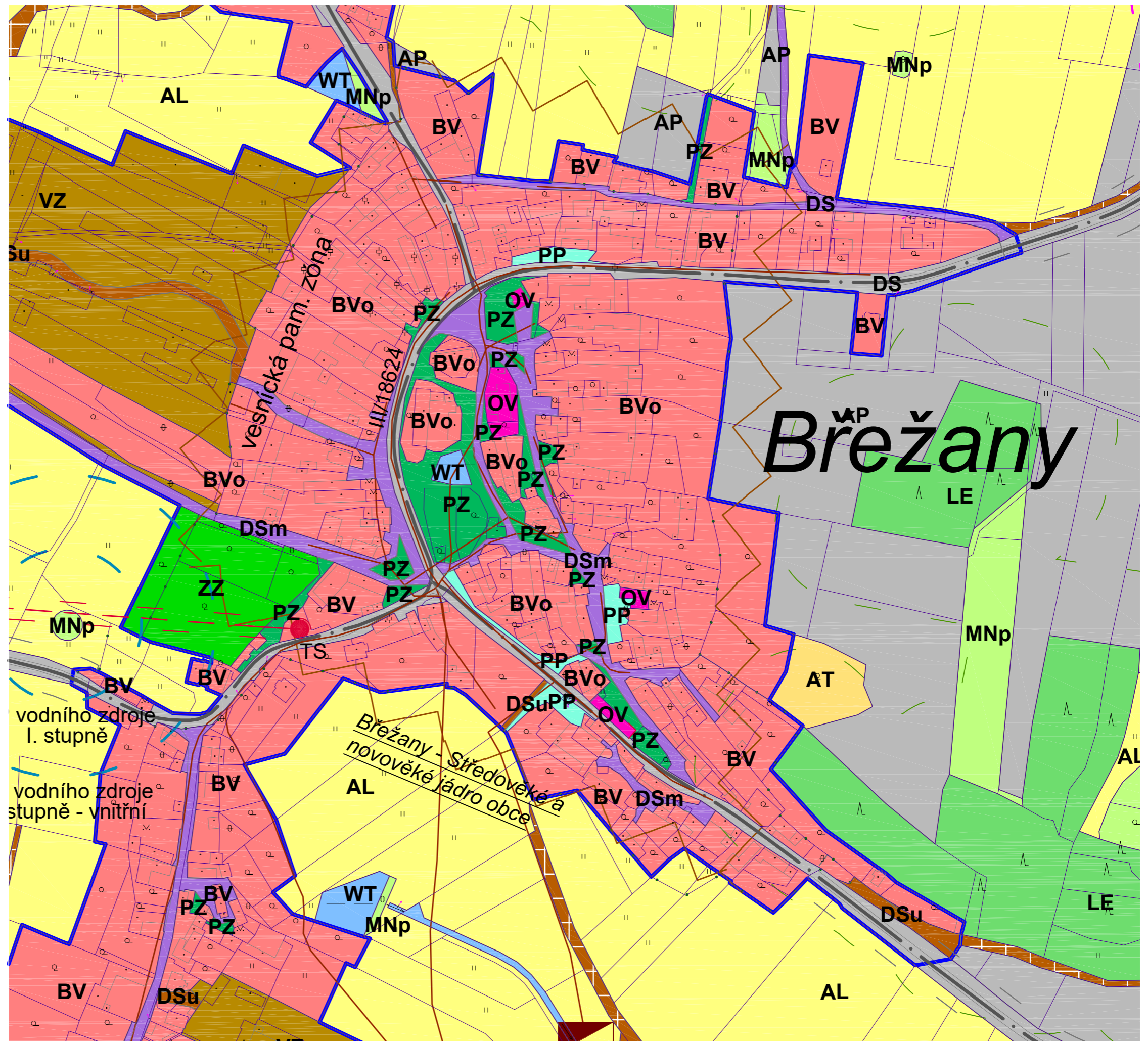
pracovní beseda o ÚP v hasičárně

PŘÍPRAVA ÚZEMNÍHO PLÁNU

- hranice parcel
- vrstevnice
- zastavěné území

PLOCHY S ROZDÍLNÝM ZPŮSOBEM VYUŽITÍ

- stav
- **BV** BYDLENÍ VENKOVSKÉ
 - **BV.o** BYDLENÍ VENKOVSKÉ S OCHRANNÝM REŽIMEM
 - **SV** SMÍŠENÉ OBYTNÉ VENKOVSKÉ
 - **OV** OBČANSKÉ VYBAVENÍ VEŘEJNÉ
 - **OS** OBČANSKÉ VYBAVENÍ - SPORT
 - **VZ** VÝROBA ZEMĚDĚLSKÁ A LESNICKÁ
 - **PP** VYBRANÁ VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ S PŘEVAHOU ZPEV. PLOCH
 - **PZ** VYBRANÁ VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ S PŘEVAHOU ZELENĚ
 - **ZZ** ZELENĚ - ZAHRADY A SADY
 - **DS** DOPRAVA SILNIČNÍ
 - **DS.u** DOPRAVA SILNIČNÍ - ÚČELOVÁ KOMUNIKACE
 - **WT** VODNÍ PLOCHY A TOKY
 - **AP** POLE
 - **AT** TRVALÉ KULTURY
 - **AL** LOUKY A PASTVINY
 - **LE** LESNÍ
 - **MN.p** SMÍŠENÉ NEZASTAVĚNÉHO ÚZEMÍ - PŘÍRODNÍ PRIORITY
 - území s archeologickými nálezy
 - ochranné pásmo lesa
 - ochranné pásmo vedení VN 22 kV
 - vedení VN 22 kV
 - ochranné pásmo vedení VVN 110 kV
 - vedení VVN 110 kV
 - **TS** trafostanice
 - vodojem
 - čistírna odpadních vod
 - vodovodní čerpací stanice
 - kanalizace
 - radioelektrická trasa
 - vesnická památková zóna
 - migračně významná území
 - silnice II. a III. třídy
 - ochranné pásmo silnice II. a III. třídy
 - ochranné pásmo vodního zdroje - I. třída
 - ochranné pásmo vodního zdroje - II. třída
 - vodní zdroj
 - památný strom

ŽIVOT V OBCI

V obci se koná mnoho kulturních, společenských a jiných akcí po celý rok, o čemž svědčí obecní kalendář. Události pořádají jak místní občané či přátelé obce, tak i zdejší spolky (myslivci, hasiči, ochotníci). Lidé udržují tradiční vesnické zvyky jako například stavění máje, pouť, masopustní průvod a velikonoční pomlázku, ale také vznikají nové tradice jako vítání podzimu, rozsvícení vánočního stromu či pravidelné sportovní turnaje na víceúčelovém hřišti. Účastníky akcí jsou nejen občané obce, ale i lidé z okolí.

Sbor dobrovolných hasičů oslaví letos 130 let od svého založení. Sdružení se neomezuje pouze na hasičskou činnost, jeho členové byli v Břežanech vždy nositeli kulturního a společenského života. Pořádají například masopustní průvod obcí, přispívají na oslavy Mezinárodního dne žen, na Dětský den a připravují se na okrskovou hasičskou soutěž pořádanou v květnu. Od června do září organizují kulturní akce v areálu U Skály. V průběhu celého léta se zde konají taneční zábavy. Jednou z největších akcí je každoroční divadelní premiéra břežanského ochotnického spolku, který působí pod složkou SDH Břežany.¹⁴

Spolek divadelních ochotníků má v Břežanech dlouhou tradici. Vznikl roku 1910 pod záštitou hasičského sboru. Se jménem TYL působil v obci do roku 1945, potom se hrálo nepravidelně. Každoroční tradice byla obnovena až roku 2002 a stále se hraje v přírodním amfiteátru U Skály. Hasiči výtěžek jednotlivých představení ukládají do sborové pokladny.¹⁵

Myslivecké sdružení Slavník Břežany bylo ustanoveno v dubnu v roce 1990. Úkolem myslivosti je chov a péče o zvěř v době strádání, tedy v zimním období od listopadu do března. Nutností je opatření krmiva, na které brigádnicky získávají finanční prostředky. Spolek pravidelně odpracuje stovky brigádnických hodin na údržbě zeleně v obci, výsadbě lesních stromků. Od OÚ mají pronajatý rybník Kornousek na chov kaprů. Kromě péče o revír každý rok rovněž pořádají několik společenských akcí – například soutěž ve střelbě na asfaltové terče na střelnici v Malém Boru nebo v srpnu rybářskou soutěž na rybníce Kornousku. Na podzim se každý týden konají hony, při kterých se myslivci snaží regulovat stav zvěře. Večer po honu se sejdou v hasičárně, často s kapelou.¹⁶

Starostkou obce je od roku 2010 Mgr. Marie Metličková (působí na OÚ od 1999), místostarostou Pavel Benedikt. Obecní zastupitelstvo je sedmičlenné a schází se každý první čtvrtek v měsíci. Veřejná zasedání, při kterých se občané mohou vyjádřit k činnosti obce, se konají pětkrát do roka v zasedací místnosti v hasičárně.

Starostka svědomitě pečuje o kulturní dědictví, společenský život s tradicemi, rozpočet, veškeré praktické záležitosti a fyzické prostředí vesnice. Zkrátka usiluje o správný chod obce a spokojený život jejích obyvatel. Právě její přístup mě motivoval k dalšímu zájmu a uvažování o možnostech vesnice. Zdejší vedení se se jeví jako ukázkový příklad podmínek příznivých pro budoucí pozitivní vývoj menšího sídla.

¹⁴ VODIČKA, Zbyněk. Sbor dobrovolných hasičů Břežany. In: Břežany-obec.cz [online]. 29.02.2012 [cit. 5.1.2022]. Dostupné z: <http://m.brezany-obec.cz/sbor%2Ddobrovolnych%2Dhasicu%2Dbrezany/ds-3484/p1=2481>

¹⁵ ŘEZNIČKOVÁ, Zdeňka. Břežany, střípy z dějin obce pod Slavníkem. Kolinec: AgAkcent, s. r. o., 2012. s. 34-35.

¹⁶ tamtéž

OBYVATELSTVO

V obci je přihlášeno k trvalému pobytu 186 obyvatel, v posledním desetiletí počet obyvatel narůstá.¹⁷

ženy	88
muži	98
věk 0-14	24
věk 15-64	126
věk 65 a více	36
průměrný věk	44 let

vývoj počtu obyvatelstva v letech 1850-2021¹⁸

rok 1850	721
rok 1869	668
rok 1880	717
rok 1890	686
rok 1900	669
rok 1921	638
rok 1930	557
rok 1950	395
rok 1961	362
rok 1970	324
rok 1980	235
rok 1991	182
rok 2000	162
rok 2011	180
rok 2021	186

podíl obyvatel narozených v obci bydliště na celkovém počtu obyvatel¹⁹

47,5 %

podíl obyvatel s ukončeným SŠ s maturitou a VŠ vzděláním na obyvatelstvu 15 a více let²⁰

32,5 %

podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu ve věku 15-64 let se zjištěnou ekonomickou aktivitou²¹

5,1%

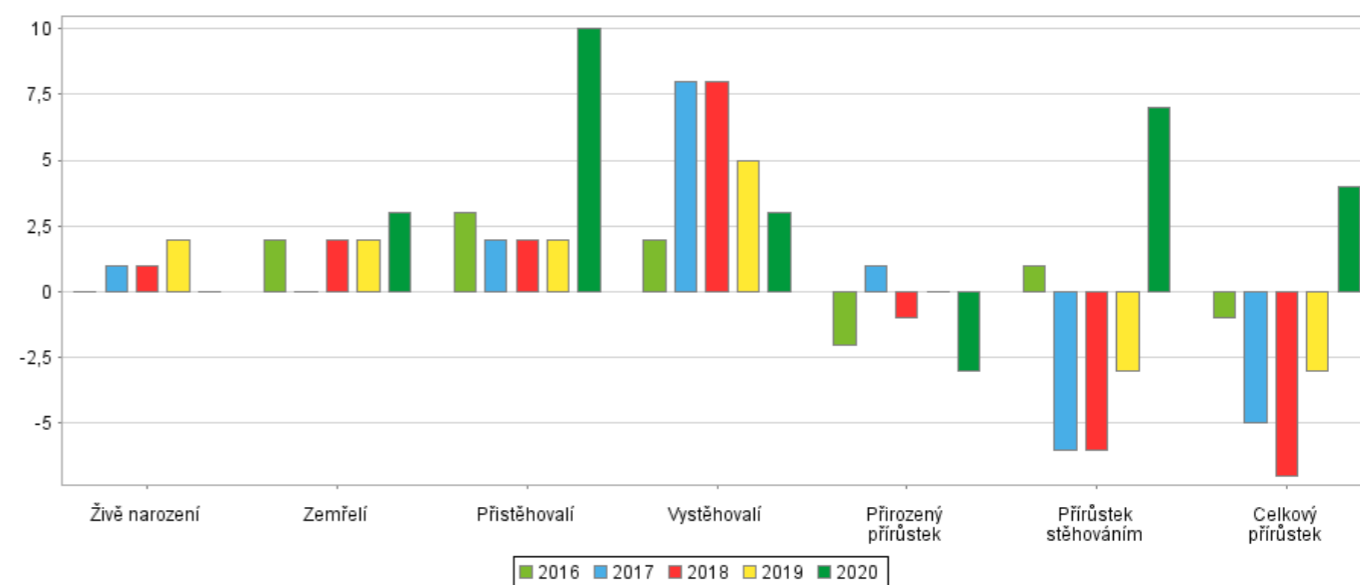
průměrný počet osob na 1 obydlý byt²²

2,8

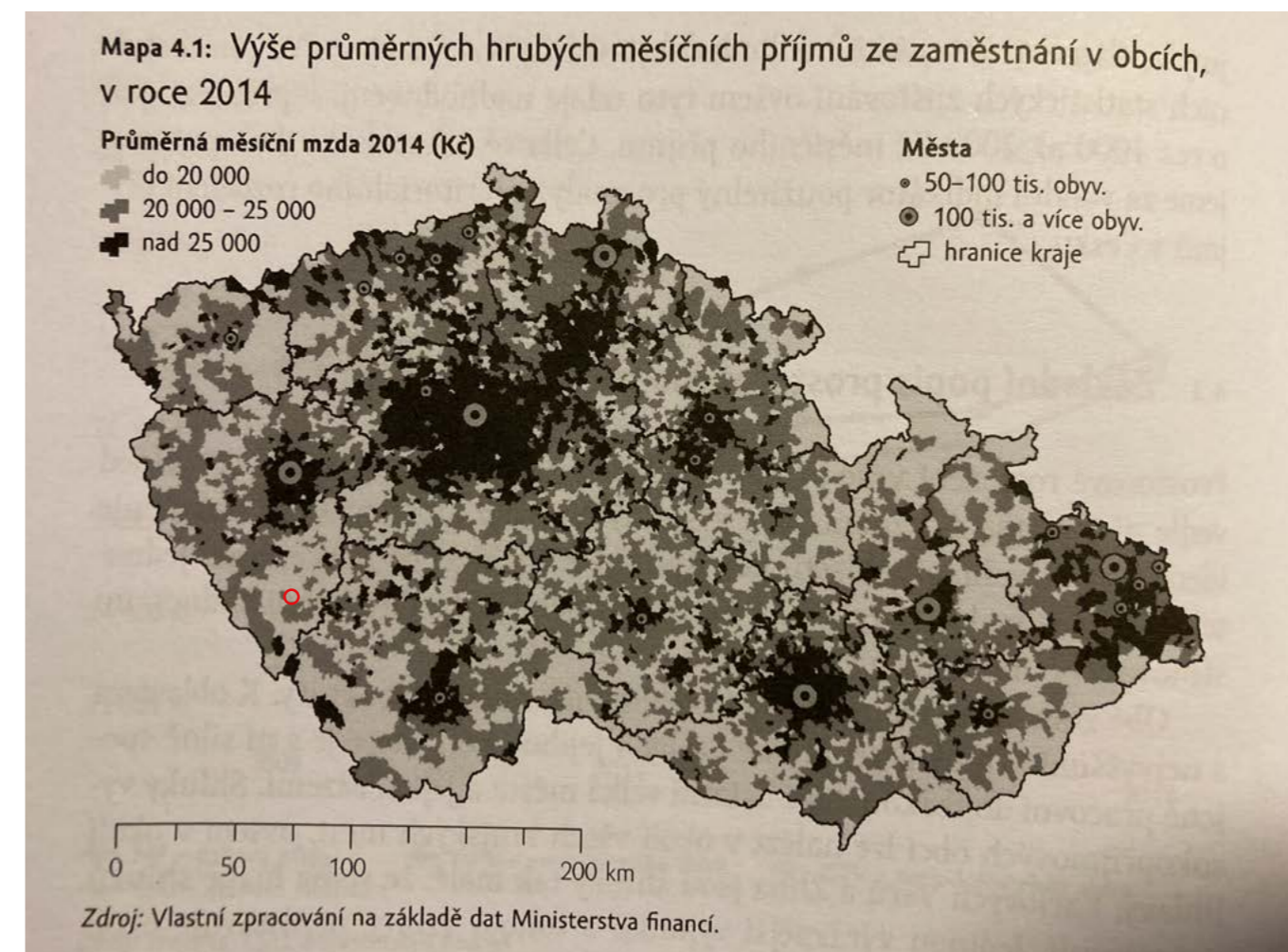
¹⁷ Český statistický úřad. Veřejná databáze. Vše o území [online]. [cit. 5.1.2022]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jspx?_afz=profil-uzemi&uzemiprofil=31548&u=__VUZEMI_43_541923#

¹⁸ KLÁSEK, Petr a SMOLÍK, Luboš. HORAŽDOVICKO pod Práchní. DSO Horažďovicko a kolektiv autorů, 2019.

¹⁹⁻²² Český statistický úřad. Veřejná databáze. Sčítání lidu, domů a bytů [online]. [cit. 5.1.2022]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jspx?_afz=statistiky&katalog=31428

přírůstek obyvatelstva mezi lety 2016-2020 (27)

z mapy je patrné, že v roce 2014 byla průměrná měsíční mzda v obci Břežany do 20 000 Kč (28)

TRVALE OBYDLENÉ DOMY x CHALUPÁŘI

LEGENDA:

- VESNICKÁ PAMÁTKOVÁ ZÓNA
- HRANICE INTRAVILÁNU OBCE
- KATASTRÁLNÍ MAPA
- 1.** ČÍSLA POPISNÁ
- TRVALÉ BYDLIŠTĚ V OBCI [65 DOMŮ]
- TRVALÉ BYDLIŠTĚ MIMO OBEC [49 DOMŮ]
- OBEC

ROK VESNICE

LEDEN

Tříkrálová sbírka
 obcházení domů ve vsi, sraz na OÚ
 nebo u starostky doma
 6-7 dětí
 nad 100 lidí
 (v Břežanech
 není kapacita)

ÚNOR

Bál ochotnického sboru
 sál v Olšanech
 40 lidí
 kapacita 60 lidí

BŘEZEN

Dětský maškarní bál
 nejdříve průvod obcí, potom slavnost
 v hasičárně
 40-50 lidí
 nad 100 lidí
 (v Břežanech
 není kapacita)

DUBEN

Setkání občanů - MDŽ
 hasičárna
 sál v aOlšanech
 30 lidí
 40 lidí
 60 lidí
 40 lidí

KVĚTEN

Velikonoční pomlázka
 úklid komunikací vedoucích do obce
 kaple sv. Anny
 plac s požární nádrží
 hasičárna
 40 lidí
 30 lidí

ČERVEN

Dětský den
 U Skály
 60+ dětí

ČERVENEC

Turnaj v nohejbale
 hřiště U Skály
 40 lidí
 Poutí sv. Anny
 kaple sv. Anny, plac, U Skály
 100+ lidí
 Premiéra divadelního
 představení
 přírodní amfiteatr U Skály
 300+ lidí

SRPEN

Rybařské závody
 rybník Korous
 20 lidí
 Loučení se s prázdnina-
 mi
 U Skály, plac
 40-50 lidí

ZÁŘÍ

Myslivecká naháňka
 kachen
 každých 14 dní sobota
 slavnost v hasičárně
 20 lidí

ŘÍJEN

Vítání podzimu
 plac s požární nádrží
 20 lidí
 Výlov obecního rybníku
 rybník Korous
 20-30 lidí

LISTOPAD

Člověče nezlob se
 turnaj
 hasičárna
 20 lidí

PROSINEC

Rozsvícení vánočního
 stromu
 před krámem, s pódiem
 100+ lidí
 Mikulášská bedlidka
 kaple sv. Anny, hasičárna
 50 lidí
 Silvestrovský výšlap na
 Slavník
 30 lidí

Sraz rodáků
 každých 5 let
 plac s požární
 nádrží
 80+ lidí

Taneční zábavy
 U Skály
 100 lidí

dětský maškarní bál v hasičárně (29)

stavění máje na placu s požární nádrží (30)

nohejbalový turnaj na hřišti U Skály (31)

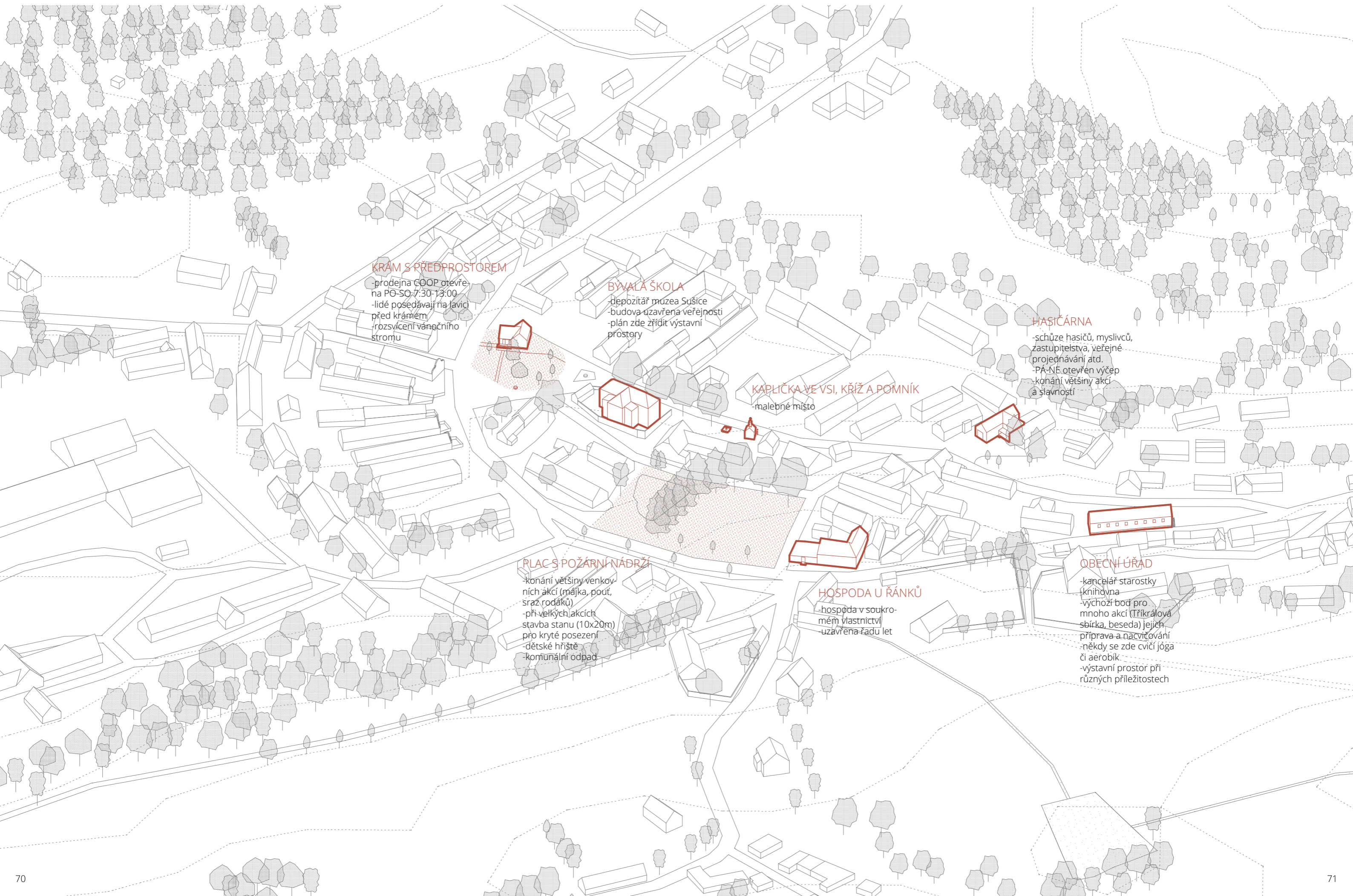
sraz rodáků na placu s požární nádrží (32)

masopust před hasičárnou (33)

průzkum a postřehy z vesnice

3. měřítko domu

KRÁM S PŘEDPROSTOŘEM

- prodejna COOP otevře-
na PO-SO 7:30-13:00
- lidé posedávají na lavici
před krámem
- rozsvícení vánočního
stromu

BYVALÁ ŠKOLA

- depozitář muzea Sušice
- budova uzavřena veřejnosti
- plán zde zřídit výstavní
prostory

KAPLIČKA VE VSI, KŘÍŽ A POMNÍK

- malebné místo

HASIČÁRNA

- schůze hasičů, myslivců,
zastupitelstva, veřejné
projednávání atd.
- PA-NE otevřen výčep
- konání většiny akcí
a slavností

PLAC S POŽÁRNÍ NÁDRŽÍ

- konání většiny venkov-
ních akcí (májka, pout,
sraz rodáků)
- při velkých akcích
stavba stanu (10x20m)
- kryté posezení
- dětské hřiště
- komunální odpad

HOSPODA U RÁNKŮ

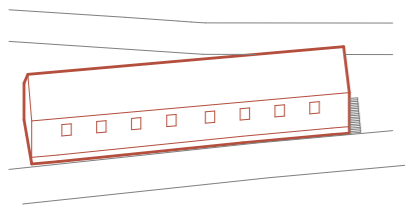
- hospoda v soukro-
mém vlastnictví
- uzavřena řadu let

OBECNÍ ÚŘAD

- kancelář starostky
- knihovna
- výchozí bod pro
mnoho akcí (Tříkrálová
sbírka, beseda) jejich
příprava a nacvičování
- někdy se zde cvičí jóga
či aerobik
- výstavní prostor při
různých příležitostech

POPIS VEŘEJNÝCH BUDOV A PROSTOR VE VSI

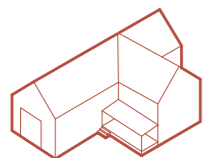
OBECNÍ ÚŘAD

Dům čp. 23, někdejší obecní pastouška a chudobinec, dnes sídlo OÚ Břežany. Přízemní objekt na protáhlém obdélníkovém půdoryse, sedlová střecha. Vstup ze severovýchodu.

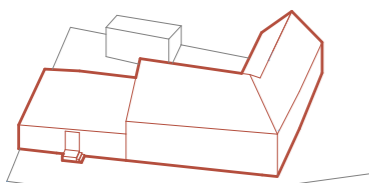
HASIČÁRNA

Dům čp. 19 představuje patrová stavba na „T“ půdoryse, která stojí v místě někdejší kovárny. V 70. letech bylo nastaveno patro a objekt se stal hmotově převyšující okolí. Nedávno proběhla rekonstrukce výrazně zlepšující jeho podobu. Slouží ke scházení místních, hasičským i mysliveckým schůzích a dalším akcím. Max. kapacita 60 lidí. Výčep ve 2NP je otevřen pá-ne. Možné i posezení ve venkovní pergole.

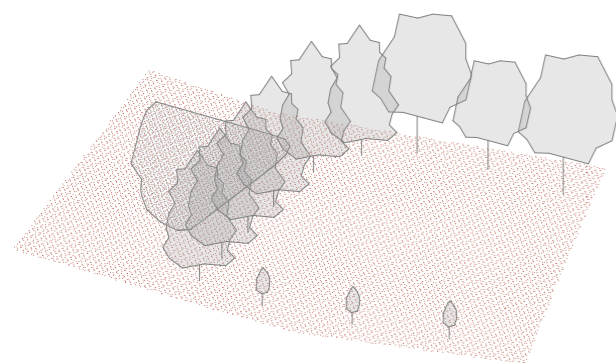
HOSPODA U ŘÁNKŮ

Dům čp. 94 tvoří dvě vzájemně propojené stavby na půdoryse „L“. Mladší nárožní severní část je nižší s valbovou střechou a vstupem směrem od hlavní silnice. Nachází se v ní výčep. Starší vyšší hlavní objekt poskytuje prostor sálu (kapacita kolem 150 lidí). Kolmo ke stavbě přiléhá z východu krátké křídlo, ve kterém byl původní výčep. Hospoda je zavřená a nefunguje přes 20 let.

PLAC S POŽÁRNÍ NÁDRŽÍ

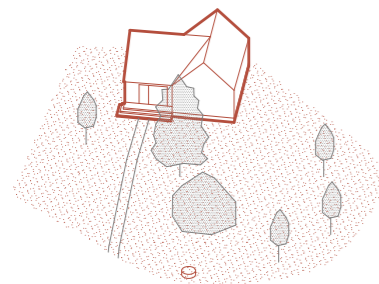

Volný prostorný plac na návsi, kde původně stál dům čp. 31 (Strakoc), který byl odstraněn v 80. letech 20. st. Dnes místo slouží pro slavnosti a shromažďování. Leží u hlavní silnice, naproti bývalému hostinci U Řánek pod obecní požární nádrží. Je na něm dětské hřiště, altánek na sezení a komunální odpad schovaný za habrovým plůtkem.

POPIS VEŘEJNÝCH BUDOV A PROSTOR VE VSI

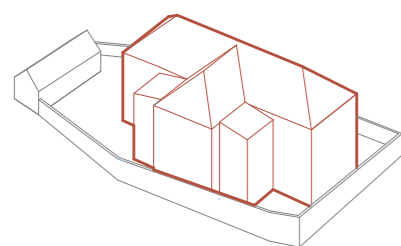
KRÁM S PŘEDPROSTOREM

Prodejna dnešního konzumu stojí v místech původní usedlosti čp. 7, která údajně do poč. 2. pol. 20.st. patřila k nejhodnotnějším ve vsi. Dnešní objekt je přízemní se sedlovou střechou a zelenou omítkou. Před krámem je lavice a stůl, kde se vysedává, když je otevřeno. Dále je zde informační tabule. Zelený pozemek před budovou se starostka snaží postupně revitalizovat výsadbou keřů a květin a řádnou údržbou.

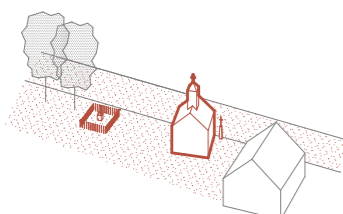
DEPOZITÁŘ MUZEA SUŠICE

Bývalá škola čp. 118 zaujímá prostor na návsi a přestože je novodobější, převyšena a neoklasicistní, svoje postavení v zástavbě si našla a upevnila. Fungovala mezi lety 1893-1975. Dnes slouží jako depozitář Muzea Šumavy Sušice. Muzeum má prý v plánu zde vytvořit malou expozici věnovanou dějinám obce a školství.

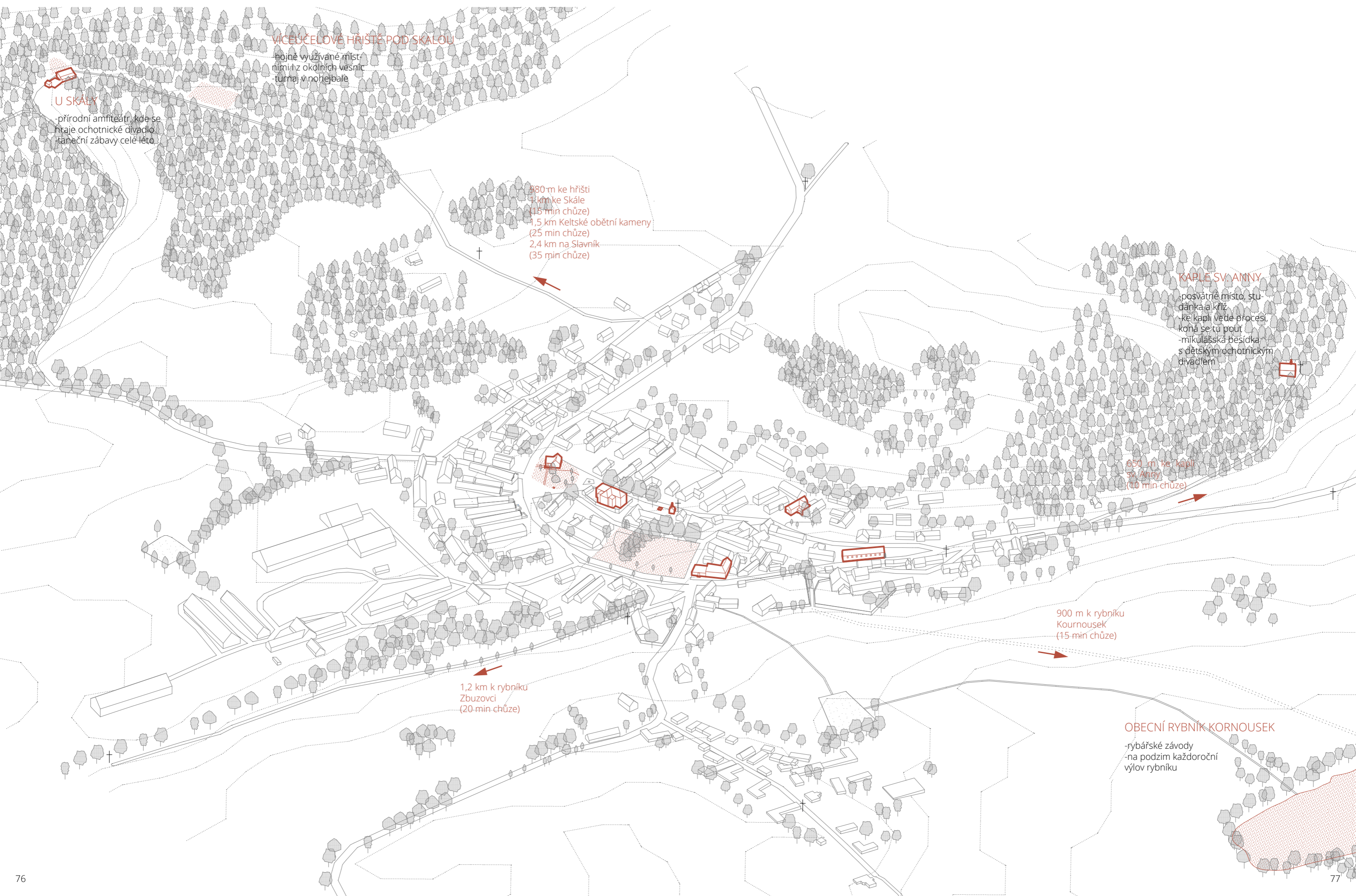

KAPLIČKA VE VSI, KŘÍŽ A POMNÍK

Kaplička sv. Jana Nepomuckého z konce 18.st.na východní straně návsi, drobná stavba na obdélném půdorysu s trojúhelníkovým štítem a zvoničkou. Vedle ní zleva stojí nově opravený kříž z r. 1886. Napravo se nachází památník obětem 1. sv. války.

VÍCEÚČELOVÉ HRISTĚ POD SKALOU

-hojně využívané místo
-ními i z okolních vesnic
-turnaj v nohejbale

U SKALY

-přírodní amfiteátr, kde se
-hraje ochotnické divadlo
-taneční zábavy celé léto

880 m ke hřišti
1 km ke Skále
(15 min chůze)
1,5 km Keltské obětní kameny
(25 min chůze)
2,4 km na Slavník
(35 min chůze)

KAPLE SV. ANNY

-posvátné místo, stu-
-dánka a kříž
-ke kapli vede procese,
-koná se tu pout
-mikulášská besídka
-s dětským ochotnickým
-divadlem

650 m ke kapli
sv. Anny
(10 min chůze)

900 m k rybníku
Kourousek
(15 min chůze)

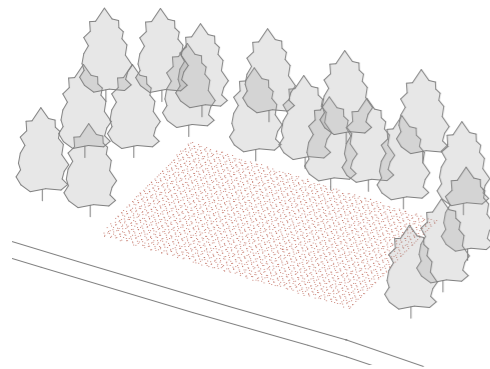
1,2 km k rybníku
Zbuzovci
(20 min chůze)

OBECNÍ RYBNÍK KORNOUSEK

-rybářské závody
-na podzim každoroční
-výlov rybníku

POPIS VEŘEJNÝCH BUDOV A PROSTOR MIMO VES

VÍCEÚČELOVÉ HŘIŠTĚ U SKÁLY

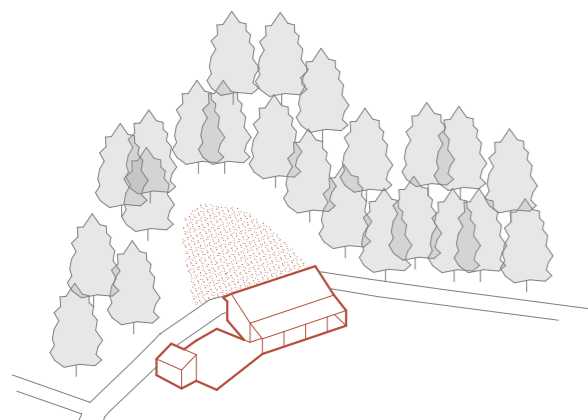

Asfaltové víceúčelové ohrazené hřiště leží v lese podél cesty vedoucí z obce k areálu U Skály. Každý rok v červenci se zde pořádá turnaj v nohejbale o putovní pohár. Hřiště je přístupné veřejnosti a bývá často využíváno. Vzdálenost z vesnice je necelý 1 km (15 min chůze).

(34)

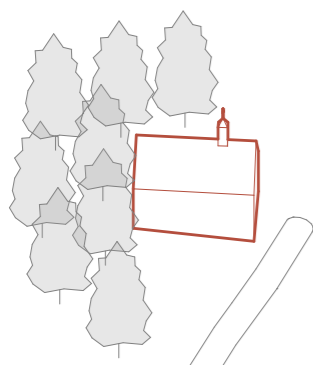
AREÁL U SKÁLY

Areál U Skály je vzdálen 1 km od vsi (15 min chůze). Najdeme zde přírodní amfiteátr, kde se tradičně koná každou červencovou pouť divadelní představení v podání místních ochotníků. Dále je tu menší stavba s výčepem, kuchyní a skladem, obsluhující letní zábavy pořádané každých 14 dní v sobotu. K budově přiléhá zpevněný parket a krytý přístřešek pro vystupující kapelu.

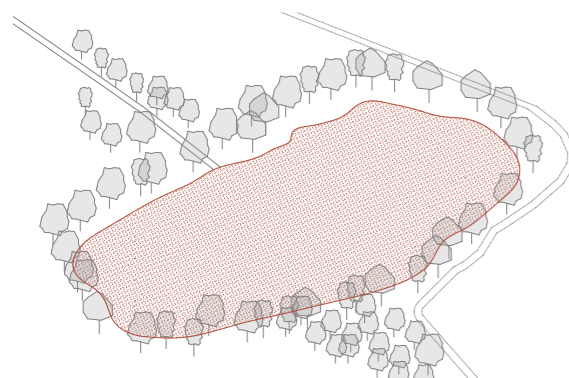
KAPLE SV. ANNY

V lese, cca 650 m jihovýchodně od obce (10 min chůze) se nachází barokní kaple sv. Anny z roku 1760. Jednoduchá stavba na obdélném půdoryse s valbovou střechou a barokním štítem je čerstvě zrekonstruována a nyní se restauruje její oltář. Vedle stavby stojí kříž a studánka s léčivým pramenem. Místo je opředeno různými pověstmi. Na svátek sv. Anny (26.7.) se zde koná poutní mše.

OBECNÍ RYBNÍK KORNOUSEK

V údolí asi 900 m jižně od obce leží rybník Kornousek s rozlohou cca 1,5 ha, který obec pronajímá mysliveckému sdružení Slavník. V srpnu se zde konají rybářské závody.

(35)

zhodnocení průzkumu

PRVKY VE VEŘEJNÉM PROSTORU VESNICE

Veřejného prostoru vesnice si jeho obyvatelé dříve velmi vážili, společnými silami jej kultivovali a svá obydlí, ploty a vjezdy koncipovali v jednotném duchu. S rostoucím individualismem a vymizením každodenního společenského života z prostor vesnice uvadl i zájem o to, jak dohromady vlastně všechno působí.

Některé prvky ve veřejném prostoru, které uvádím jako nevhodné, vesnici nijak zvlášť neškodí. Cílem je na ně poukázat, aby bylo zřejmé, co se dá v obci vylepšit pro vytvoření harmoničtějšího a příjemnějšího prostoru.

LEGENDA:

- VESNICKÁ PAMÁTKOVÁ ZÓNA
- HRANICE INTRAVILÁNU OBCE
- KATASTRÁLNÍ MAPA
- 1.** ČÍSLA POPISNÁ
- PLOTY SOUKROMÉ NEVHODNÉ
- ZÁBRADLÍ VEŘEJNÉ NEVHODNÉ
- OHRADNÍ/OPĚRNÉ ZDI K ZACHOVÁNÍ
- NEVHOVNÁ ÚPRAVA FASÁDY
- NEVHODNÁ VRATA
- NEVHODNÉ LISTNATÉ STROMY
- NEVHODNÉ JEHLIČNATÉ STROMY
- PAMÁTKOVĚ CHRÁNĚNÉ OBJEKTY
- PAMÁTKOVĚ VÝZNAMNÉ OBJEKTY
- OBJEKTY NARUŠUJÍCÍ CHARAKTER OBCE
- OSTATNÍ RUŠIVÉ PRVKY VE VEŘ. PROSTORU
- A.** PLOCHA PŘED KRÁMEM, POVRCH, INFORMAČNÍ TABULE
- B.** OHRAZENÍ POMNÍKU PADLÝM
- C.** DĚTSKÉ HŘIŠTĚ A ALTÁNEK
- D.** KOMUNÁLNÍ ODPAD
- E.** AUTOBUSOVÁ ČEKÁRNA

POPIS PROBLÉMŮ (P) A HODNOT (H) VESNICE

MĚŘÍTKO KRAJINY

P: Hrozba narušení rozhraní obce a krajiny rozrůstáním na úkor zemědělské půdy nevhodným typem zástavby (novodobá výstavba rodinných domů parcelací, uspořádáním domů na pozemcích a hmotou neodpovídající struktuře vesnice).

letecký pohled na rozšiřování obce (vlevo) (36)

P: Chudší cestní síť v krajině a její snížená průstupnost. (Patrné ze schématu na stranách 26-27).

zarostlá cesta do Neprachov

H: Neporušenost, zachovalost a malebnost místní krajiny, dostatek lesů a příznivé vodní poměry v území. Dominanty v krajině – vrch Slavník s výhledy na Šumavu, rozlehlé rybníky.

malebnost – rybník Zbuzovec

H: Orientace v krajině a identifikace s ní pomocí božích muk a křížků podél cest.

krajina lidského měřítka

MĚŘÍTKO SÍDLA

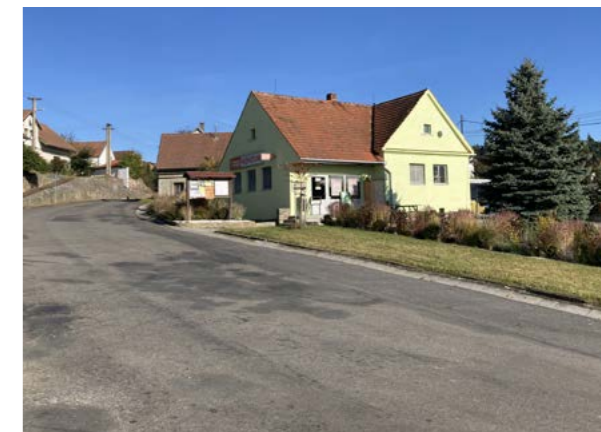
P: Ne zcela obydlená vnitřní struktura vesnice (65 trvale obydlených domů, 49 neobydlených/chalupářů).

P: Nevhodné nebo nedostačující prostory pro rozvoj společenského života v obci – nesoudržnost obyvatel vesnice, vytváření oddělených skupin obyvatel, které spolu nekomunikují (vede ke konfliktům).

neobydlený dům u návsi

P: Rychlá jízda obcí nad 50 km/h umožněná širokou hlavní silnicí.

hlavní silnice podél krámu

H: Kompaktnost a dochovalá urbanistická stopa původního konceptu vesnice.

Otevření k jihu do údolí, chráněná záda ze severu vrchem Slavník. Dochovalé předzahrádky domů do veřejného prostoru.

letecký snímek na strukturu sídla (37)

H: Průstupnost vesnicí pro pěší – důmyslné propojení částí vesnice pomocí zkratk mezi kamennými zídkami a ploty, někdy pomocí vyrovnávacích kamenných schodů.

žulové vyrovnávací schody

MĚŘÍTKO DOMU

Náves, která byla historickým vývojem postupně zastavována a přeměněna na síť cest, má dnes po zbourání některých usedlostí dvě hlavní větší nezastavěné plochy – plac s požární nádrží a předprostor krámu.

Prostor před krámem je obklopen silnicemi. V jižní části je zbytečně velká zaasfaltovaná plocha křižovatky (provoz je zde však minimální). Těsně u křižovatky stojí studna a je odtud nejlepší výhled na „výkladní skříň“ Břežan s památkově chráněnými usedlostmi. Další studna má kolem sebe kolo travnaté plochy, a působí tak dojmem kruhového objezdu. Kromě zpevněné plochy s lavicí před krámem, vývěsní tabulí a odpadkovým košem je prostor prázdný a nevyužívaný. Když je krám otevřen, posezení před ním slouží jako hospoda.

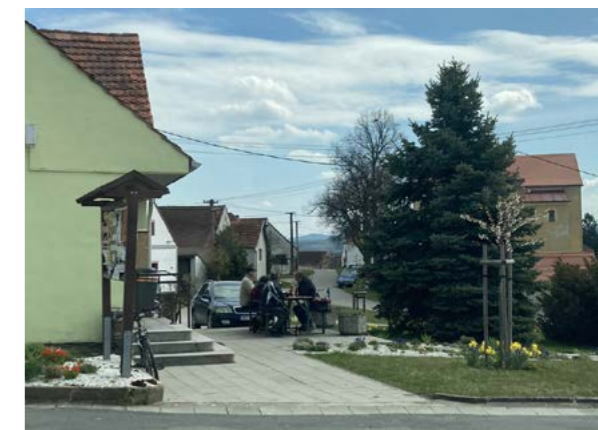
Plac s požární nádrží poskytuje prostor pro konání většiny venkovních společenských akcí ve vesnici. Místu však chybí celková koncepce, o čemž svědčí náhodně poskládané prvky, které se zde nacházejí. Patří mezi ně typizované hřiště s dětskými prolézačkami, komunální odpad, dřevěný altán a skupina sedmi jehličnanů (šest jedlí a jedna borovice). Plac je většinu roku prostor prázdný a nevyužívaný, přestože je zde dětské hřiště. Má potenciál toho nejlepšího prostoru společenského života ve vsi ke scházení, aktivitám a posezení.

Obecní úřad je jeden z nejvýznamnějších domů ve vesnici, ale nachází se na jejím konci mimo centrum obce. Nemá dostatečné prostory pro schůze, veřejná zasedání a projednání, a tak se musí chodit do prostoru výčepu ve ZNP 200 m vzdálené hasičárny. Stavba působí jako klasický vesnický obytný dům. Kvůli tomu, že byl vystavěn mezi dva další domy, má slepé štítové fasády a vstup je zezadu ze dvorku. Při průjezdu obcí míváme slepé štíty a vstup nevidíme, obecní úřad proto nepůsobí reprezentativně.

Objekt hasičárny, ve kterém se koná většina vnitřních společenských akcí, se nachází blíž k návsi, ale ne přímo v centru obce. Je obklopen zástavbou rodinných domů a svým vzhledem je s nimi zaměnitelný (kromě velkých vrat ve štítové fasádě). Ohnisko společenského života je tak zastrčeno v místě, kde to nikdo nečeká. Problematičtější než samotná poloha domu je nepřístupnost druhého podlaží, ve kterém se společenský prostor nachází a které nesplňuje požadavek na bezbariérovost a tudíž omezuje a znesnadňuje přístup velké skupině obyvatel vesnice. Výčep v hasičárně nemá dostatečnou kapacitu pro konání větších akcí, maximální kapacita je 50-60 lidí. Například bály se proto konají v sále v Olšanech, v 7 km vzdálené vesnici. Domu chybí vhodný předprostor, kde by posedělo víc lidí. I kdyby ho však měla, pobyt lidí venku může být rušivý pro těsně přilehlé rodinné domy.

celkový pohled se studnami

posezení před krámem

dětské hřiště

komunální odpad

OÚ při průjezdu obcí

vstup do OÚ ze dvorku

zelený obecní plácek vedle hasičárny

hasičárna s předprostorem

V centru vesnice přímo na návsi stojí přibližně 20 let zavřená hospoda se sálem. Objekt je nevyužívaný a vyžaduje rekonstrukci. Některé prvky a materiály působí nevhodně (okna a jejich členění na mladší přístavbě, typ a barva omítek, střešní krytina, vstup se schody a trubkovým zábradlím apod).

Hospoda je „na ráně“ od hlavní silnice, v přímé návaznosti na zelený plac s požární nádrží. Má kapacitu sálu pro velké akce a víceúčelové využití a potenciál opět se stát srdcem společenského života obce.

mladší přístavba

ze dvora hospody

Bývalá škola na návsi je od 70. let minulého století zavřená. Původně významná veřejná stavba je dnes depozitářem bez života. Muzeum města Sušice, které budovu vlastní a využívá, zde uvažuje zřídit malou expozici věnovanou dějinám obce a školství, což by také pomohlo oživit centrum vesnice. V případě rozvoje obce a zvýšení počtu obyvatel je možné uvažovat využití objektu částečně pro školku. Poloha a umístění budovy zády k prostoru návsi je na první pohled zvláštní. Po delším zkoumání je ale patrný záměr vytvořit z východní části návsi jakousi výstavní uličku, ve které bude křížek s kapličkou, památník padlým a škola, vše lemované vzrostlými stromy. Kompozice zmíněných prvků vytváří příjemné místo s průhledy na Šumavu, avšak není zřetelné fyzické ani vizuální propojení se zbytkem návsi.

vstup školy

pohled na „záda“ školy od návsi

Místo s kaplí sv. Anny se studánkou, křížem a památnou lípou poskytuje výhled na Šumavu, a je vidět z dálky při příjezdu od Malého Boru. Z historické fotografie soudím, že viditelnost byla původní záměr a před kaplí byly k jejímu zdůraznění vysazeny dvě mohutné lípy. Dodnes se zachovala jedna, druhou zasáhl blesk, na jejím místě je však nově vysazena nová. K navrácení viditelnosti dnes paradoxně napomohl ústup lesa z důvodu napadení kůrovcem.

kaple na historické pohlednici z roku 1910 (38)

příchod ke kapli

Areál U Skály představuje důležité místo společenského života Břežan i blízkého okolí, protože se zde konají zábavy, divadlo, sportovní turnaje a jiné akce. Jeho nevýhodou je sezónnost využití – během roku se takové události nemají kde konat. Provozně areál funguje dobře, ale nemá dostatečnou hygienickou zázemí. V areálu by se mohlo udělat několik estetických úprav, jeho dnešní podoba však s místem poněkud souzní. Čas spolu s přírodou na mobiliáři i budovách zanechal patinu, která připomíná, že jsme na místě, kde dominuje les. Lavičky v amfiteátru jsou sem tam porostlé lišejníkem nebo mechem, povrch je nezpevněný, prorostlý kořeny. Toto místo proto nepotřebuje zásadní změnu (vyjma nového WC), jinak by se zničila jeho atmosféra.

taneční parket

přírodní amfiteátr

POPIS PROBLÉMŮ (P) A HODNOT (H) VESNICE

*P: proluka po původním domu čp. 47 vytváří mezeru v kompaktní struktuře návsi
H: potenciál rezervy pro nový dům*

pohled do proluky

*P: bývalý kravín, kromě dvou využívaných budov dnes ruina, která se bude bourat
P: cesta do areálu vede přímo z návsi, v místě, kde stála usedlost čp. 47
H: potenciál pro zemědělskou farmu, vzpruha lokálnímu zemědělství, pracovní místa
H: možný přístup z polní cesty ke Zbuzovci místo z návsi*

bývalý kravín

*P: nevhodný obklad štítové a uliční fasády kamenné stavby plastovými lamelami (bývalá truhlárna)
H: stavba hmotově důležitá, spoluutváří uličku*

pohled na usedlost čp. 51 od nádrže

*P: chátrající usedlost čp. 33 ve špatném stavu
P: skrytá ve stínu okolní zástavby
P: od roku 1987 je bez zvláštní ochrany, bývala kulturní památkou
H: hodnotný objekt, který dokládá rozšíření typu špýcharového domu v této oblasti*

usedlost čp. 33 ve vztahu k veřejnému prostoru

*P: vysoké jehličnany rozdělující náves
P: tvoří vysokou stěnu, která brání průhledům ve vsi v několika směrech
P: požární nádrž je obehnaná zábradlím a zapáchá
H: vodní prvek na návsi má potenciál*

jehličnany a nádrž na návsi

*P: kamenný křížek na rozcestí cest je zapadlý u plotu ve stínu vysokého smrku
H: cesta umožňuje průhled na Kudlinec a protější louku*

křížek vedle smrku

*P: autobusová zastávka se nachází mimo centrum vesnice, z důvodu trasy autobusů ji nelze přesunout na návsi
P: napojení k zastávce je místy pro pěší nevhodné, chybí chodník
P: auta zde jezdí rychle
H: samotná zastávka je v rovném úseku s dobrou viditelností
H: má zrekonstruovaný interiér*

autobusová zastávka

P: příklad nevhodné zábradlí s betonovou podezdívkou a výrazným betonovým rigolem pro odvod vody

nevhodné zábradlí

POPIS PROBLÉMŮ (P) A HODNOT (H) VESNICE

P: objekt čp. 5 hmotově narušující charakter obce

ulička mezi domy čp. 4 a 5

*P: neobydlená chátrající usedlost čp. 51
H: obrací se průčelím do prostoru placu s požární nádrží*

pohled na usedlost čp. 51

*P: kamenná opěrná zeď druhotně zpevněná vrstvou betonu, který mění její původní vzhled
P: nevhodná zeleň (túje, škumpa)
H: malebnost zákoutí*

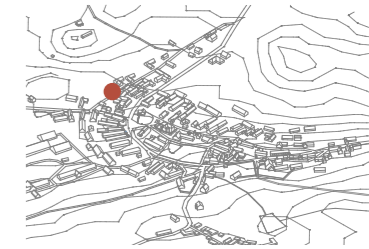
opěrná zeď a nevhodná zeleň

*P: ploty předzahrádek spolu nekomunikují
H: přestože domy mají odlišně upravené fasády, hmotově dotváří kompaktní strukturu*

předzahrádky

*H: zahumenní cesta s druhotnou chalupnickou zástavbou a útulným charakterem
H: zahuštěná struktura dodržuje principy tradičního venkovského uspořádání (předzahrádka-dům-dvůr-sad-pole)*

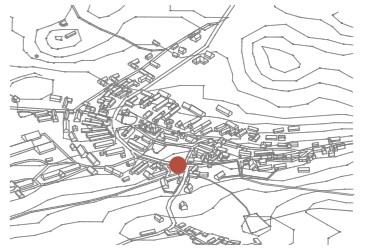

H: skupina památkově chráněných objektů dokládající tradiční výraz vesnice

H: „výkladní skříň“ Břežan

H: hodnotné předzahrádky tvořící parter návsi

P: oslabení z důvodu použití nevhodného oplocení, zeleně a nadzemního vedení elektro kabelů včetně sloupu

H: hodnotná stavba se starou sýpkou uzavírající pohledovou osu při příjezdu do vsi směrem od Malého Boru

H: zachovalá tradiční kamenná omítnutá podezdívka předzahrádky

P: usedlost je zpusťlá a chátrající, sýpka ve velmi špatném stavu

*H: hodnotný pohled na „záda“
vesnice u jednoho ze „vstupů“
do intravilánu z polí*

*H: zachovalá kompozice štítů
domů a stodol s kamennými
omítnutými zídkami*

*H: významné rozhraní krajiny
a vesnice*

*H: útulná úzká ulička, do které se oba domy otevírají a komunikují spolu otvory
H: stavba vlevo na snímku je bývalá truhlářská dílna, z místa sálá potenciál pro řemesla*

*H: propojení vesnice s krajinou
tradičně provedeno měkkými
polními cestami jako je tato
vedoucí podél plotu
P: v současnosti je většina
z nich nahrazena asfaltovými
cestami*

VYTIPOVÁNÍ INICIAČNÍCH MÍST

Pro další rozvoj obce s cílem jejího oživení jsem na základě popisu problémů a hodnot vesnice vytipovala jednotlivá místa, kde by se mohlo něco změnit a zlepšit. Tyto zásahy mají různá měřítka a finanční náročnost.

Práce se snaží ukázat, kam investovat peníze (až budou) pro roztočení spirály vývoje, ale také, že některá místa se dají řešit i menšími zásahy.

V první řadě se jedná o intervence, u kterých by iniciátorem byla obec.

V krajině by měla usilovat o znovuzprovoznění některých cest do okolních vesnic pro pěší, aby se nemuselo chodit po vyasfaltovaných silnicích. Zejména významné jsou cesty: do Malého Boru, kde je kostel se hřbitovem, kam obec historicky spadá, do Hradešic, kde je také kostel a navíc školka a v neposlední řadě do Neprachov, kam se dříve z Břežan hojně chodilo na zábavy, což platilo i naopak. Trasy zaniklých cest vedou kolem několika rybníků a poskytují výhledy na Šumavu.

V sídle se jedná o transformaci některých míst a staveb, které jsou buď ve vlastnictví obce a nebo by měla usilovat o jejich koupi. Přesouvám jednotlivé funkce tak, aby se do centra obce vrátil společenský život a kolem dokola byl dostatek místa pro bydlení. Obec může zatraktivnit veřejný prostor a využívat veřejné budovy tak, aby poskytovaly vhodné podhoubí společenským akcím a slavnostem. Může tím podnítit v občanech zájem o veřejný prostor a jeho úpravu, podnikat společné úklidy vesnice, a tak motivovat občany ke spolupráci i vlastní iniciaci. Je například možné hlásit se do soutěží typu vesnice roku, uspořádat soutěž o nejkrásnější předzahrádku apod.

Za stěžejní pro rozvoj společenského života obce považuji bývalou hospodu se sálem U Ránků na návsi. Obec by se měla snažit ji odkoupit, zrekonstruovat a opět z ní učinit srdce společného života vesnice. V důsledku obnovy hospody na návsi se aktivuje travnatý plac s požární nádrží, který lze kultivovat menšími zásahy pro jeho oživení.

Otevřením hospody v centru je možné zrušit výčep ve druhém patře hasičárny. Uvolní se tak prostor, který by se mohl využít pro obecní byty, protože bydlení se do této lokality hodí nejvíc.

Pro další podporu centra obce a podtržení významu samosprávy jsem se rozhodla přestěhovat obecní úřad z konce vesnice a umístit jej do novostavby na návsi vedle hospody. Obecní úřad je na malé vesnici zásadní institucí a měl by společně s hospodou tvořit její jádro.

Tímto přesunem vzniká další prostor pro obecní byty, opět v místě, kam bydlení patří.

Velký význam v obci má lokalita krámu s předprostorem. Pro probuzení tohoto místa je třeba přehodnotit stávající řešení s cílem posílit a vyzvihout jeho hodnoty.

Na straně budoucích i stávajících občanů obce je vedle zapojení se do zvelebování sdíleného prostoru žádoucí především zabydlení současné struktury vesnice. To by umožnilo zvýšení počtu obyvatel související s jejím oživením, aniž by docházelo k rozrůstání sídla na úkor krajiny. Soukromý investor by pak měl dům opravit v souladu s charakterem místa a dbát na rozhraní s veřejným prostorem.

Kromě zabydlení stávajících domů je při zvýšeném zájmu o bydlení možné vytipovat prostorové rezervy ve stávající skladbě vesnice a vytvořit zde pozemky pro novou výstavbu. Stavba takových domů by pak měla probíhat v souladu s principy tradičního stavění v obci pro zachování integrity a kompaktnosti vesnice.

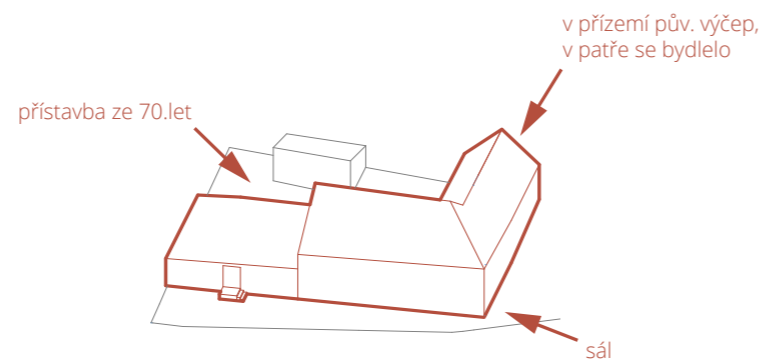

brigáda myslivců (39)

brigáda myslivců (40)

HOSPODA U ŘÁNKŮ

Objekt bývalé hospody U Řánků zaujímá významnou polohu uprostřed vesnice, má potenciál stát se centrem společenského života obce, přilákat i projíždějící turisty či cyklisty a sloužit jako zázemí pro venkovní slavnosti na plácku. Před transformací na hostinec někdy kolem roku 1875 zde stála vinopalna z roku 1740, kterou vlastnila a provozovala židovská rodina.²³ Nyní je budova v majetku pana Řánka, který ji kdysi spravoval a dnes žije v nedalekých Horažďovicích. Ještě v 90. letech měl s hospodou plány a chtěl začít s výstavbou bydlení v podkroví. Trend odcházení z vesnic do měst nakonec způsobil, že hospodu zavřel a sám se odstěhoval. Přes 20 let je tak stavba bez života, přestože židle se stolky zůstaly na svých starých místech. Dům se skládá ze dvou částí. První tvoří starší sál s křídlem bývalého výčepu ve tvaru L a druhou mladší přístavba se současným výčepem. Vstup je ze silnice. Na pozemku je umístěno několik dalších přístavků.

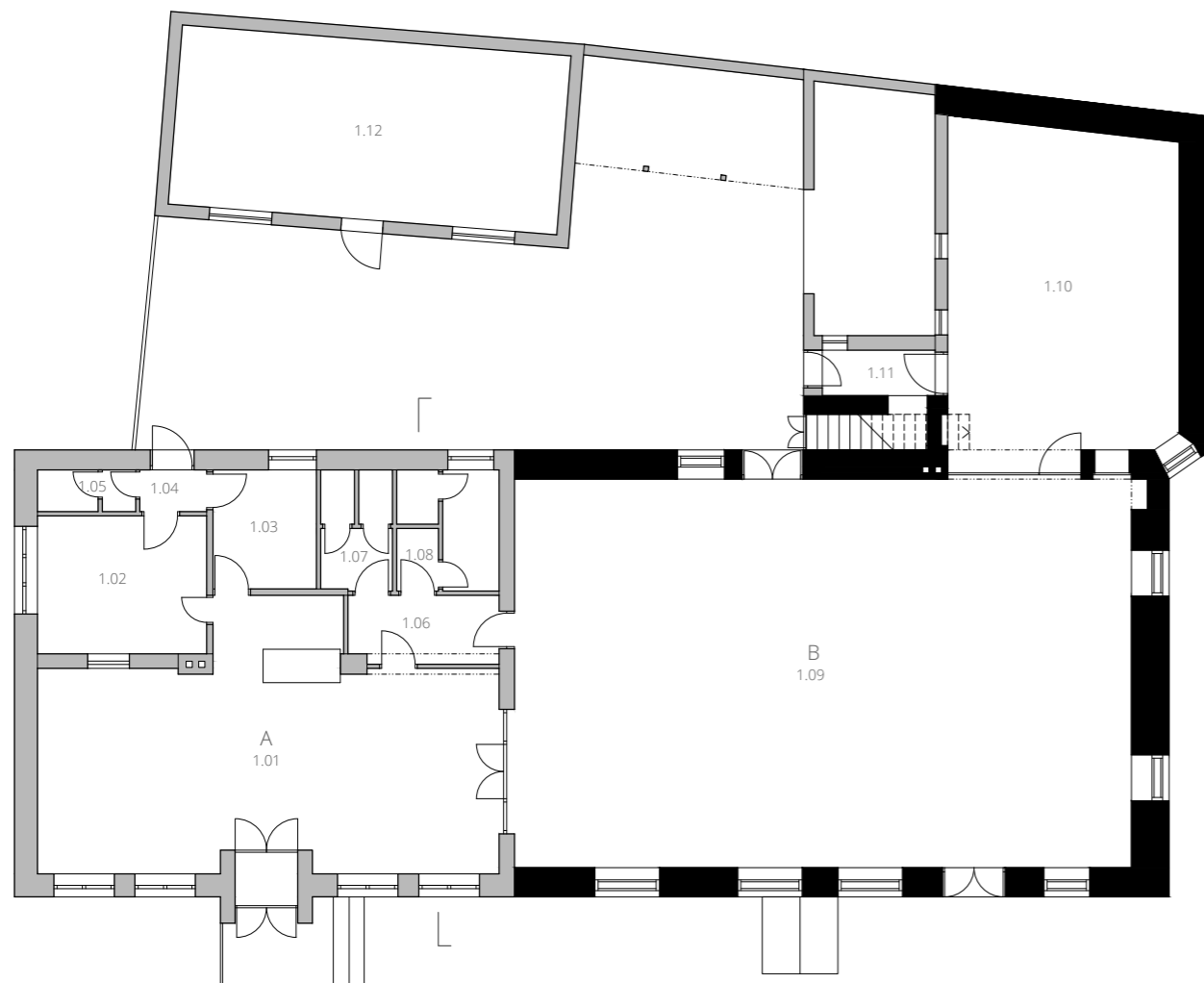
²³LHOTÁK, Jan. Břežany, kapitoly ze starších dějin obce. Západočeská univerzita v Plzni, 2019, s. 398-399.

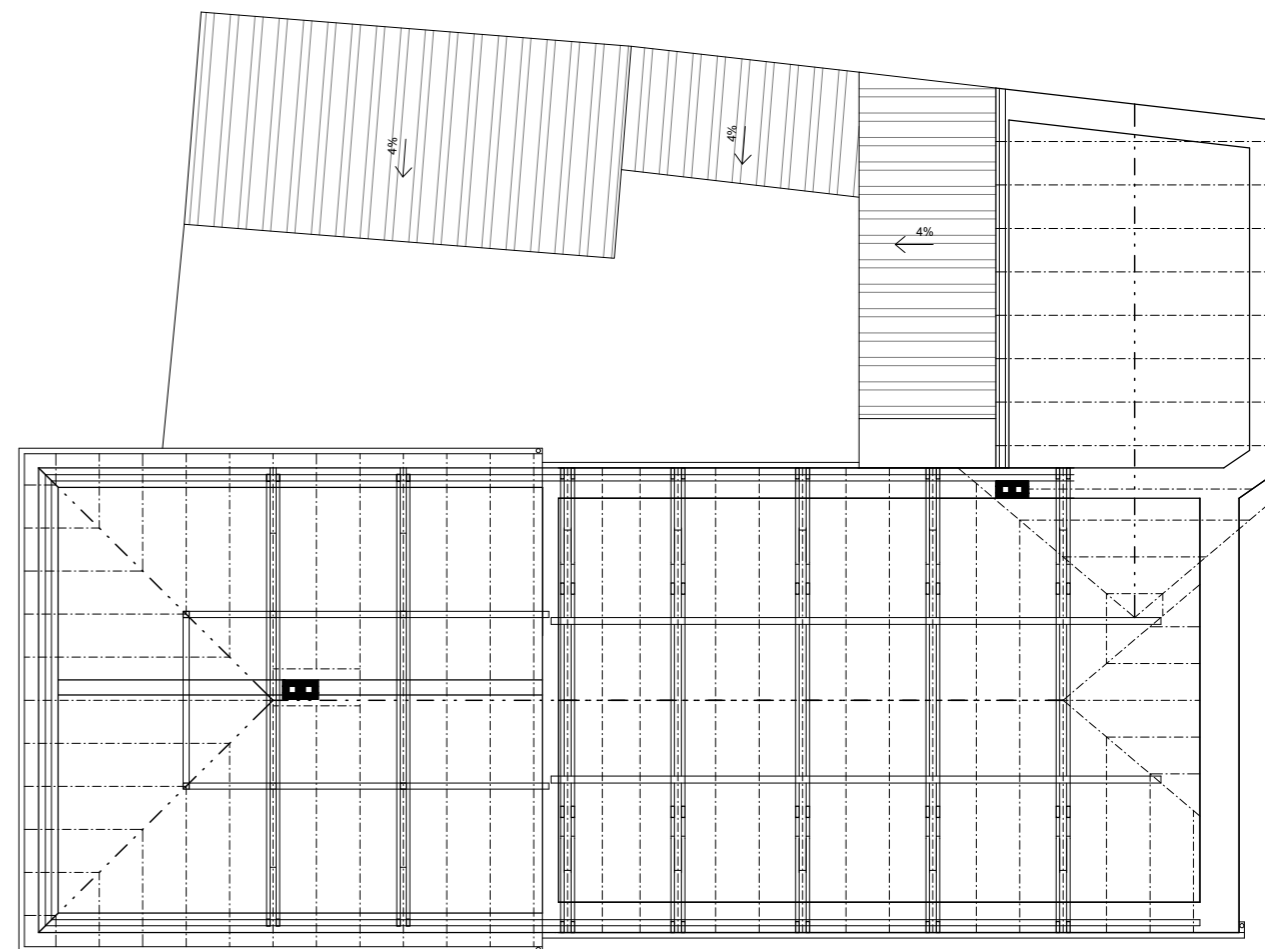
stav 1970 (vlevo ještě patrná usedlost čp. 31) (41)

stav dnes

půdorys 1NP

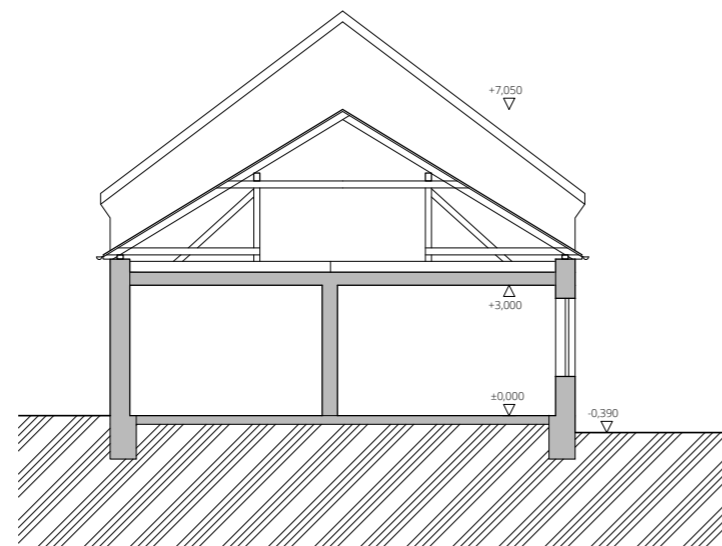

půdorys krovu

A přístavba hospody ze 70. let

1.01 výčep	58,0 m ²
1.02 kuchyně	13,4 m ²
1.03 sklad	7,1 m ²
1.04 vstup personál	1,6 m ²
1.05 WC personál	2,4 m ²
1.06 chodba	6,0 m ²
1.07 WC ženy	5,0 m ²
1.08 WC muži	7,1 m ²

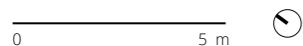
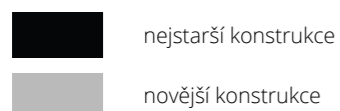
B původní stavba	
1.09 sál	139,0 m ²
1.10 bývalý výčep	42,5 m ²
1.11 vstup	3,4 m ²
1.12 venkovní sklad	40,1 m ²
celkem	325,6 m²

řez příčný mladší přístavbou

pohled jihozápadní

Sál je podsklepený, jednopodlažní a má nevyužité podkroví. Jeho světlá výška je 4 m. Konstrukce je zděná z kamene, strop je dřevěný trámový se záklopem a násypem. Krov je řešen jako vaznicová soustava sedlové střechy s ležatou stolicí. Jako střešní krytina jsou použity eternitové šablony. Okna do sálu jsou původní špaletová. Křídlo bývalého výčepu s obdobnou konstrukcí jako sál je z části v 1NP ubouráno (vytvoření kryté terasy) a do dvorku je dozděno z KB bloků.

Mladší přístavba je jednopodlažní s nevyužitým podkrovím a světlou výškou 3 m. Má nosné cihelné zdivo, trámové stropy, krov se stojatou stolicí a valbovou střechu s eternitovými šablonami.

Venkovní omítky obou částí jsou břízolitové, ze dvora z části vápenné.

Stavba je napojena na veřejný vodovod, kanalizaci a elektro, vytápění je lokální kamny.

vztah plácku a hospody

dvorek

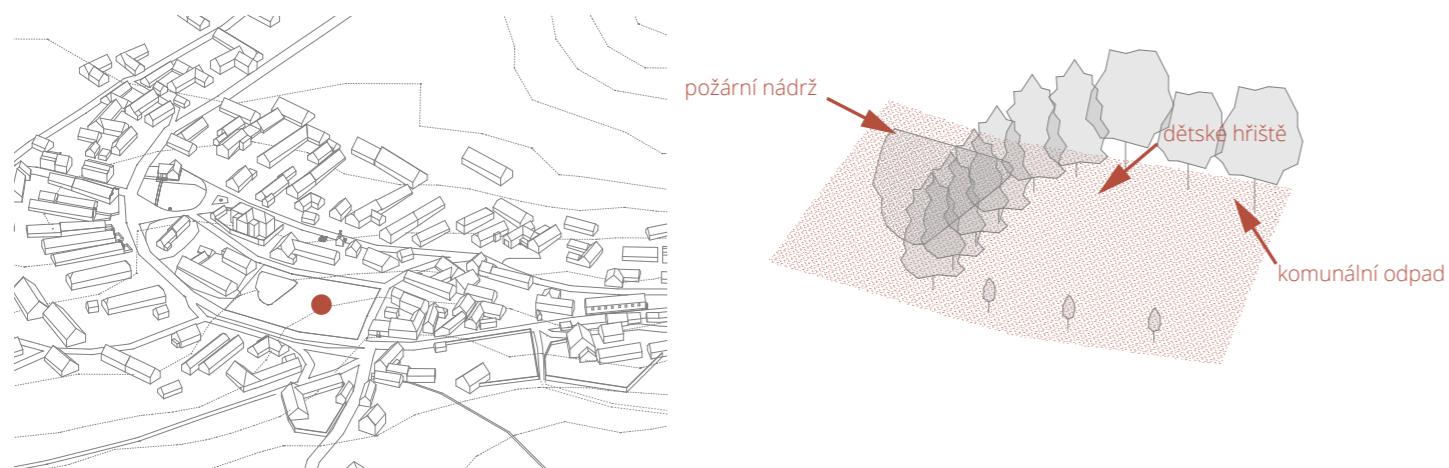
interiér výčepu

interiér sálu

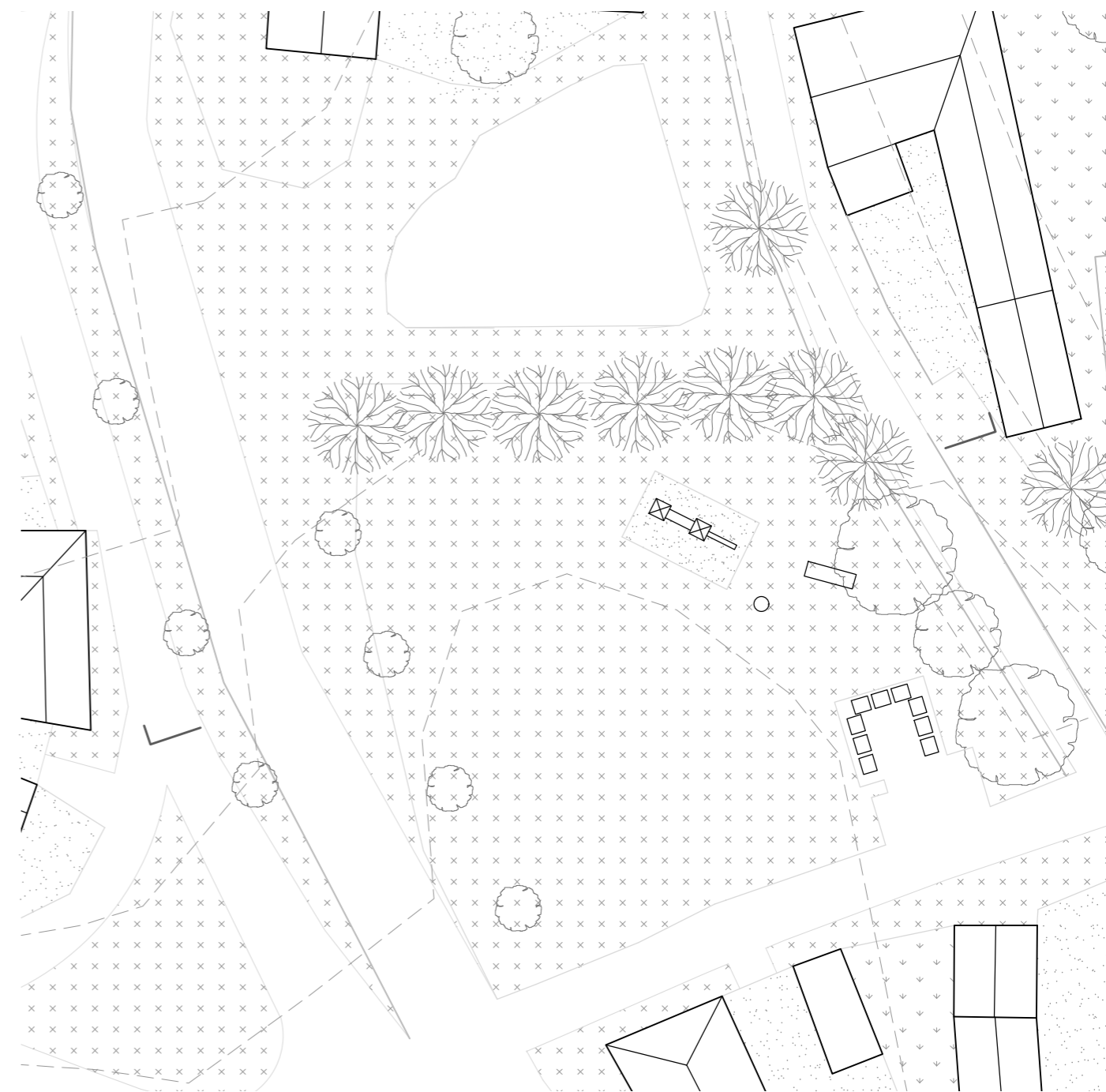
PODROBNĚJŠÍ POPIS VYTIPOVANÝCH MÍST

PLAC S POŽÁRNÍ NÁDRŽÍ

Volný plac vznikl zbouráním usedlosti čp. 31 v 80. letech 20. století. Jeho význam by narostl v souvislosti se znovuotevřením hospody U Řánků a přesunem obecního úřadu.

Má dvě hlavní výškové úrovně, které od sebe odděluje terenní zlom, na jehož horní části stojí několik jehličnanů. Podél silnice jsou nově vysazené lípy. Na protější straně jsou vzrostlé ořešáky. Povrch tvoří převážně trávník, který je udržovaný. V místě popelnic je zámková dlažba. Celková rozloha činí přibližně 1600 m².

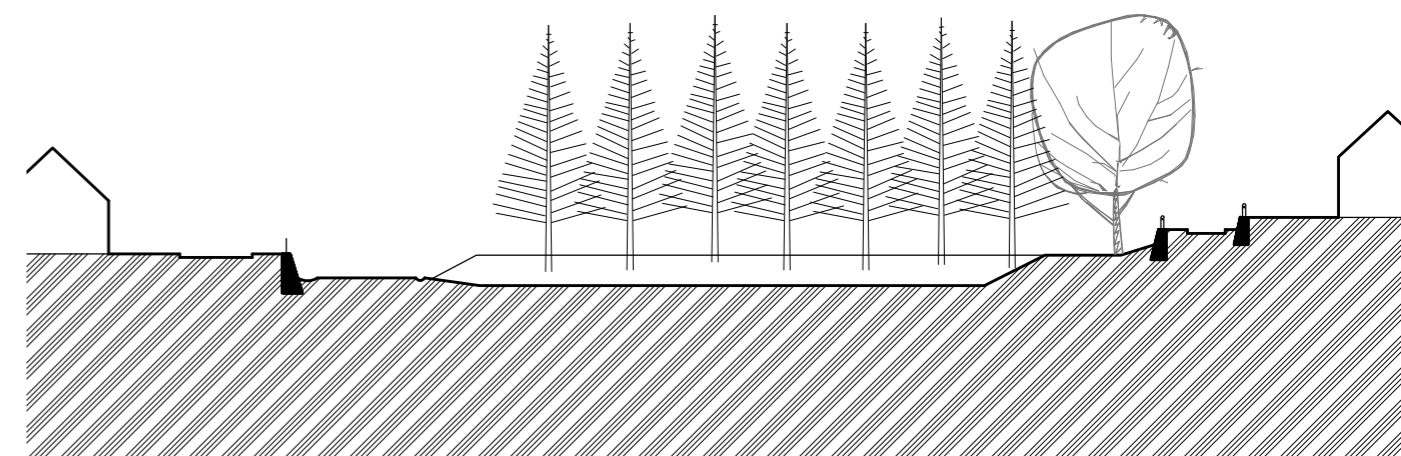
situace placu M 1:500

pohled na dětské hřiště

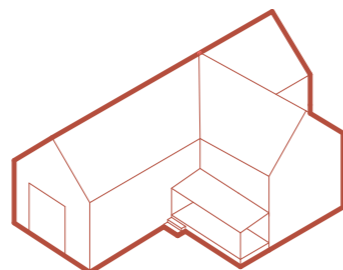

požární nádrž

řez placem 1:500

HASIČÁRNA

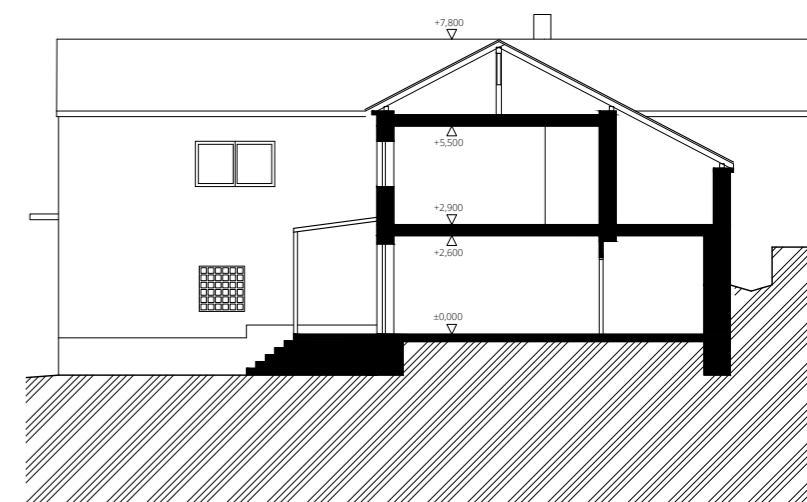
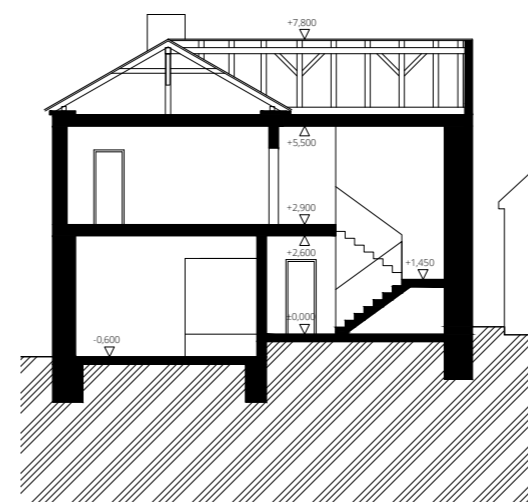
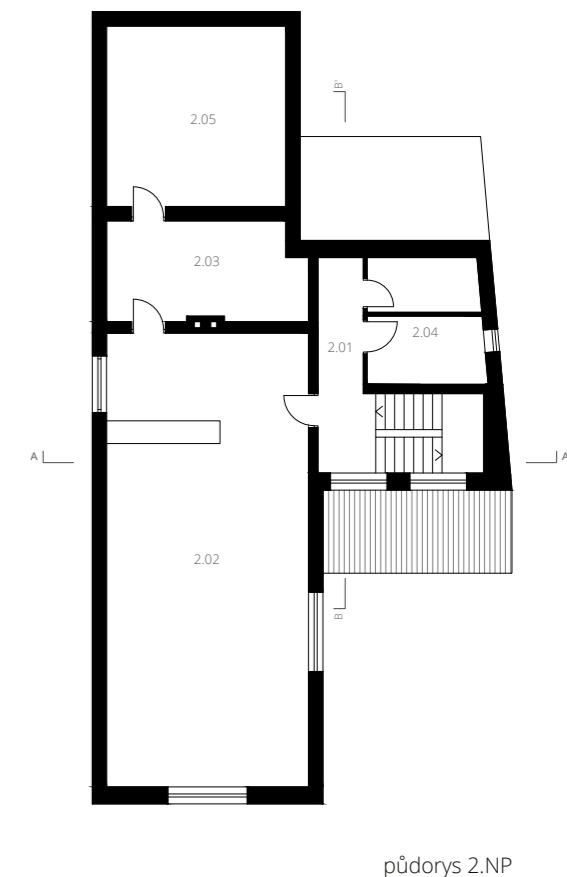
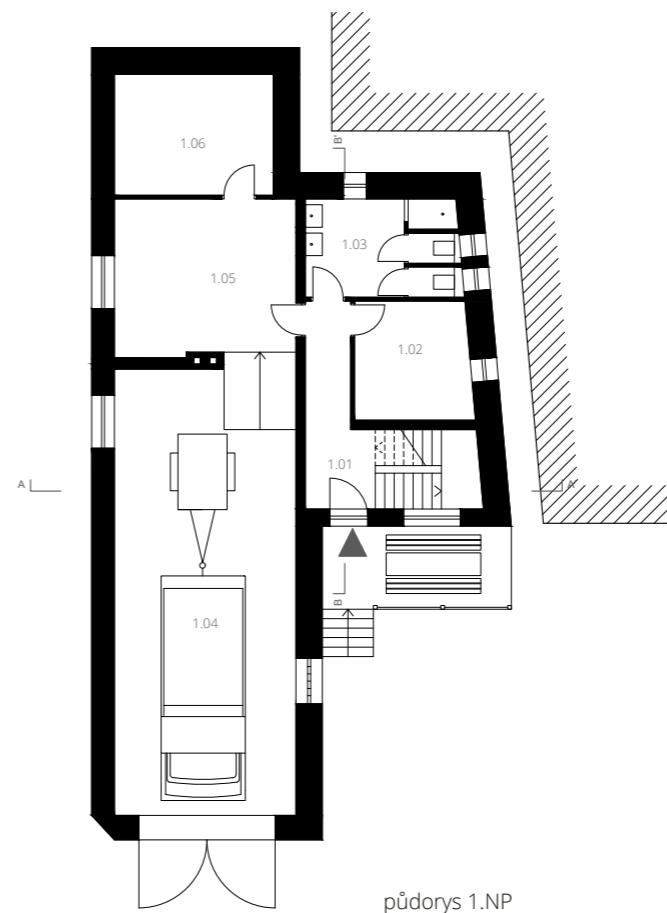

Objekt hasičárny má dvě nadzemní podlaží a nevyužitě podkroví. V 1.NP se nachází garáž pro hasičskou Avii 30 spolu s přenosnou požární stříkačkou PS 12 a zázemí hasičů. Ve 2.NP je společenská místnost s výčepem a zázemím.

Zdivo 1.NP je původní kamenné, nástavba z roku 1978 je z cihlených bloků CDk. Nad oběma podlažími jsou provedeny stropy z ocelových I nosníků a hurdisek. Konstrukci krovu tvoří vaznicová soustava.

Obec do nedávné rekonstrukce objektu nainvestovala mnoho prostředků. Starostka zmínila vizi zřízení sociálního bydlení v přízemí, které není zcela využité. Z hlediska hygienických požadavků na bydlení (osvětlení) to však není možné.

Stavba je napojena na veřejný vodovod, kanalizaci a elektro. Vytápění pobytových místností je lokální kamny.

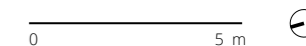

celkový pohled na hasičárnu

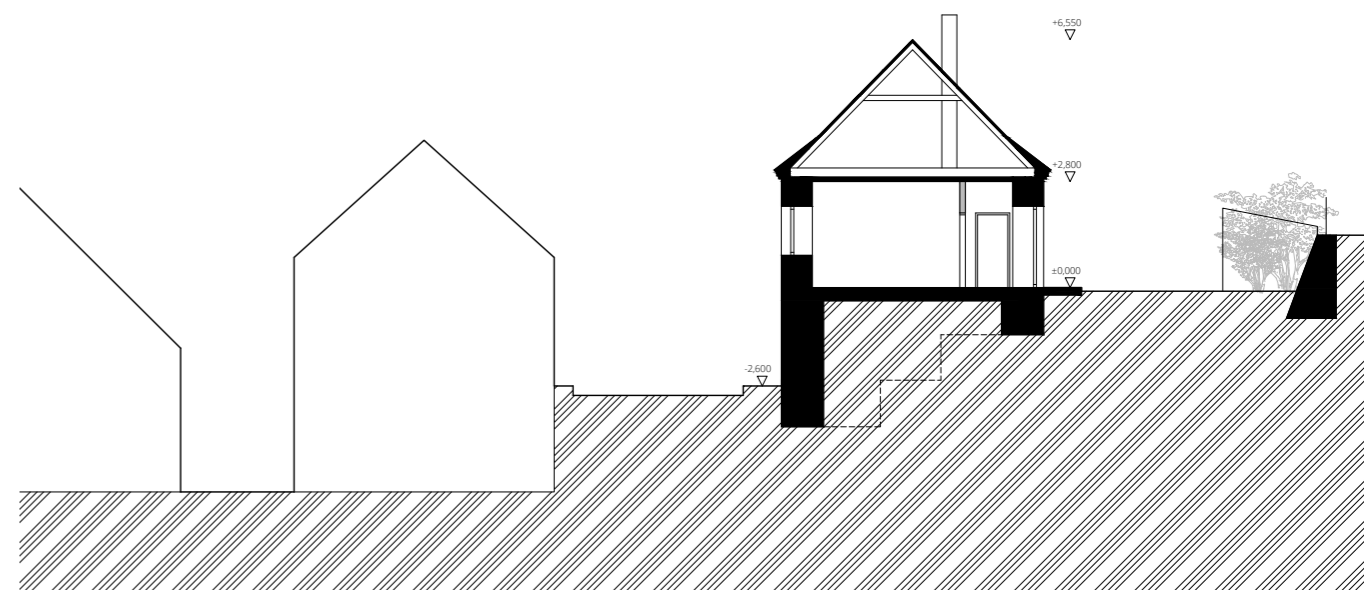
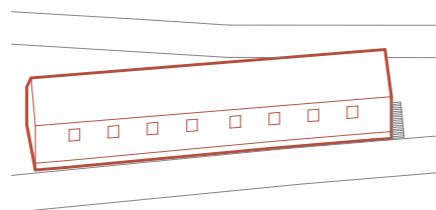
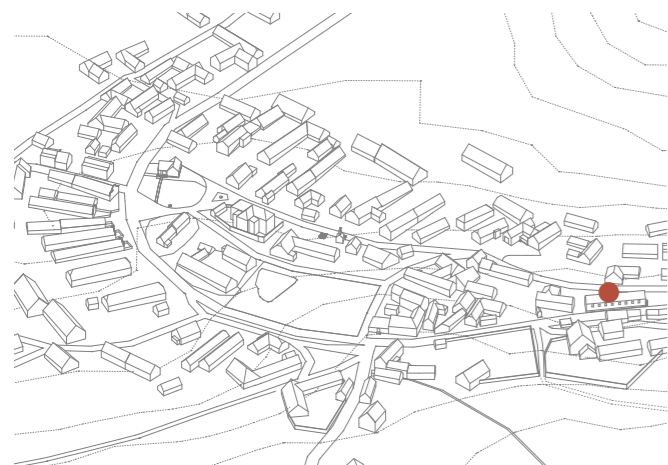

interiér prostoru výčepu ve 2NP (42)

1NP	
1.01 chodba	13,8 m ²
1.02 šatna	9,6 m ²
1.03 hyg. zázemí	10,6 m ²
1.04 garáž	56,6 m ²
1.05 sklad	20,0 m ²
1.06 sklad	13,4 m ²
2NP	
2.01 chodba	7,3 m ²
2.02 výčep	64,3 m ²
2.03 sklad	14,3 m ²
2.04 WC	9,9 m ²
2.05 sklad	22,6 m ²
celkem	242,4 m ²

OBECNÍ ÚŘAD

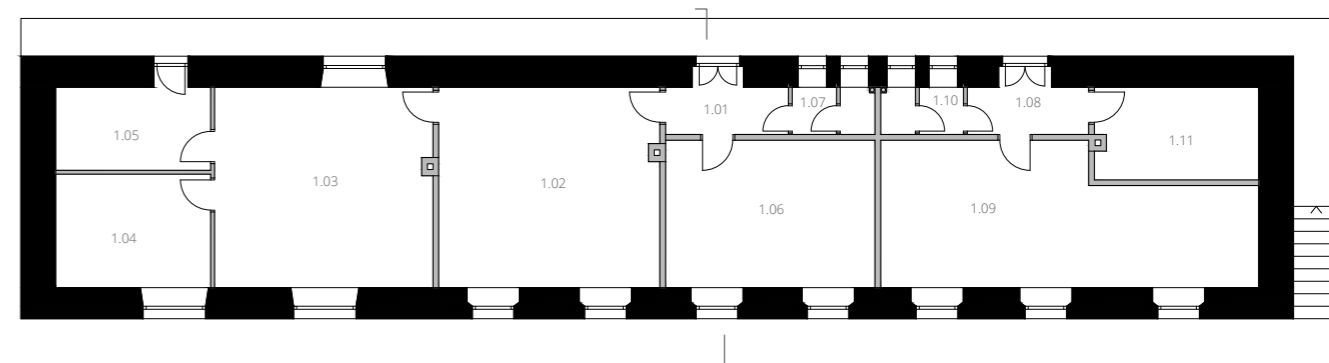
řez příčný

Vznik objektu obecního úřadu není známý, záznam o budově je však už z počátku 18. století. Původně stavba sloužila jako pastouška a od 2. pol. 19. století zde byl chudobinec pro nemajetné obyvatele. Žilo zde několik rodin najednou.

Jedná se o jednopodlažní dům obdélníkového tvaru s nevyužitým podkrovím. Má dva hlavní oddělené vstupy ze dvorku.

Veškeré nosné zdivo je kamenné, stropní trámy jsou součástí hambalkového krovu.

Objekt je zrekonstruován a je o něj a jeho venkovní prostranství kvalitně pečováno. Stavba je napojena na veřejný vodovod, kanalizaci a elektro. Vytápění místností je lokální kamny na dřevo či akumulacími kamny.

půdorys 1NP

1.01 vstup	4,1 m ²
1.02 kancelář	31,0 m ²
1.03 klubovna	30,1 m ²
1.04 sklad	12,3 m ²
1.05 sklad	9,0 m ²
1.06 knihovna	21,6 m ²
1.07 WC	2,7 m ²
1.08 vstup	4,0 m ²
1.09 myslivci	33,5 m ²
1.10 WC	2,7 m ²
1.11 archiv	10,6 m ²
celkem	161,6 m²

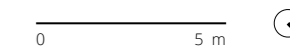
■ nejstarší konstrukce
 ■ novější konstrukce

vstup do OÚ

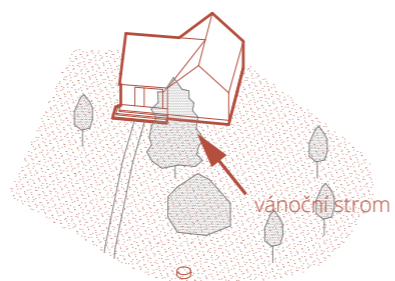

knihovna v OÚ

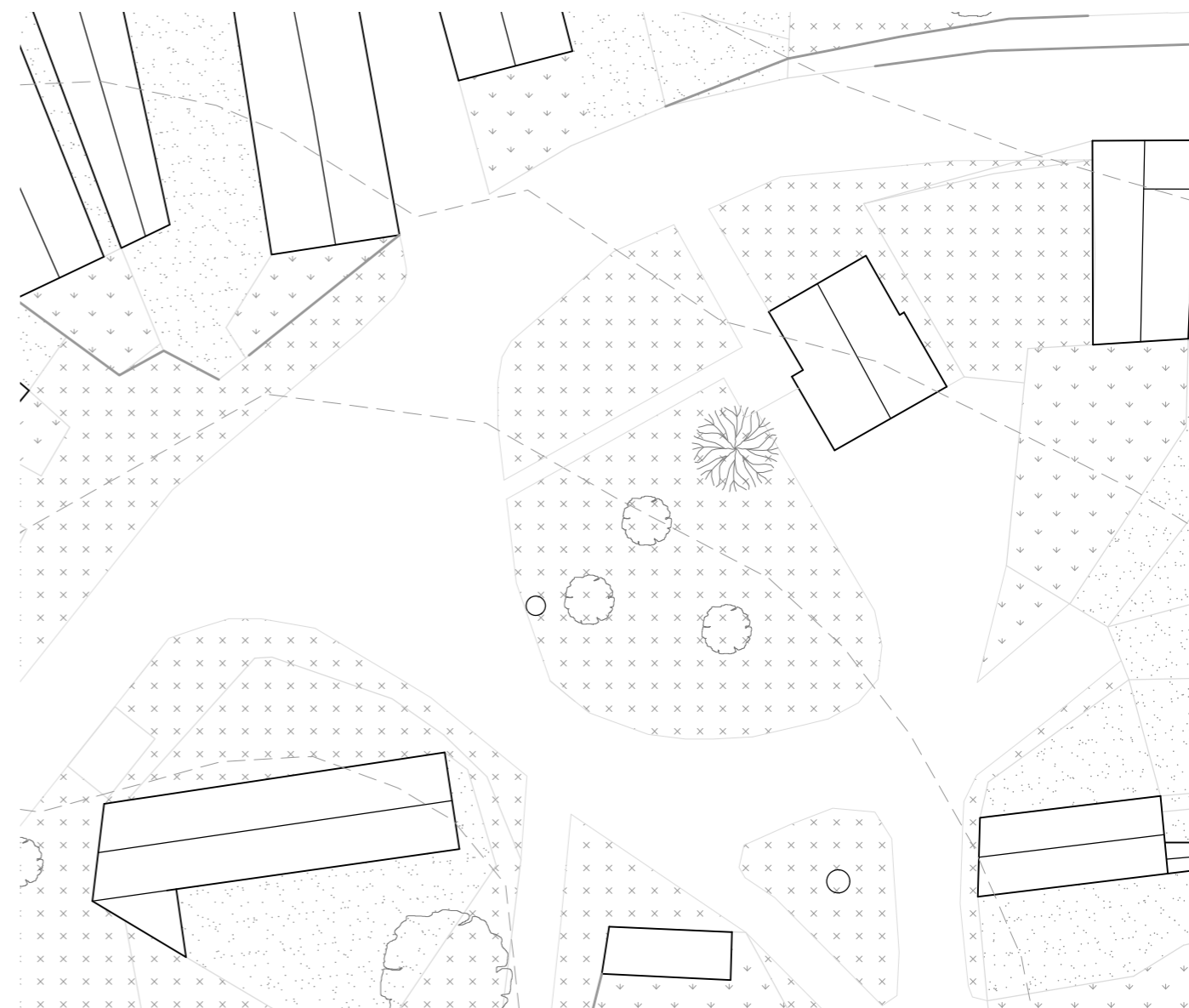

PODROBNĚJŠÍ POPIS VYTIPOVANÝCH MÍST

KRÁM S PŘEDPROSTOREM

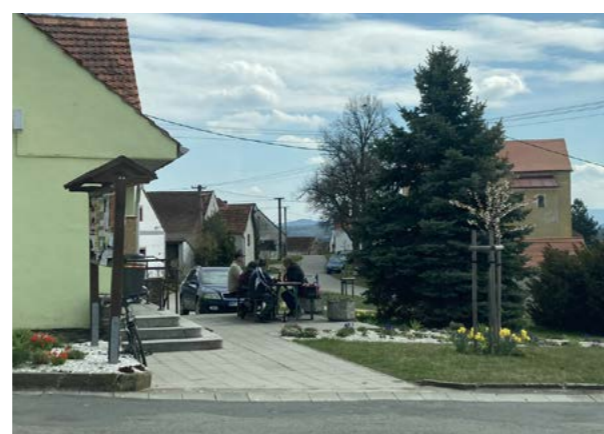
Objekt prodejny vlastní Západočeské konzumní družstvo Sušice, pozemek kolem patří obci. Prodejna a její předprostor jsou ohniskem horní části návsi. Kromě nákupů se zde setkávají a posedávají lidé. Před krámem je zpevněný povrch z betonových dlaždic, na který se napojuje přístupový chodník ze stejného materiálu. Na zpevněnou část navazuje travnatá plocha, kde se nachází vzrostlý stříbrný smrk, který je využíván jako vánoční strom. Celé místo rámuje asfaltové silnice.

situace krámu M 1:500

pohled na krám od jihu

posezení před krámem

posezení před krámem

pohled do návsi od krámu

REFERENCE DOBRÉ PRAXE

Hospoda v Máslovicích, Bod architekti

Projekt představuje zdařilý příklad návratu společenského jádra vesnice tam, kam tradičně patřil. Vedle nepochybně povedeného návrhu je významnou inspirací také způsob, jakým celý proces rekonstrukce probíhal. Starostka obce usilovala o koupi objektu sedm let, a když se v roce 2013 naskytla příležitost, zastupitelstvo neváhalo. Rekonstrukci se obec rozhodla řešit architektonickou soutěží, vše probíhalo transparentně. Soutěž vyhrál ateliér Bod architekti. Výsledkem je jednoduchá pokorná stavba, která zapadá do prostředí vesnice a plně vyhovuje svým účelům – je místem pro setkávání občanů.²⁴

(43)

Kavárna Noutonice, Studio Objektor

Kavárna navržená do historické budovy na návsi v malé obci Noutonice reflektuje chybějící občanskou vybavenost a podněcuje její další rozvoj.

(44)

Obecní úřad Hlučov, Jiří Markevič / Public atelier, Jaroslav Sedlák / Fuuze

Rekonstrukce obecního úřadu v malé obci Hlučov je inspirativní pro svůj přístup založený na respektování všech historických vstev stavby a vydařený reprezentativní výraz instituce, která je v obci zásadní.

(45)

Komunitní centrum Opatovice I, Rusina Frei architekti

Malá středočeská obec zakoupila objekt nad rybníkem a vzniklo zde komunitní centrum s klubovnou a tanečním sálem, který místním chyběl. Do budoucna se počítá s výstavbou chaty se dvěma malými obecními byty, které mohou sloužit jako obecní nebo jako prázdninové bydlení.²⁵

(46)

²⁴KARLÍKOVÁ, Agáta. Máslovicí získali perfektní hospodu, ve které se opět rádi setkávají. [online]. MAFRA. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/bydleni/rekonstrukce/maslovice-hospoda-rekonstrukce-architekti-modernizace-namesti.A210611_141127_rekonstrukce_web
²⁵RUSINA FREI ARCHITEKTI. Komunitní centrum Opatovice I. [online]. Rusina Frei. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: <https://www.rusinafrei.cz/project/komunitni-centrum-opatovice/>

Revitalizace Koterovské návsi

Obnova památkové rezervace s několika kulturními památkami zahrnovala také „výstavbu nové dešťové i splaškové kanalizace a rekonstrukci vodovodů. Zároveň se schovalo pod povrch elektrické vedení.“²⁶ Součástí projektu byly nové povrchy silnic navržené z asfaltu a dlážděné parkovací plochy, rynek a chodníky včetně příjezdových cest k domům. Na návsi se instalovaly lavičky, pítka a informační cedule s rozcestníky.

(47)

Revitalizace návsi Bratčice, Dan Šamánek

„Dříve to byla stará požární nádrž, která vypadala nevábně a zapáchala. Obec přizvala architektky a teď se kolem nového jezírka točí společenský život.“ Nádrž byla přeměněna na přírodní jezírko zadržující vodu. Doplňují ji dřevěné lávky a mola, díky kterým se dá přiblížit k vodě i přejít po zamokřelých částech parku. Voda z jezírka slouží také pro závlahu místních rostlin.²⁷

(48)

Usedlost v jižních Čechách, Stempel & Tesař architekti

Hmotové řešení návrhu vychází z místní lidové architektury. Stavby se sedlovými střechami a štítovou orientací vůči veřejnému prostoru jsou osazené v uliční frontě. Je zde použita zeď jako typ rozhraní s veřejným prostorem.²⁸

Sice se jedná o tradiční formu rozhraní, ale pro oživení sdíleného prostoru by bylo lepší umožnit vizuální komunikaci mezi soukromým a veřejným prostorem.

(49)

Rodinný dům, Air ateliér, ATELIER 6

„Při tvorbě návrhu vycházeli architekti z respektu k okolní zástavbě i hmotovému řešení původního domu. Přesto však novostavba mluví jazykem současné architektury.“²⁹

Přestože se jedná o novostavbu, svým umístěním na hranici pozemku, hmotovým řešením a vzhledem naprosto zapadá do stávající struktury obce.

(50)

²⁶STAVBAWEB.CZ. Koterovská návsi a její obnova. [online]. Business Media One. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: <https://www.stavbaweb.cz/koterovska-naves-a-jeji-obnova-10038/clanek.html>
²⁷PRIORITA. Stará nádrž se proměnila v živé centrum [online]. Priorita.cz. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: <https://www.priorita.cz/uspesne-projekty/stara-nadrz-se-promenila-v-zive-centrum/>
²⁸ARCHIWEB.CZ. Usedlost v jižních Čechách. [online]. Archiweb. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: <https://www.archiweb.cz/b/usedlost-v-jiznich-cechach-1>
²⁹EARCH.CZ. Rodinný dům od Ateliéru 6 a AIR ateliéru... [online]. artEcho. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: <https://www.earch.cz/architektura/clanek>

VYTIPOVANÉ REZERVY VE STRUKTUŘE SÍDLA

Při nárůstu obyvatel je třeba předejít rozlézání vesnice na úkor krajiny.

Část rezervy pro zvýšení počtu obyvatel tvoří stávající neobydlené domy (užívané jako rekreační), kterých je v obci 49. Při jejich zabydlení bychom mohli uvažovat s navýšením kapacity obyvatel až o 200.

Zároveň jsem vytipovala rezervy pozemků ve stávající struktuře sídla tak, aby společně s novostavbami na nich dotvářely kompaktní celek. Našla jsem prostor pro cca 25 domů/bytových jednotek, které představují možnost navýšení obyvatel přibližně o 100.

Dle mého názoru by maximální počet obyvatel pro zachování charakteru malé obce měl být do 500.

LEGENDA:

- VESNICKÁ PAMÁTKOVÁ ZÓNA
- HRANICE INTRAVILÁNU OBCE
- KATASTRÁLNÍ MAPA
- 1.** ČÍSLA POPISNÁ
- TRVALÉ BYDLIŠTĚ V OBCI [65 DOMŮ]
- TRVALÉ BYDLIŠTĚ MIMO OBEC [49 DOMŮ]
- OBEC
- REZERVY VE STRUKTUŘE SÍDLA [25 DOMŮ]

návrh

ÚVOD K NÁVRHU

V návrhové části se věnuji konkrétnímu řešení vytipovaných iniciačních míst. Ne všechny jevy popsané v předchozí kapitole vyžadují návrh či architektonický zásah. Na některé je třeba upozornit a vysvětlit, v čem spočívají jejich hodnoty a problémy, případně je řešit subtilnějšími prostředky. Když se na ně bude myslet při práci s vesnicí, mohou být vyřešeny i v důsledku jiného návrhu jako vedlejší produkt. Projekt se dotýká tří hlavních témat – úpravy veřejného prostoru, řešení veřejných staveb a bydlení. Konkrétně se jedná o úpravu návsi s detailnějším řešením prostoru kolem krámu a placu s požární nádrží, na kterou navazuje rekonstrukce hospody s novostavbou obecního úřadu. Dále o vytvoření kapacit pro bydlení kolem dokola (v hasičárně, v bývalém OÚ, na volných rezervách).

Existují i menší zásahy, které se významně podílejí na příznivé podobě veřejného prostoru vesnice. Je to například práce s předzahrádkami, vraty a oplocením. Příkladem je naznačená úprava rozhraní u usedlosti čp. 4 v duchu tradičních materiálů na obrázku vpravo.

stav

návrh

ÚPRAVA PROSTORU PŘED KRÁMEM

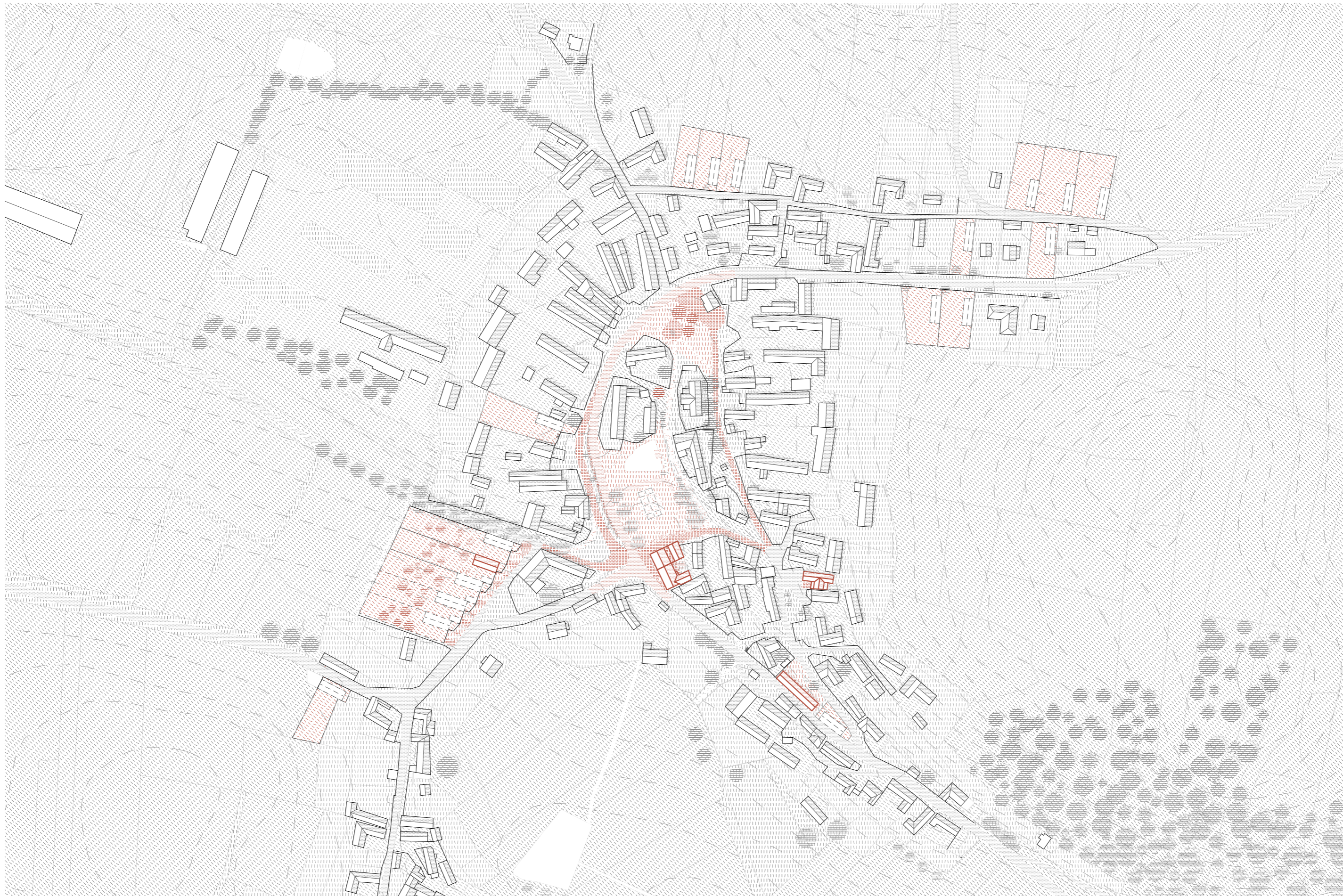
KULTIVACE PLACU S POŽÁRNÍ NÁDRŽÍ

NOVÁ VÝSTAVBA RODINNÝCH DOMŮ

REKONSTRUKCE HOSPODY
NOVOSTAVBA OBEČNÍHO ÚŘADU

HASIČARNA
PŘESTAVBA NA OBEČNÍ BYTY

PŘESTAVBA NA OBEČNÍ BYTY

Řešení návsi považují za zásadní, protože má být sdíleným prostorem obyvatel vesnice a centrem společenského života. Historickým vývojem postupného zastavování a bourání usedlostí je dnes redukována na síť cest s nezastavěnou plochou v horní a spodní části (kolem krámu a bývalé hospody). Z perspektivy člověka není původní velkolepý koncept návsi patrný. Pro sjednocení a podtržení jejího významu proto navrhují scelení zatravněním, dlažbou a probarveným asfaltem v jeden prostor. Bude tak na první pohled patrné, že se nacházíme na důležitém místě. Pro oživení návsi je nutné brát ohled na to, aby se po ní mohli pohybovat pěší bez pocitu ohrožení provozem aut na hlavní silnici. Proto navrhují její zúžení na minimum a snížení rychlosti na 30 km/h. Změna rychlosti začne v úseku před návší a bude značena zvýšeným zpomalovacím prahem, na který navazuje probarvený asfalt (v odstínu dlažby ve zbytku návsi). Asfaltový povrch je volen z důvodu významu hlavní silnice, která spojuje okolní vesnice. Průjezd obcí by neměl být rušivý pro okolní domy. Lemy návsi, které slouží především k obsluze přilehlých usedlostí, navrhují zádlažit z žulových odseků. Jsou zde minimální dopravní intenzity a chodci i auta jsou si rovni. Pohyb pěších v centru obce je dále umožněn pomocí různých zkratk a cestiček. Některé z nich zpevňují mlatem, jiné zůstanou vyšlapané v trávě. Mlatový povrch například navrhují na prostřední cestu návsi, která propojuje krám a plac s hospodou a novým obecním úřadem (tato cesta je v současné době asfaltová).

U krámu měním dopravní řešení tak, aby se prostředek návsi zcelil zatravněním. Přesouvám silnici z jižní části do severní a napojuji ji naproti komunikaci vedoucí směrem z vesnice. Přemístěním cesty se uvolní prostor kolem obecní studny s výhledem na nejhodnotnější stavby Břežan. Zde vytvářím posezení a brouzdaliště.

Úroveň nové silnice je nižší než přímý předprostor krámu a je od něj oddělena kamenným obrubníkem. Jinak jsou oba povrchy vydlážděné z žulových odseků jako signál pro řidiče, že zde nemají dominanci. Přístup pro zásobování obchodu zůstane zachován.

Z prostoru placu je sem přestěhován komunální odpad a kontejnery jsou umístěny do země vedle vstupu do obchodu. Na zpevněné ploše je ponechána lavice se stolem a vývěsní tabulí. Z travnaté části je odstraněn smrk a je zde navržena výsadba vzrostlých líp, které zvýrazní centrum vesnice.

[1]

dlažba z žulových odseků různých velikostí

[2]

mlatový povrch

[3]

probarvený asfalt

[4]

vzrostlé stromy – lípy (51)

[5]

zpomalovací práh (52)

[6]

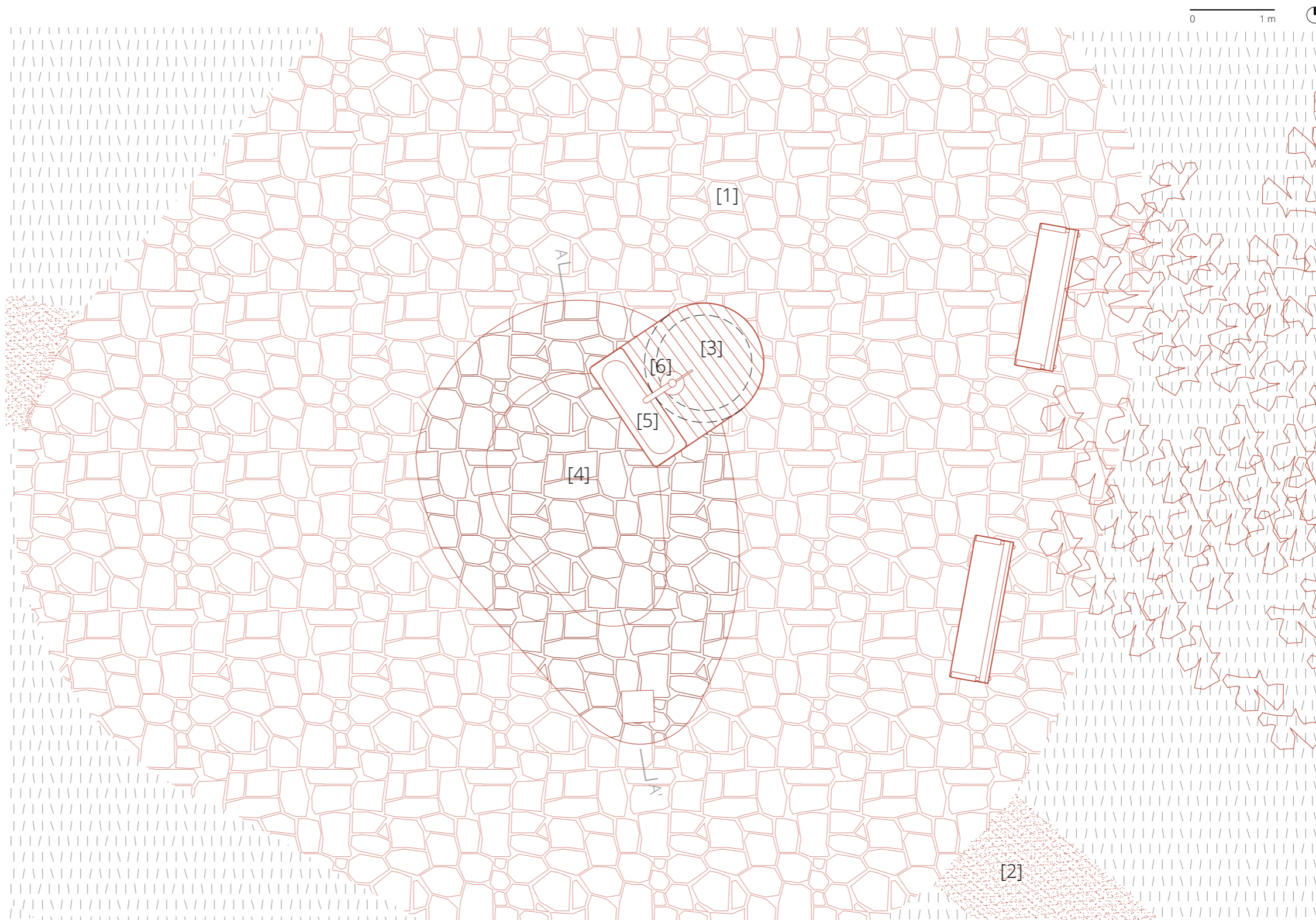
podzemní kontejnery (53)

STUDNA NA NÁVSI PŘED KRÁMEM

Povrch prostoru kolem studny je dlážděn z žulových odseků v kombinaci různých velikostí (40-100 mm). Před studnou je dlažba vyspádovaná a vytváří prohlubeň, kde může při pumpování vody vzniknout louže/brouzdaliště – místo pro hru. Voda nejprve naplní žulové kamenné koryto a žlábkem přeteče do louže. Přebytek vody je sveden spádem do kanálu.

Stávající nadzemní část studny tvořena betonovou skruží bude odstraněna a nově vybetonována ke korytu (z pohledového betonu).

Povrch studny tvoří poklop z fošen osazený na nové betonové víko studny. Na stávající pumpu bude proveden nový nátěr modré barvy.

[1]

dlažba z žulových odseků různých velikostí

[2]

mlatový povrch

[3]

poklop z fošen

[4]

vyspádovaná louže (54)

[5]

kamenné koryto (55)

[6]

pumpa (56)

STUDNA NA NÁVSI PŘED KRÁMEM

0 1 m

Skladby

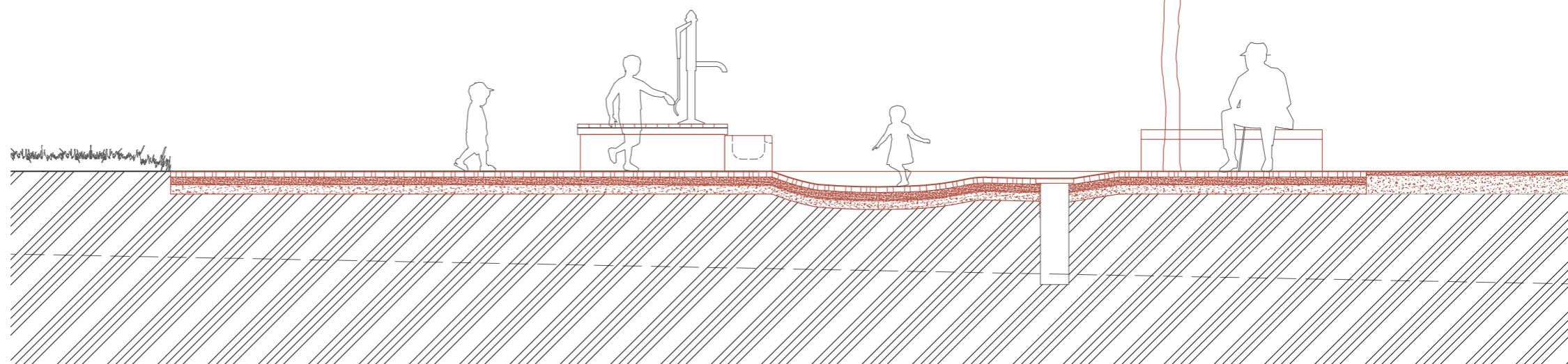
[1] dlažba z žulových odseků:

- dlažba z žulových odseků kombinace různých velikostí 40-100 mm
- lože ze štěrku fr. 4-8 mm
- štěrkodrt fr. 8-16 mm
- zhutněné podloží

[2] mlatové cesty:

- svrchní vrstva prosívka 0-4 (0-2) mm
- filtrovací vrstva ze štěrku, prosívka 0-32 (0-42) mm
- zhutněné podloží

v místě louže bude mezi vrstvy štěrku provedena hydroizolace s geotextilií

[1]

dlažba z žulových odseků různých velikostí

[2]

mlatový povrch

[3]

poklop z fošen

[4]

vypádaná louže

[5]

kamenné koryto

[6]

pumpa

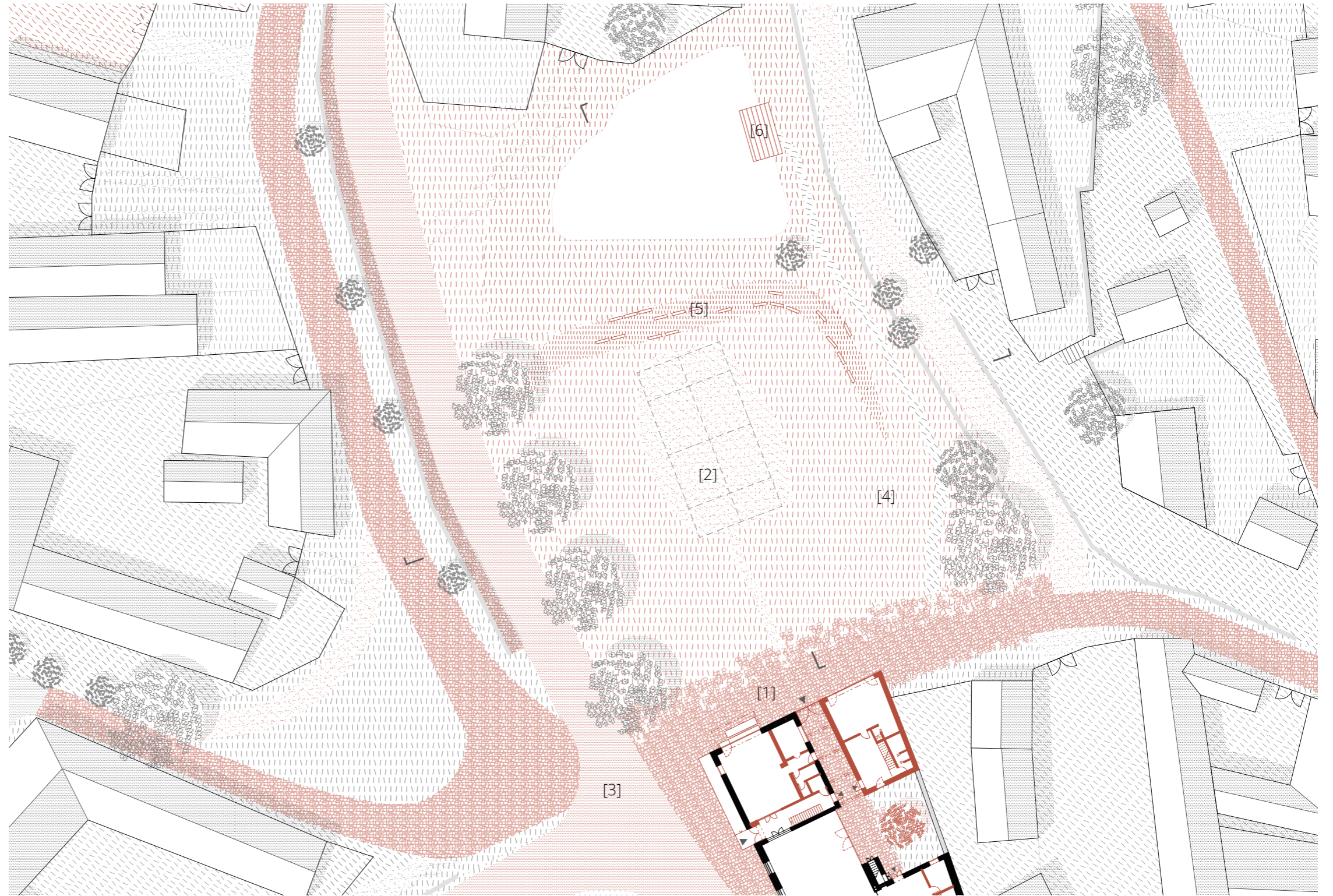
stav

návrh

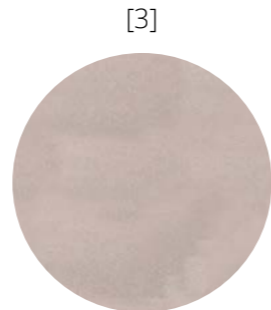
Prostor placu s požární nádrží je koncipován do tří částí. První z nich je zpevněná plocha vydlážděná z žulových odseků, která navazuje na hospodu a obecní úřad. Podtrhuje význam těchto staveb a reaguje na nejvyšší koncentraci pohybu. Vznikla zrušením silnice a zamezením průjezdu aut před hospodou (obsluha okolních domů je zajištěna z východu). Místo komunikace je zde posezení a vstup do OÚ a hospody. Dlažba postupně nepravidelně vrůstá do travnaté plochy, která s ní sousedí. Ta má charakter rekreační obecní louky s nízko sečeným trávnikem, nemá pevně dané okraje a nejsou v ní ani stálé stavby. Uprostřed se nachází víceúčelová mlatová plocha, kde je pouze provedena příprava pro umístění konstrukce slavnostního stanu či tyčí pro síť na sporty. Prostoru je tak ponechána maximální svoboda. Může se zde konat slavnost, sportovní utkání, dětská hra, hasičská soutěž apod. V místě, kde stálo dětské hřiště bude umístěno ohniště a náhradou umělým prolézačkám budou přírodní prvky poskládané v trávě.

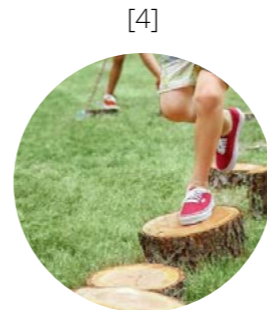
dlažba z žulových odseků různých velikostí

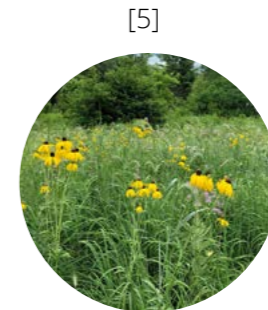
mlatový povrch

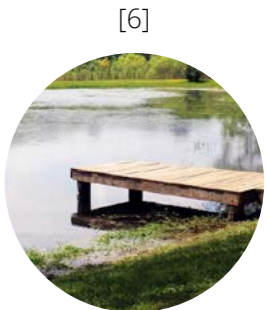
probarvený asfalt

přírodní prolézačky pro děti (57)

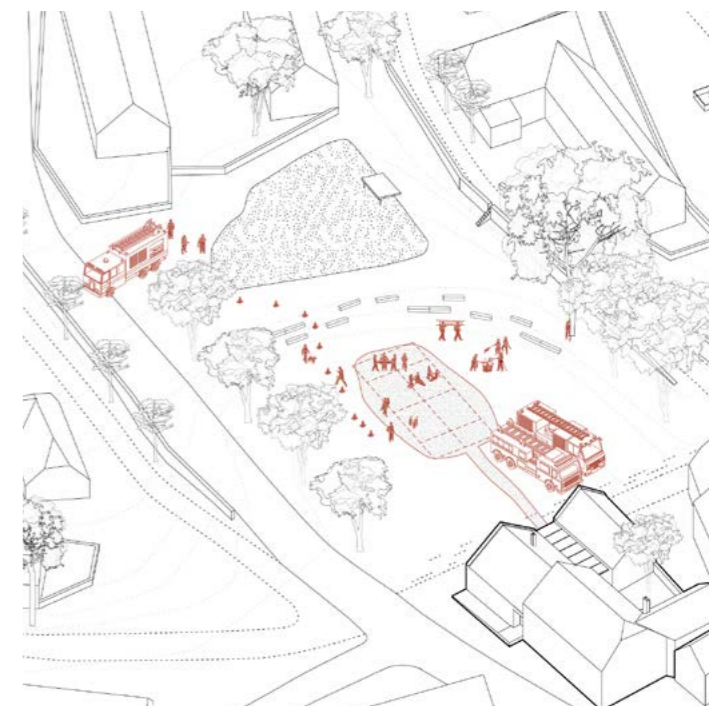
vysoký porost - traviny a keře (58)

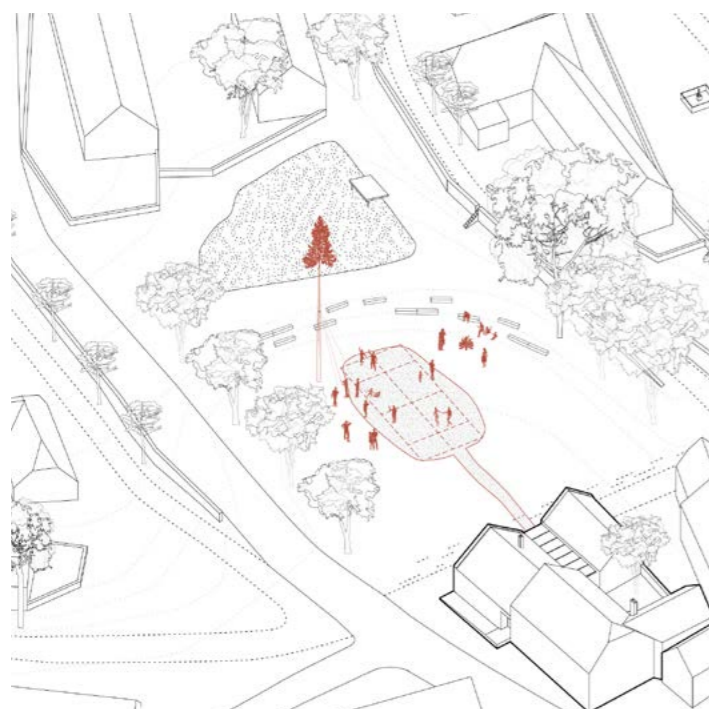
dřevěné molo (59)

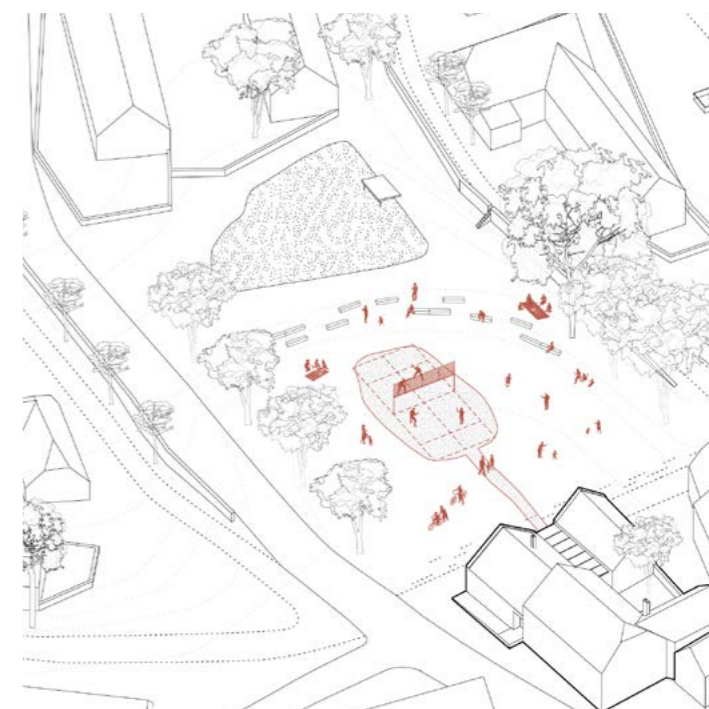
slavnost

hasičská soutěž

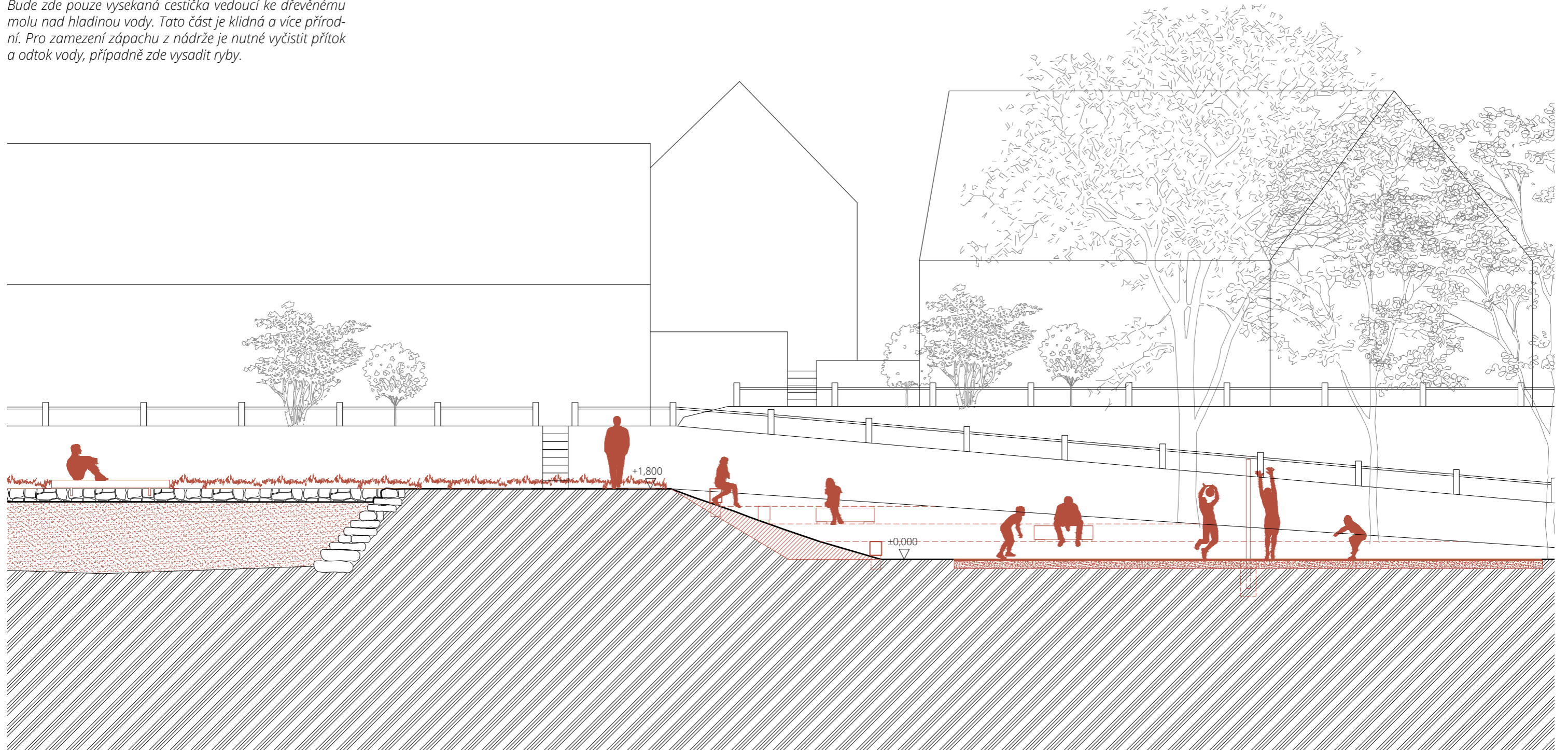
stavění máje

sportovní akce

KULTIVACE PLACU S POŽÁRNÍ NÁDRŽÍ

Louka s mlatovou plochou je orámována pozvolným zatravněným břehem, který vznikl úpravou terénního zlomu. Do něj jsou místy vloženy masivní dubové trámy (osazené na žulových blocích), na kterých je možné posedět a sledovat dění na placu nebo po nich šplhat, přeskakovat je, zkrátka blbnout. Mírný sklon svahu také umožní si na něj lehnout. Vykácením stávajících jehličnanů bude zajištěno vzájemné propojení se třetí částí prostoru, kterou představuje horní úroveň břehu, kde se nachází požární nádrž. Kolem nádrže je ponechána nezpevněná zatravněná plocha s vysokým porostem s lučním kvítím, která má napomáhat životu hmyzu, zadržování vody a snižování prašnosti. Bude zde pouze vysekaná cestička vedoucí ke dřevěnému molu nad hladinou vody. Tato část je klidná a více přírodní. Pro zamezení zápachu z nádrže je nutné vyčistit přítok a odtok vody, případně zde vysadit ryby.

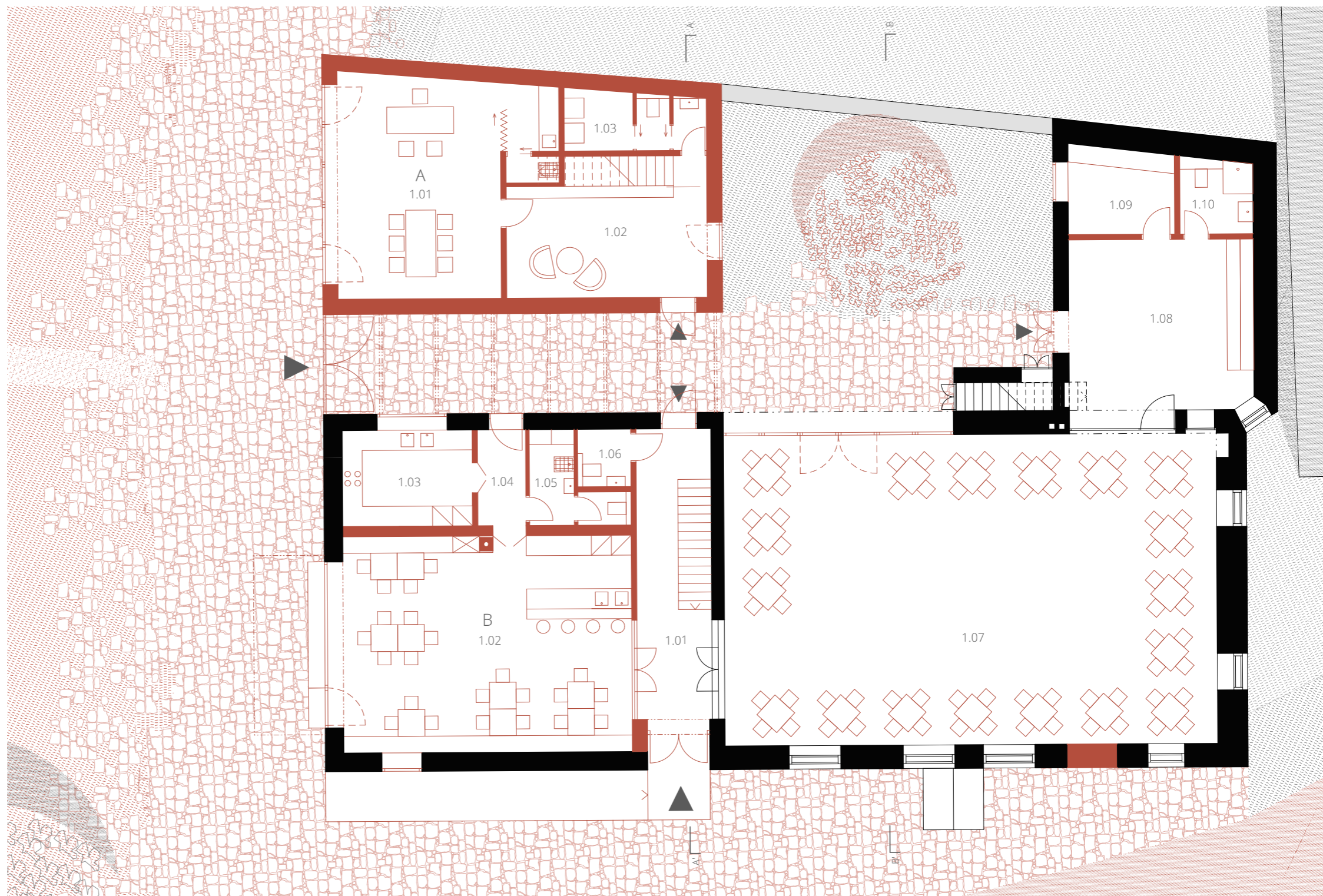
stav

návrh

Rekonstrukci a úpravu hospody se sálem spolu s novostavbou obecního úřadu na návsi považují za stěžejní pro rozvoj společenského života obce a proto se návrhu podrobně věnují. Při řešení bylo zásadní zachovat co nejvíce původních konstrukcí, zejména těch nejstarších. Zároveň bylo třeba zajistit, aby tři hlavní funkce – výčep, sál a obecní úřad mohly být provozovány odděleně i dohromady. Pro jejich oddělení/spojení jsou použity dva prvky – mezi hospodou a úřadem se jedná o zastřešený průchod do dvorku a mezi hospodou a sálem o vnitřní chodbu. Jeden z hlavních přístupů do objektů vede z prostoru plácku přes zmíněný průchod, ve kterém se naproti sobě nachází vstup do OÚ a do hospody. Průchod je uzavíratelný dřevěnými vraty. Druhý hlavní vstup je umístěn do fasády hospody, ve které byl i původně a která je na „ráně“ při průjezdu obcí. V první řadě hospodu se sálem a bývalým výčepem očistí od nánosů přístavků a pozdějších úprav. Nejvíce změn doznává mladší přístavba hospody. Navrhují nahradit valbovou střechu sedlovou s vyzděným štítem a stejným sklonem, jako má střecha sálu. Také částečně mění dispozici. Prostor výčepu je otevřen do návsi velkým oknem a lze tudy projít ven a posedět na lavici před hospodou krytou stahovací markýzou. Ze vstupní chodby je výčep přístupný prosklenou stěnou s dveřmi, která napodobuje protější původní otvor do sálu. Za výčepem je umístěno zázemí hospody. Z chodby je přístup na bezbariérové WC a nové schodiště do 1.PP, kde se nachází hygienické a technické zázemí. Sál je až na nově navrženou prosklenou část do dvorku ponechán v původní podobě. Navazuje na něj prostor bývalého výčepu, kam je navrženo zázemí se skladem a koupelnou, které může být užíváno například jako šatna pro účinkující v případě vystoupení ochotnického divadla.

A obecní úřad

1.01 kancelář starostky	37,5 m ²
1.02 vstupní hala s knihovnou	24,1 m ²
1.03 tech. a hyg. zázemí	7,3 m ²

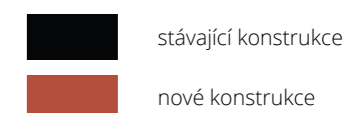
celkem 68,9 m²

B hospoda se sálem

1.01 vstupní chodba	19,6 m ²
1.02 výčep	56,1 m ²
1.03 přípravná	11,2 m ²
1.04 vstup personál	4,1 m ²
1.05 zázemí personál	5,7 m ²
1.06 WC invalida	2,8 m ²
1.07 sál	139,0 m ²
1.08 zázemí sálu/šatna	28,2 m ²
1.09 sklad	8,2 m ²
1.10 koupelna	4,9 m ²

celkem 279,8 m²

půdorys 1NP

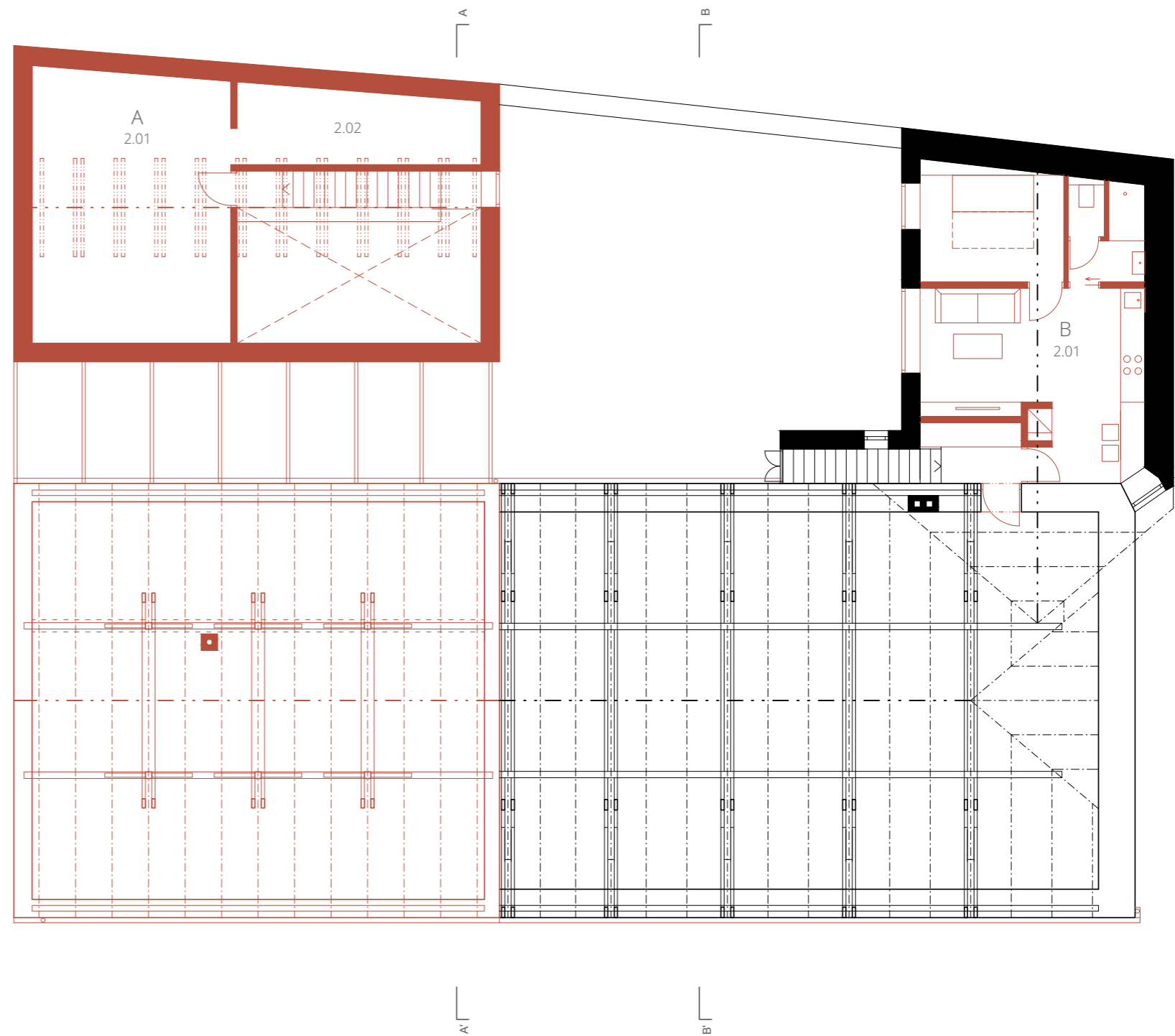
0 5 m

REKONSTRUKCE HOSPODY A NOVOSTAVBA OBECNÍHO ÚŘADU

Nad prostorem bývalého výčepu je navržen byt správce přístupný po schodišti se samostatným vstupem ze dvorku. Variantně ho lze využít i jako coworkingovou místnost. Půdní prostory hospody i sálu jsou přístupné po tomto schodišti.

Novostavba obecního úřadu je navržena do severovýchodní části pozemku, kde se pro ni vytvořilo místo zbouráním venkovního skladu. Je reprezentativně orientována štítem do prostoru návsi, kam se obrací velkými prosklenými okny. Je tím umožněn přehled starostky o dění v obci a večer, kdy zde pracuje, úřad svítí do návsi. Jedná se o menší objekt, který kapacitně vyhovuje velikosti malé obce.

V 1.NP se nachází vstupní hala s knihovnou a posezením, na kterou navazuje WC a dále schodiště vedoucí do archivu a skladu ve 2.NP. Z haly je přístup do kanceláře starostky.

A obecní úřad

2.01 archiv 29,8m²
2.02 sklad 9,0 m²

celkem 38,8 m²

B hospoda se sálem

2.01 byt správce 42,0 m²

půdorys podkroví

stávající konstrukce
 nové konstrukce

0 5 m

Stavebně konstrukční řešení

Obvodové nosné stěny hospody zůstanou zachovány, budou v nich vybourané některé nové otvory pro okna a dveře. Nově navrženou stropní konstrukci tvoří stropní trámy s vloženou tepelnou izolací uložené v kapsách stávajícího zdiva a na nové nosné podélné zdi, která je navržena uvnitř dispozice. Celá konstrukce je ztužena ŽLB věncem. Ve vstupní chodbě bude vybourán přístup do 1.PP sálu. Krov je navržen jako vaznicová soustava se stojatou stolicí.

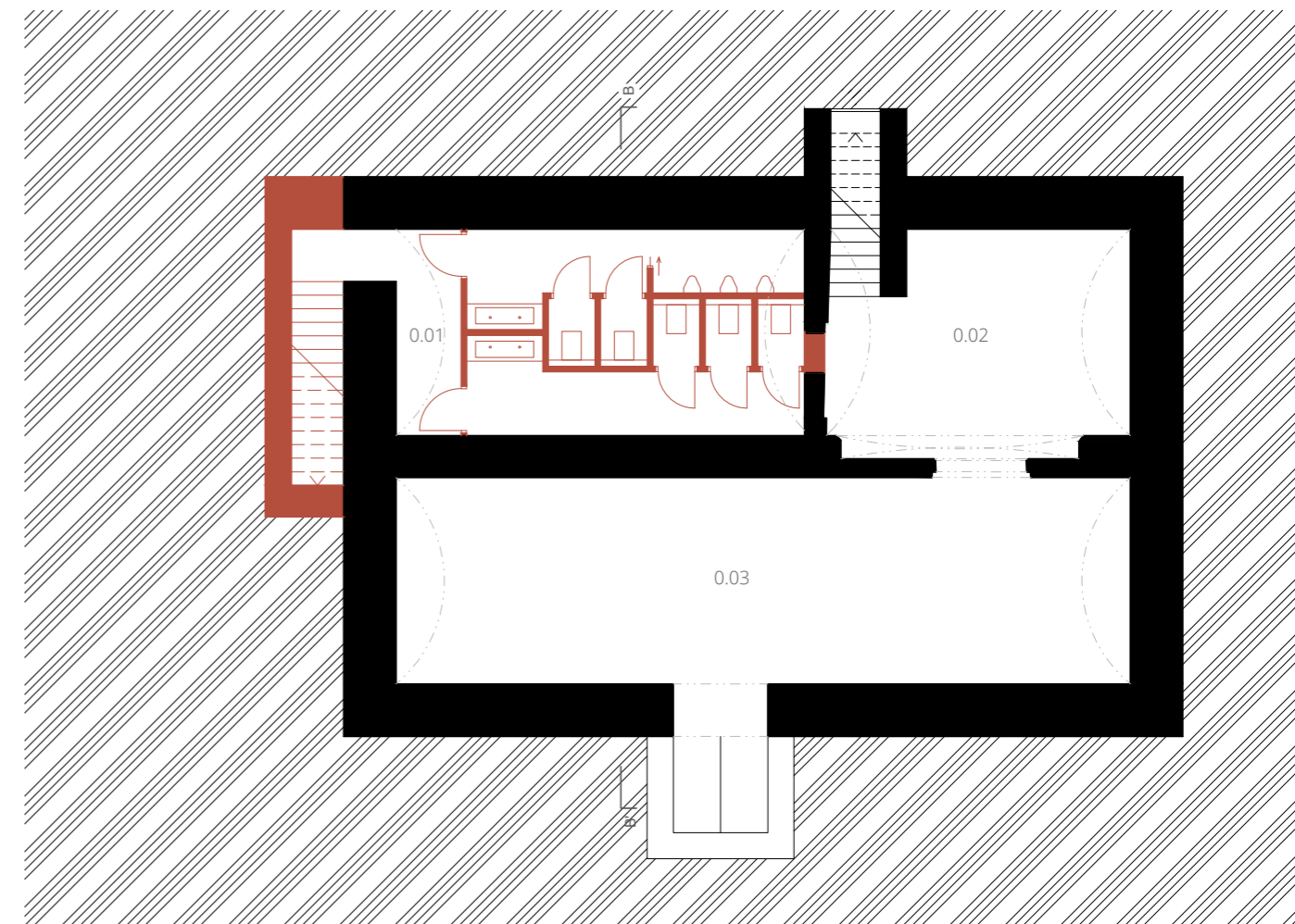
Stavební řešení sálu se v zásadě nemění. Původní okna budou repasována, parketové podlahy renovovány.

Svislé konstrukce obecního úřadu jsou založeny na základových pasech, vyzděny z cihelných bloků a ztuženy ŽLB věncem. Strop tvoří keramické stropní trámce s vloženými tvarovkami. Krov tvořený krokviemi je zpevněn kleštinami.

Štíty hospody a úřadu budou nadezděny nad rovinu střešní krytiny a budou oplechovány.

Zastřešení průchodu je tvořeno bezpečnostním sklem s konstrukcí z ocelových nosníků, osazených do obvodových stěn objektů.

Budovy jsou napojeny na veřejný vodovod a rozvody elektro. Splaškové vody z WC v 1.PP budou přečerpávány do kanalizace z přízemí a dále odvedeny do cca 200 m vzdálené individuální ČOV. Vytápění bude řešeno tepelným čerpadlem země/voda provedeným vrtem ve dvorku. Jednotky budou umístěny v technické místnosti v úřadě a v 1.PP sálu. Dále jsou ve výčepu navržena krbová kamna. Umístění VZT jednotek je uvažováno v půdním prostoru. S ohledem na charakter stavby sál ani hospoda nejsou zatepleny. Nový OÚ zateplen bude.

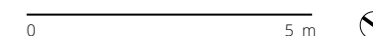
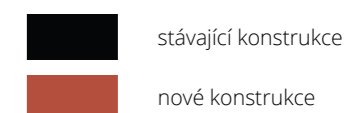

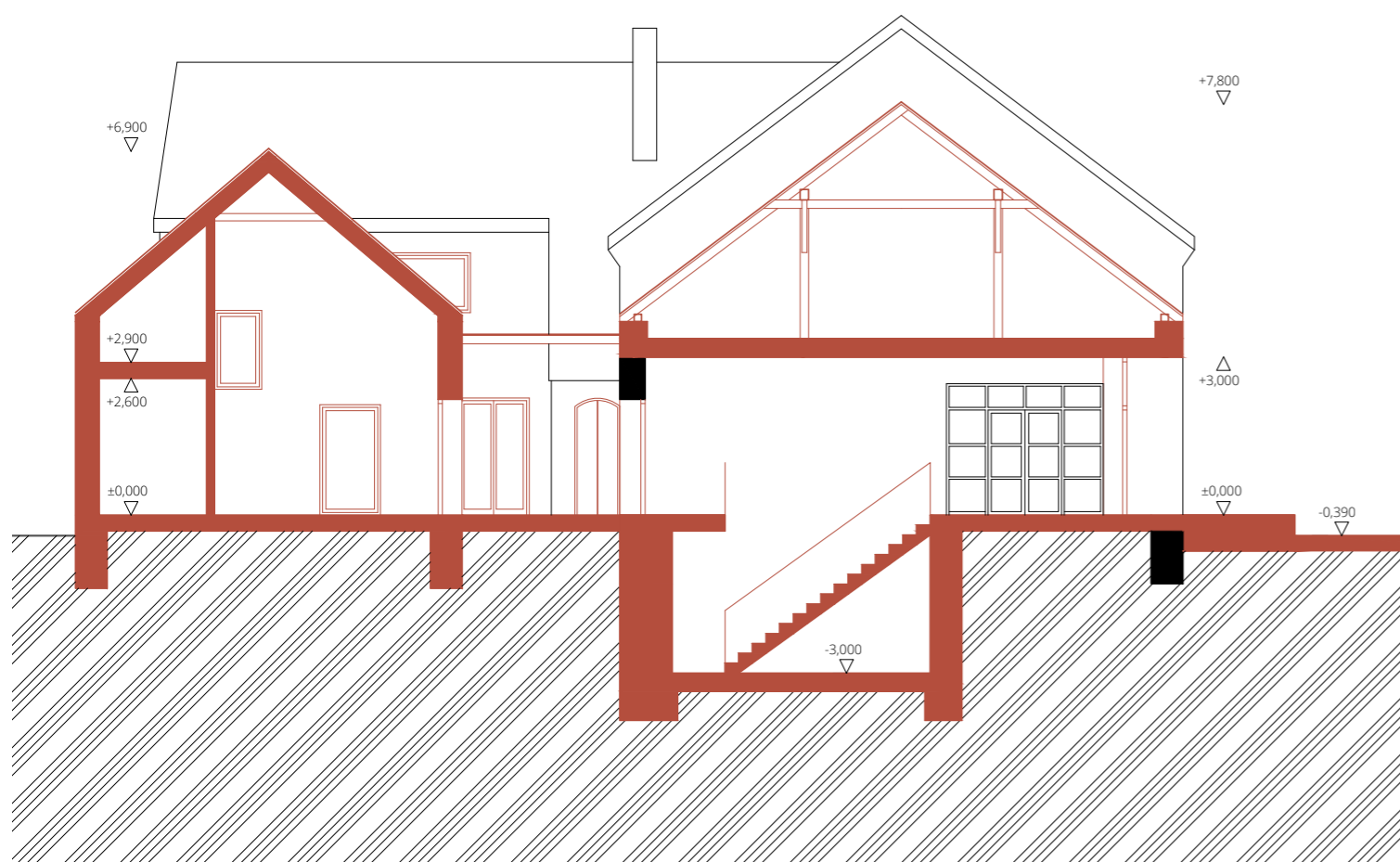
půdorys 1PP

B hospoda se sálem

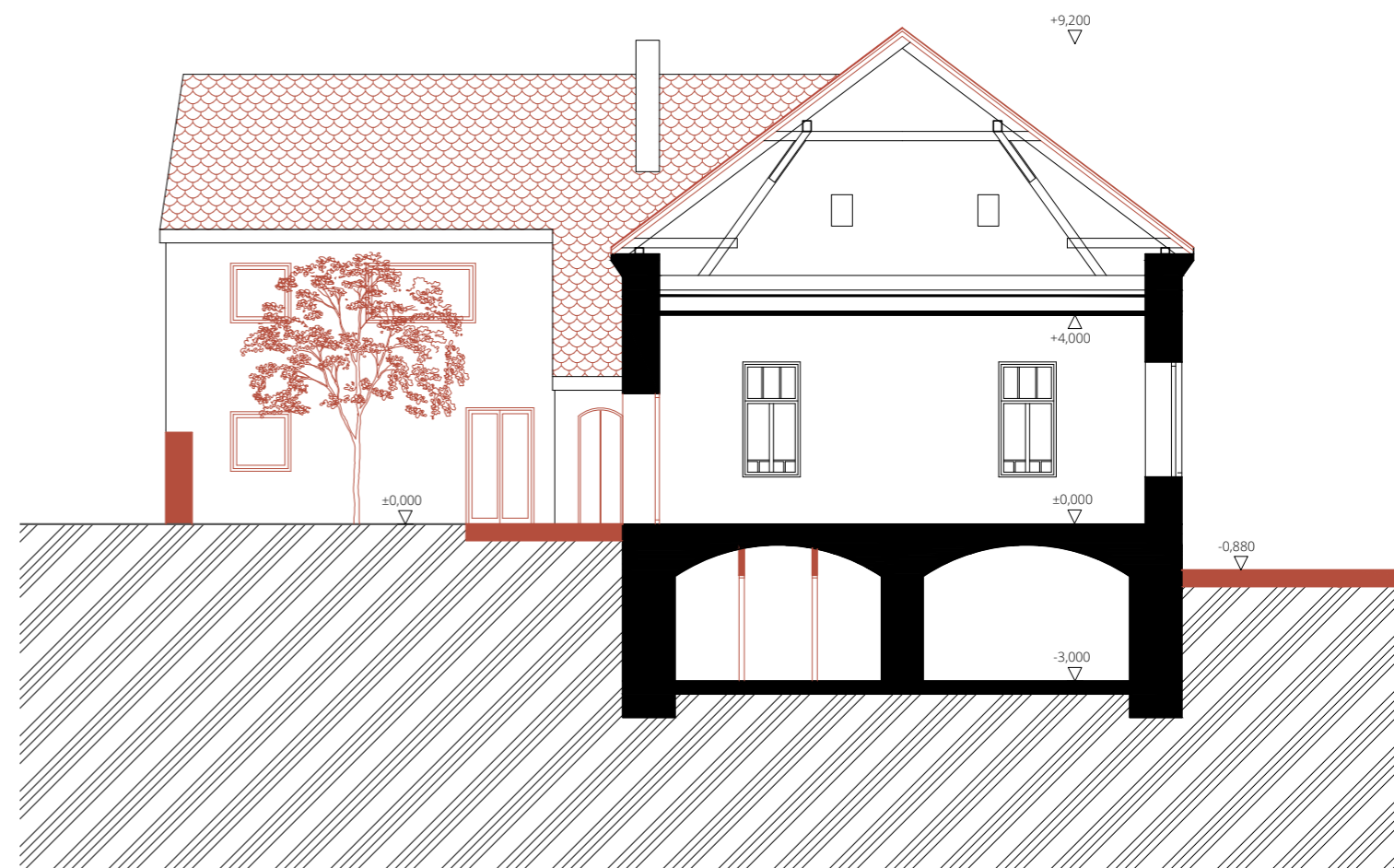
0.01 hygienické zázemí	58,0 m ²
0.02 technické zázemí	13,4 m ²
0.03 sklep	7,1 m ²

celkem 78,5 m²

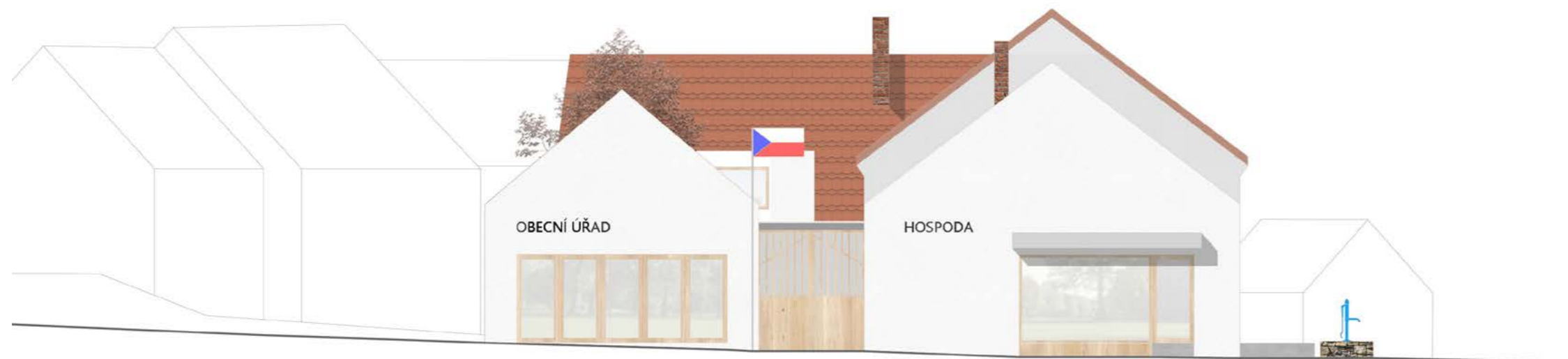
řez příčný A-A'

řezopohled B-B'

- stávající konstrukce
- nové konstrukce

0 5 m

pohled severní

pohled západní

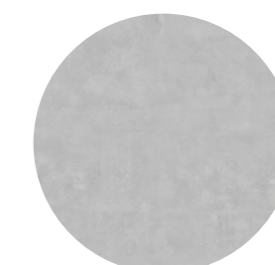
pálená střešní krytina bobrovka
typ pokládky koruna

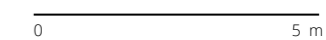
vápenná dvouvrstvá omítka (jádro + štuk)

dřevěné rámy oken a dveří – jasan

rampa z pohledového betonu

pohled na hospodu a OÚ z návsi – návrh

stav

pohled do dvorku

pohled z hodpody do návsi

DETAIL FASÁDY HOSPODY

Střešní krytina z bobrovek bude položena na latě se skladbou typu koruna.

Nová okna jsou navržena dřevěná s izolačními skly a osazena do líce fasády pro výrazové odlišení od stávajících. Rám proti povětrnostním vlivům chrání v horní části okapní lišta.

Prosklená stěna s dveřmi do výčepu je provedena v duchu stávajících dveří do sálu, má stejné rozměry, členění a profily prvků.

V prostoru výčepu budou provedeny nové nášlapné vrstvy vnitřní podlahy z dubových vlysů včetně podlahového vytápění.

Ke vstupu do hospody od silnice je provedena ŽLB rampa s protiskluzným nátěrem. Povrch kolem objektu je dlážděn z žulových odseků.

pálená střešní krytina bobrovka
typ pokládky koruna

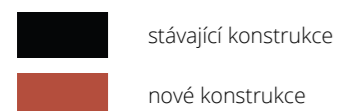
vápenná dvouvrstvá omítka (jádru + štuk)

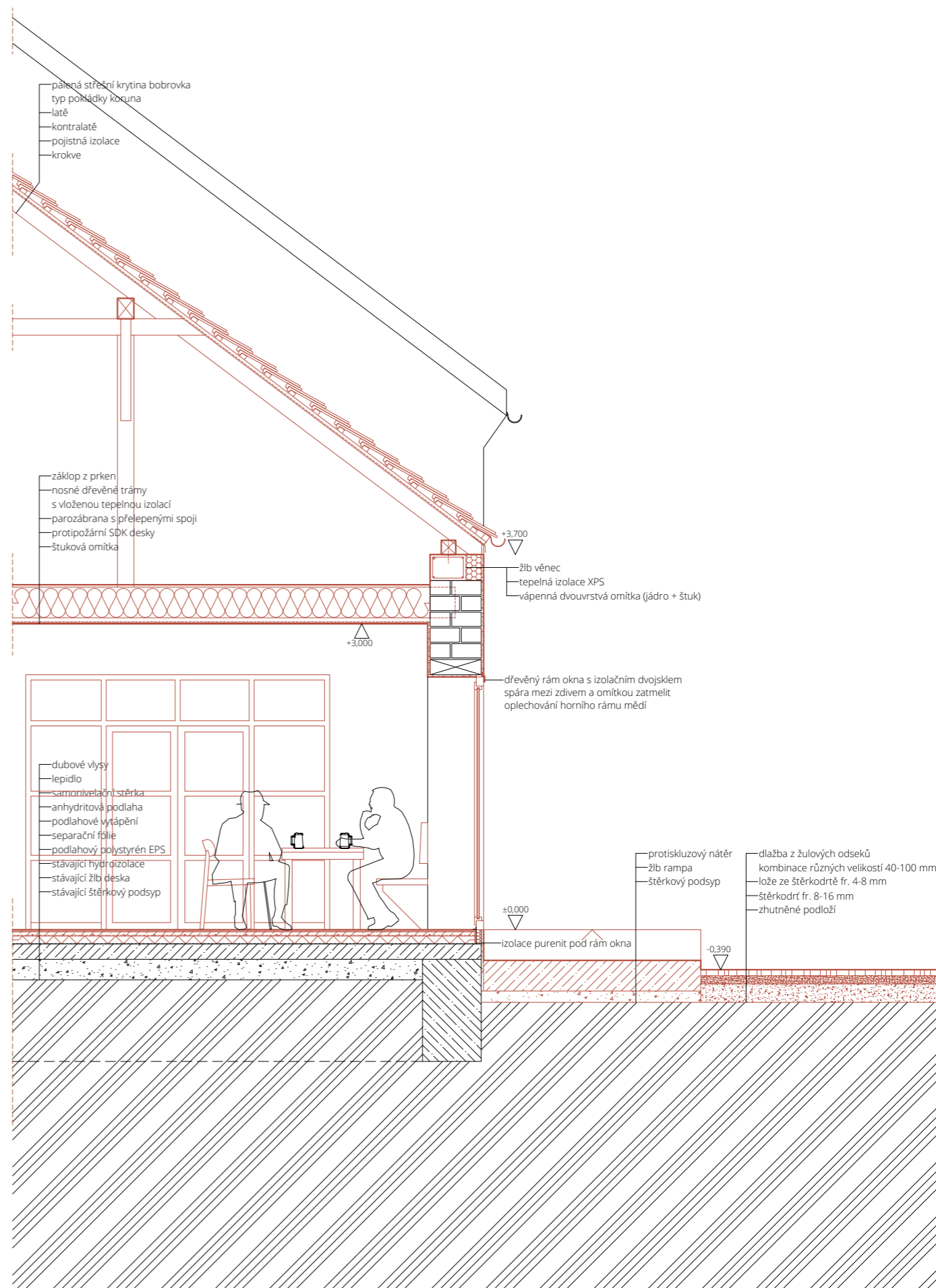
dřevěné rámy oken a dveří – jasan

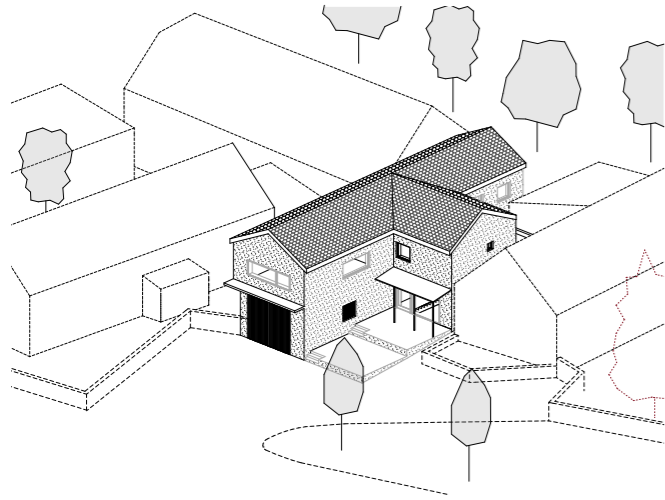

rampa z pohledového betonu

0 5 m

Na objektu hasičárny ukazují přístup ke stavební úpravě domu z 20. století s částečnou změnou v jeho užívání. Terasa před vstupem je rozšířena směrem k líci čelní fasády a je řešena ve dvou výškových úrovních, na které vedou vyrovnávací schody. Před vstupem zůstává lavice se stolem krytá stávající pergolou, posedět je možné i na okraji nově navržených úrovní teras. Vstupní hala se schodištěm bude prosklená do předprostoru. Místo skladu za garáží je navržena klubovna hasičů s kuchyňkou. Mohli by ji využívat i myslivci (většina hasičů je i v mysliveckém spolku). Jinak je dispozice 1.NP zachována.

Přesunem výčepu z kapacitně a přístupem nevyhovujícího 2.NP hasičárny je uvolněn prostor, do kterého navrhují dvě obecní bytové jednotky velikosti 2kk.

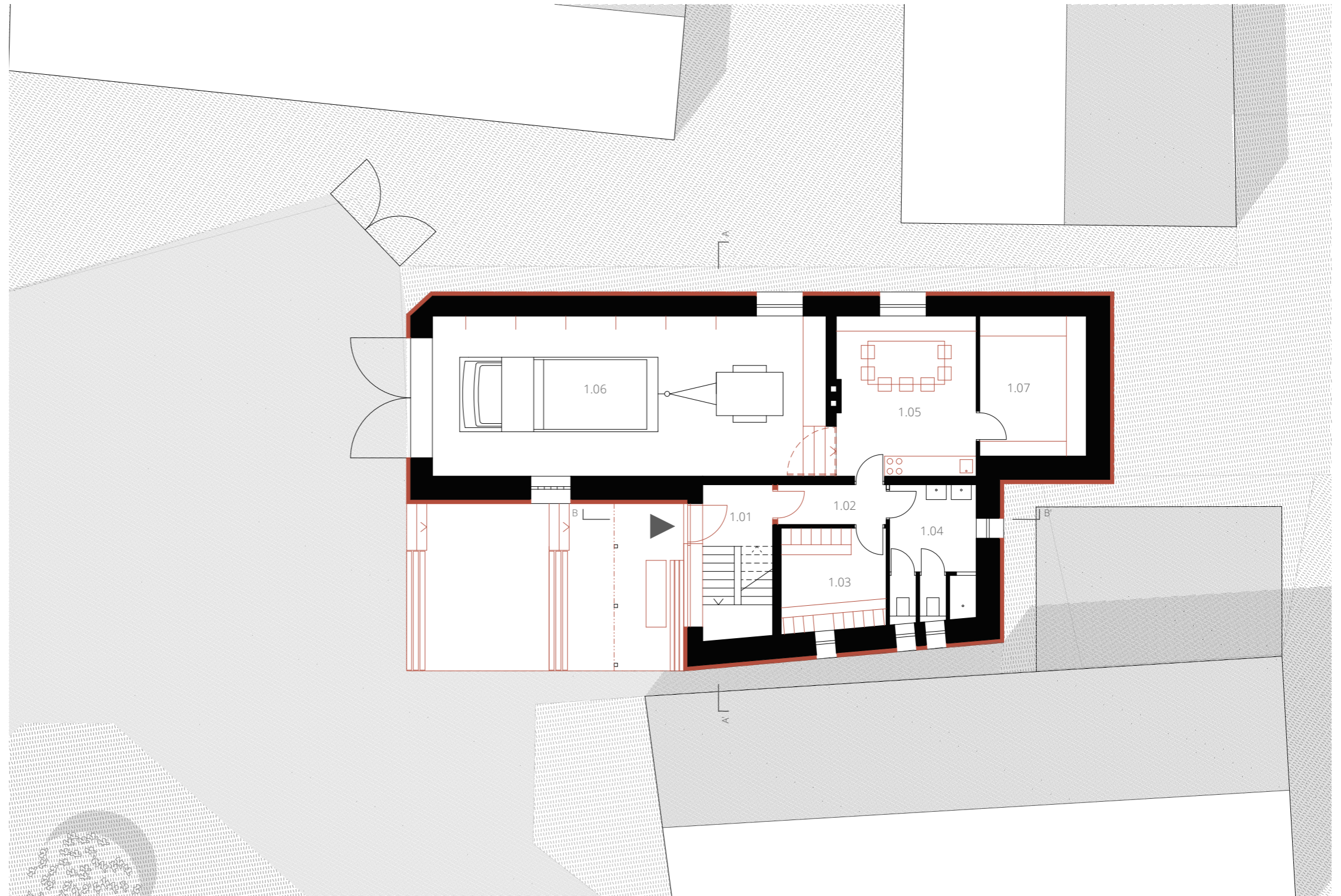
Přední byt má cenný výhled na Šumavu, který je zarámován velkým oknem v čelní fasádě.

Pro zajištění prosvětlení zadního z bytů je odstraněna část střechy nevyužívaného prostoru nad WC v 1.NP a je zde navržena terasa.

Stavebně konstrukční řešení

Do stávajících nosných konstrukcí hasičárny nebude v zásadě zasahováno. Bude pouze odstraněna část střechy a některé otvory budou rozšířeny nebo nově vybourány.

Mezi byty zůstane dělicí nosná stěna s komínovými průduchy. Vnitřní dispozice bude členěna SDK příčkami s vloženou akustickou izolací. Okna budou dřevěná s izolačními skly. Venkovní terasa je navržena z pohledového betonu. V místě sezení na okraji výškových úrovní budou do betonu kotveny fošny.

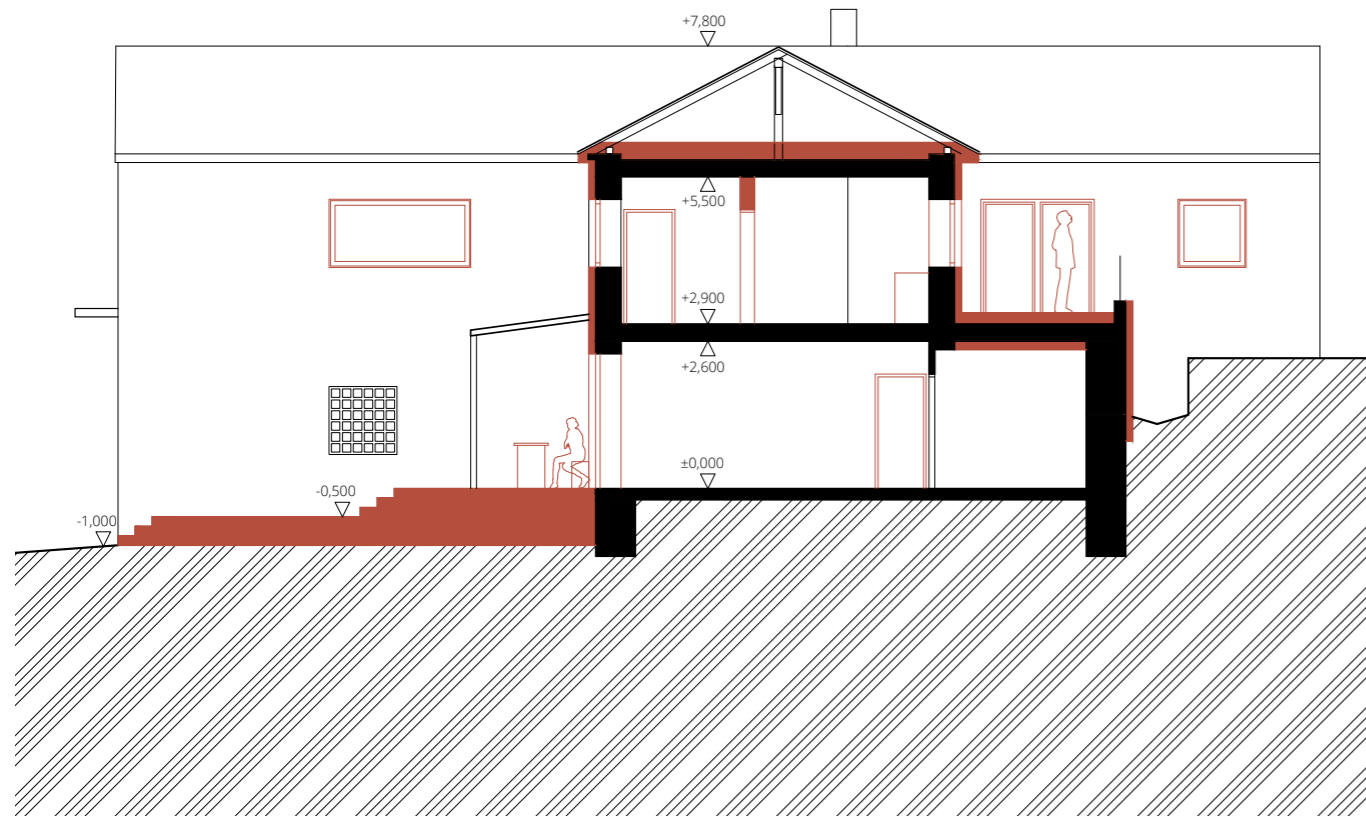

1.01 vstupní hala	9,7 m ²
1.02 chodba	4,1 m ²
1.03 šatna	9,6 m ²
1.04 hyg. zázemí	10,6 m ²
1.05 klubovna	20,1 m ²
1.06 garáž	56,6 m ²
1.07 sklad	13,4 m ²
celkem	124,1 m²

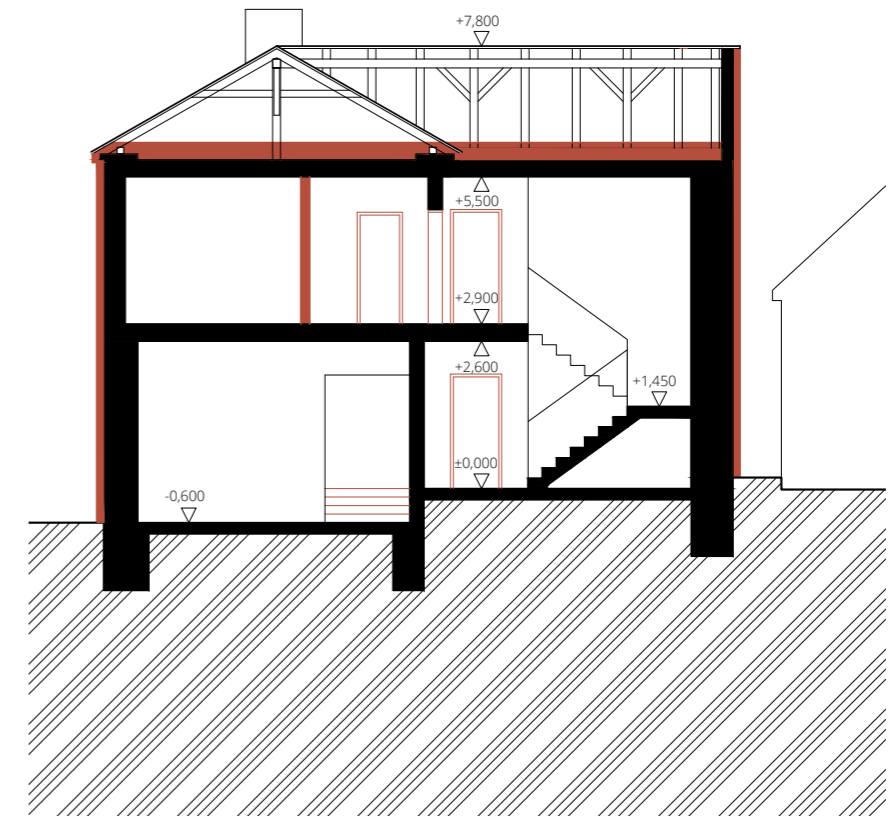
stávající konstrukce
 nové konstrukce

0 5 m

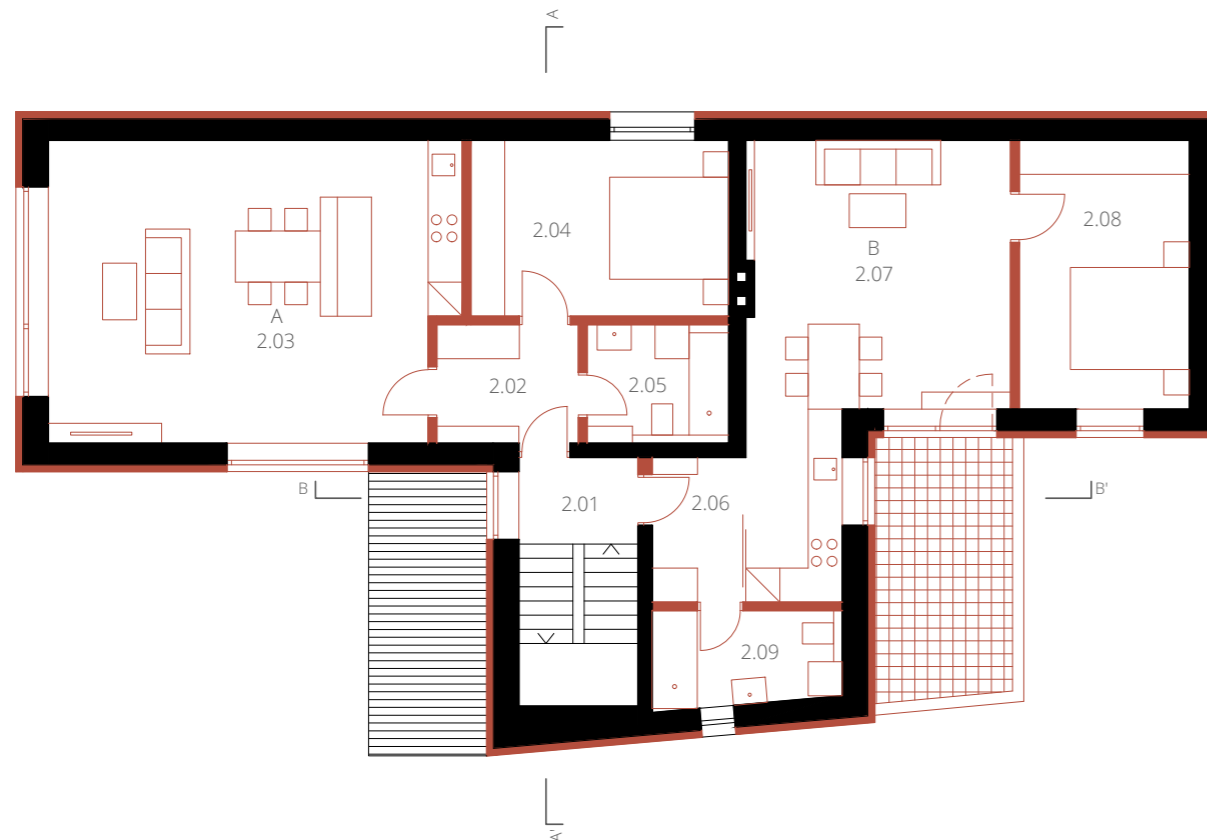
půdorys 1NP

řezopohled B-B'

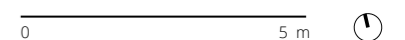
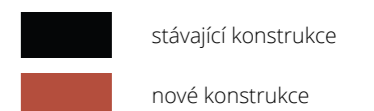
příčný řez A-A'

půdorys 2NP

Povrch terasy přístupné ze zadního bytu je z betonových dlaždic. Pod její konstrukcí je nutno provést zateplení stropu 1.NP. Bude zateplen i strop nad 2.NP. Z důvodu typu konstrukce 2.NP (cihelné bloky CDK) a změny jeho funkce na bydlení budou zatepleny i obvodové stěny objektu. Zateplení 2NP bude řešeno deskami s maximálním izolačním účinkem. Pro zachování celistvého výrazu bude zatepleno i 1.NP vysoce prodyšným zateplovacím systémem z difuzně otevřených fasádních desek. Svým vzhledem objekt nemá významnou hodnotu, ač je v památkové zóně. Proto jeho výraz nebude zateplením narušen. Objekt je napojen na vodovodní řád. ČOV bude umístěna v travnaté ploše před objektem. Napojení na elektrickou energii je stávající, ve 2.NP je nutno provést nové rozvody. Vytápění objektu je zajištěno tepelným čerpadlem, které navrhuji umístit do prostoru krovu, přičemž v zadní štítové stěně bude přívod vzduchu a výdech. Klubovna v 1.NP je vytápěna stávajícími křbovými kamny.

2.01 hala	3,2 m ²
byt A	
2.02 zádveří	5,2 m ²
2.03 obývací pokoj s kuchyní	37,6 m ²
2.04 ložnice	14,9 m ²
2.05 koupelna	5,2 m ²
celkem	62,9 m ²
byt B	
2.06 zádveří	4,1 m ²
2.07 obývací pokoj s kuchyní	27,7 m ²
2.08 ložnice	14,2 m ²
2.09 koupelna	5,5 m ²
celkem	51,5 m ²

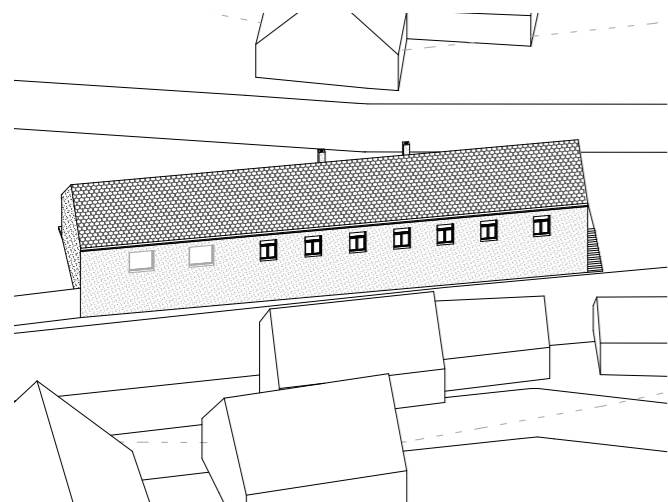

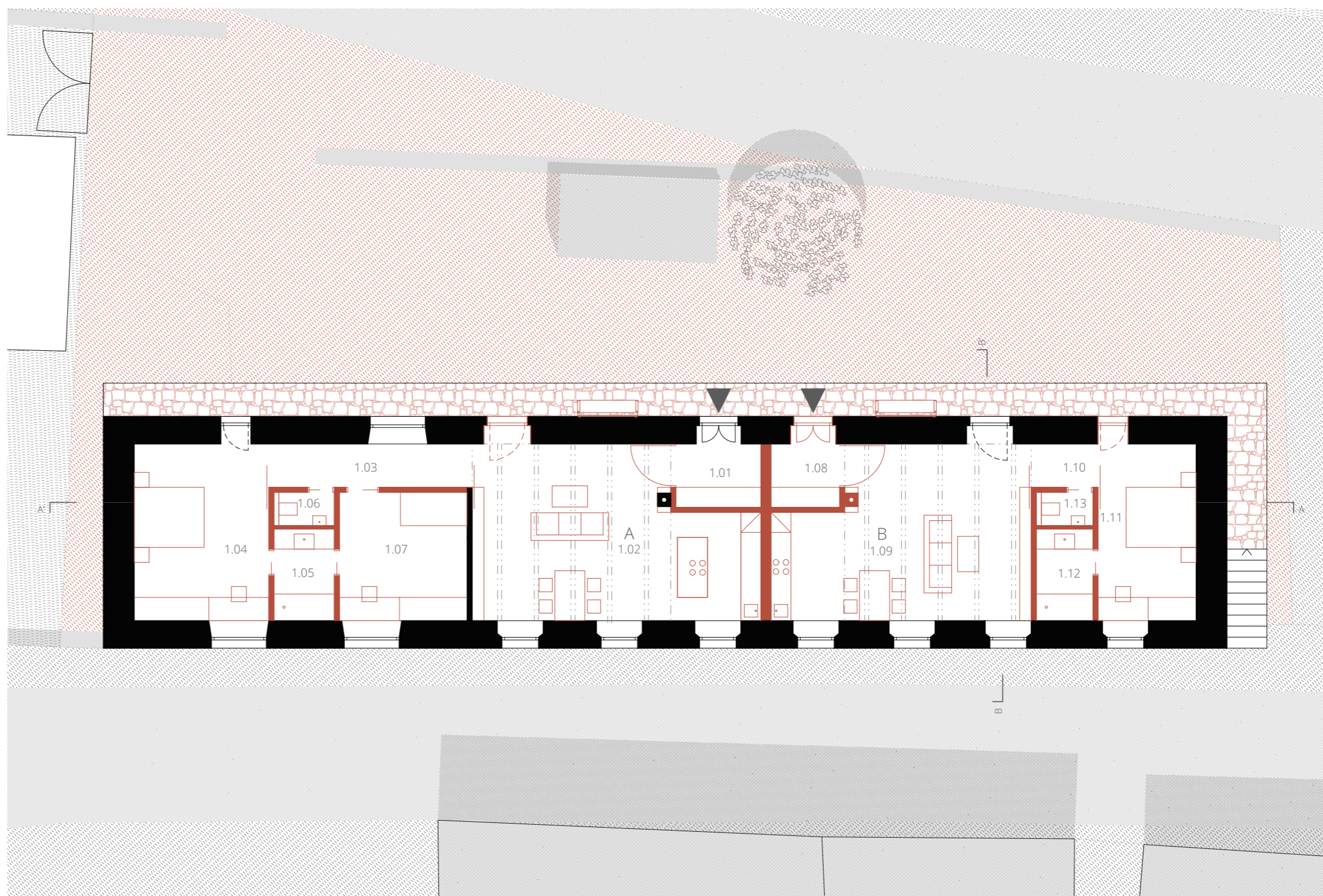
stav

návrh

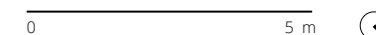
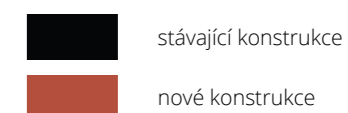
U objektu dnešního obecního úřadu jsem si vyzkoušela přístup k úpravě staré kamenné stavby. Přesunem obecního úřadu do centra obce dochází ke změně užívání domu. Navrhuji do něj bydlení, které sem historicky patří. Původně zde byla pastouška a chudobinec, který neměl pozemky a žilo v něm i více rodin najednou. Z těchto důvodů jsem do objektu umístila dva obecní byty (velikosti 2kk a 3kk). Rozhodla jsem se v maximální možné míře respektovat hmotové uspořádání stávajícího objektu včetně původních otvorů, aby se nemuselo příliš zasahovat do mohutných obvodových zdí. Od tohoto principu se odvíjí forma bytů. Vstup do většího z nich je v místě původního vstupu do OÚ. Druhý vchod vznikne vybouráním oken na stávajícím WC. Oba byty mají obytné prostory s kuchyní otevřené do krovu s viditelnými stropními trámy a přístup na dvorek francouzskými okny. Přístup na dvorek je i z ložnic.

byt A	
1.01 zádveř	5,8 m ²
1.02 obývací pokoj s kuchyní	40,2 m ²
1.03 chodba	7,9 m ²
1.04 ložnice	21,4 m ²
1.05 koupelna	4,9 m ²
1.06 WC	1,8 m ²
1.07 pokoj	14,8 m ²
celkem	96,8 m ²

byt B	
1.01 zádveř	4,9 m ²
1.02 obývací pokoj s kuchyní	36,7 m ²
1.03 chodba	2,6 m ²
1.04 ložnice	15,6 m ²
1.05 koupelna	4,7 m ²
1.06 WC	1,7 m ²
celkem	66,2 m ²

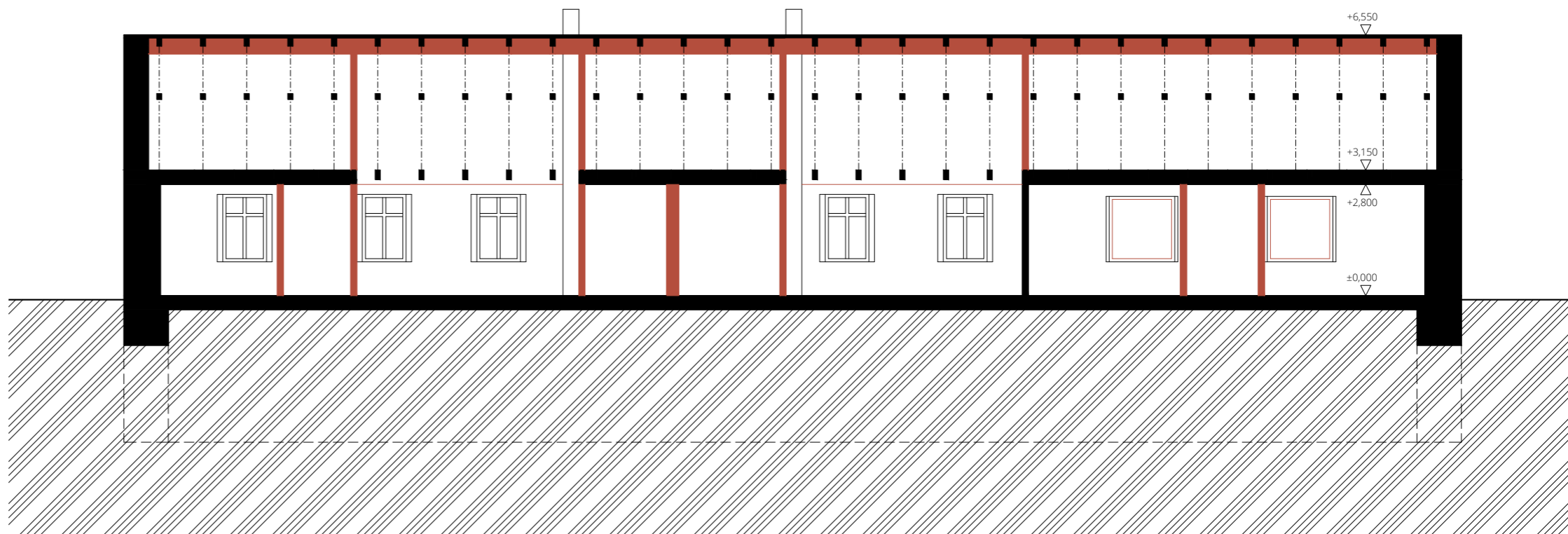
půdorys 1NP

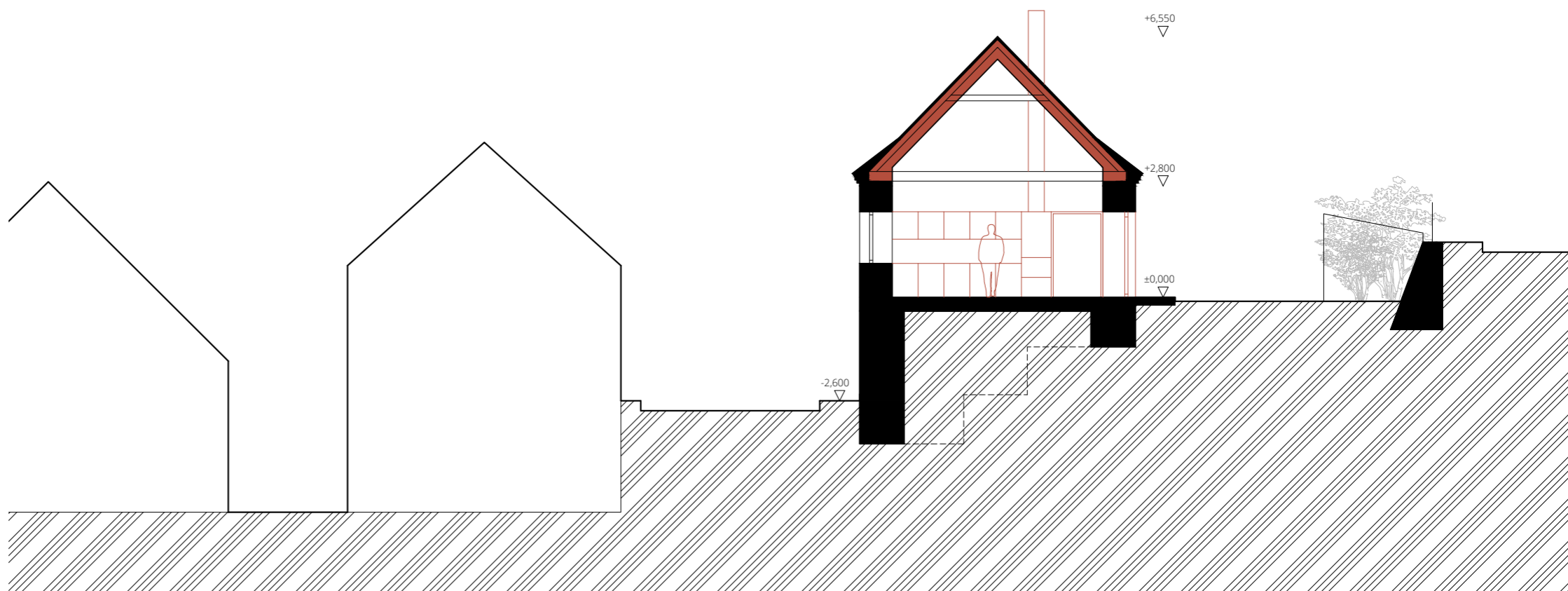
Stavebně konstrukční řešení

Do stávajících nosných konstrukcí téměř nebude zasahováno kromě vybourání dvou francouzských oken do dvorku. Mezi byty bude vyzděna dělicí stěna z akustických cihel. Nové příčky v bytech budou také zděné. Okna směrem k hlavní silnici zůstanou zachována kromě výměny třídlílných. Směrem do dvorku se většina oken nahradí francouzskými. V menším z bytů bude vyzděn nový komín. Stropní konstrukce bude zachována kromě odstranění nenosných vstev stropu v obývacím pokoji s kuchyní pro otevření do krovu. Krov bude zateplen mezi krokvy i pod nimi. Kromě střechy se ale dům zateplovat nebude, protože by došlo k invazivní změně jeho výrazu.

Napojení na vodu je stávající, provedou se nové rozvody. DČOV bude umístěna na pozemku na konci dvorku, přečistěná voda svedena do stávající dešťové kanalizace v hlavní silnici. Napojení na el. energii je stávající s novými rozvody. Vytápění bude řešeno venkovní jednotkou tepelného čerpadla umístěnou vedle zahradního skladu na pozemku, vnitřní jednotky umístěny ve skříni v zádveří. Obě bytové jednotky jsou vytápěny zároveň krbovými kamny.

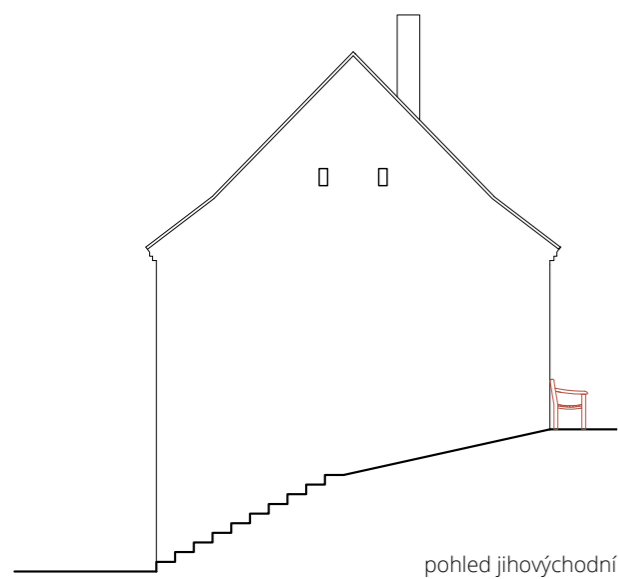
podélný řez A-A'

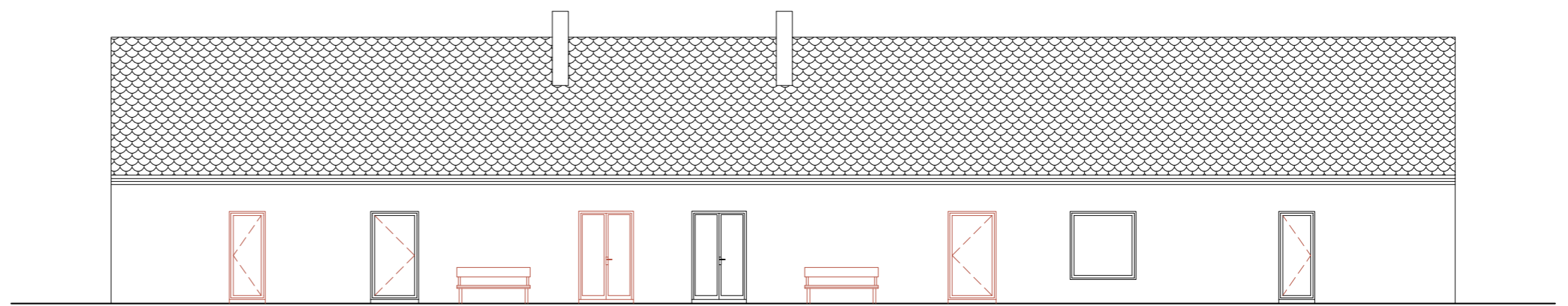
příčný řez B-B'

stávající konstrukce
 nové konstrukce

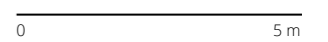
0 5 m

pohled jihovýchodní

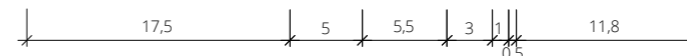
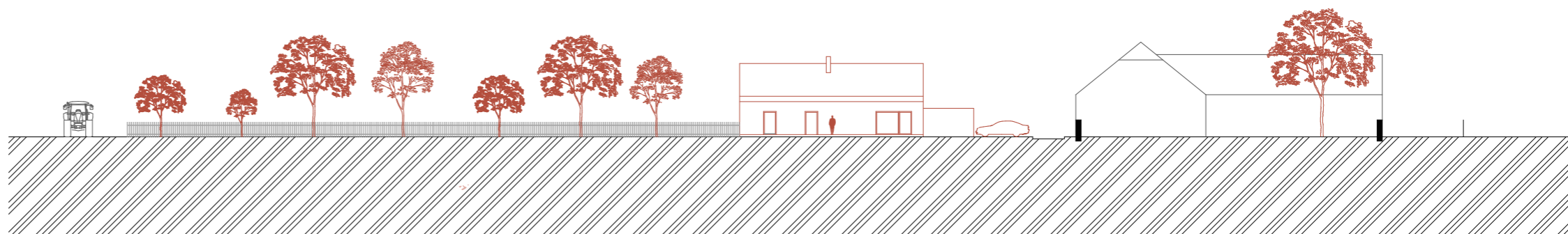
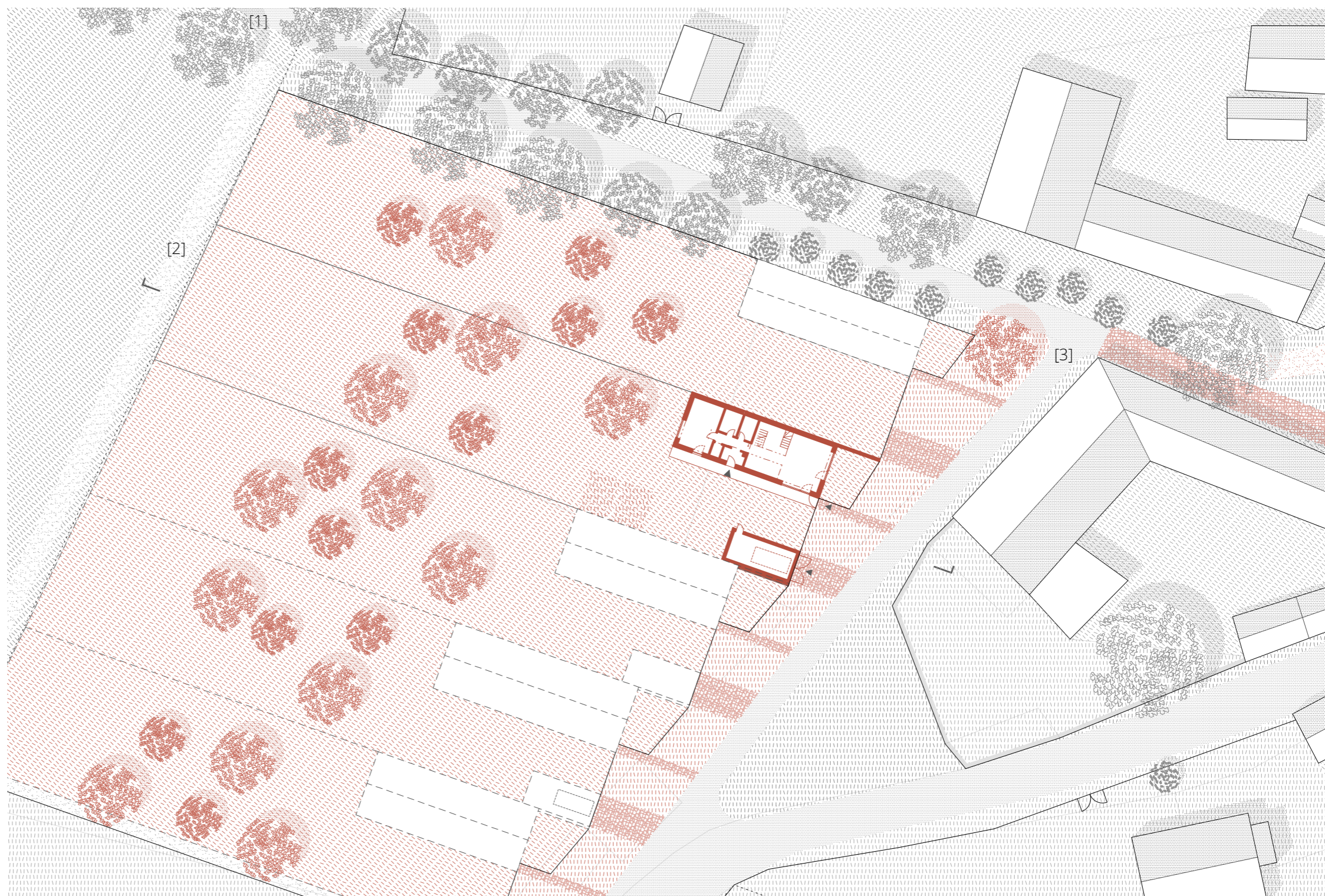

pohled severovýchodní ze dvorku

Podrobněji se zabývám návrhem části nové výstavby rodinných domů v blízkosti návsi. Vysvětluji na ní principy, podle kterých by měla vznikat. Navrhované vymezení pozemků vychází z tradiční úzké parcelace typické pro strukturu vesnice. Delší strana pozemků je rovnoběžná s vrstevnicemi terénu, a tak domy pozvolna stoupají severovýchodním směrem. Prostorově jsou řešeny tak, aby naplňovaly typické venkovské uspořádání: veřejný prostor-předzahrádka-dům, dvůr-sad-pole-volná krajina. Parcely postupně uskakují podél přístupové cesty a přesah delšího pozemku nad kratším je oddělen zdí, ke které může být v případě prvního z pozemků přistaveno kryté stání, garáž, zahradní sklad, dílna nebo vůbec nic. Zeď tvoří předzahrádce druhému pozemku útulné zákoutí. Zásadní je umístění domů na hranici pozemku se sousedem. Takové uspořádání vychází z principu struktury stávajících usedlostí ve vesnici. Dům na severní hranici parcely zajistí lepší využití pozemku i zahrady, intimitu dvorku a jeho proslunění. Stavba i pozemek jsou orientovány na jihozápad. Forma domu je podélná a úzká pro zajištění dostatečného prosvětlení a proslunění ze tří stran. Čtvrtá strana je bez oken a stává se plotem sousedovi. Do veřejného prostoru jsou domy orientovány štíty a transparentní oplocení umožňuje průhledy z vesnice do krajiny.

stav

návrh

stav

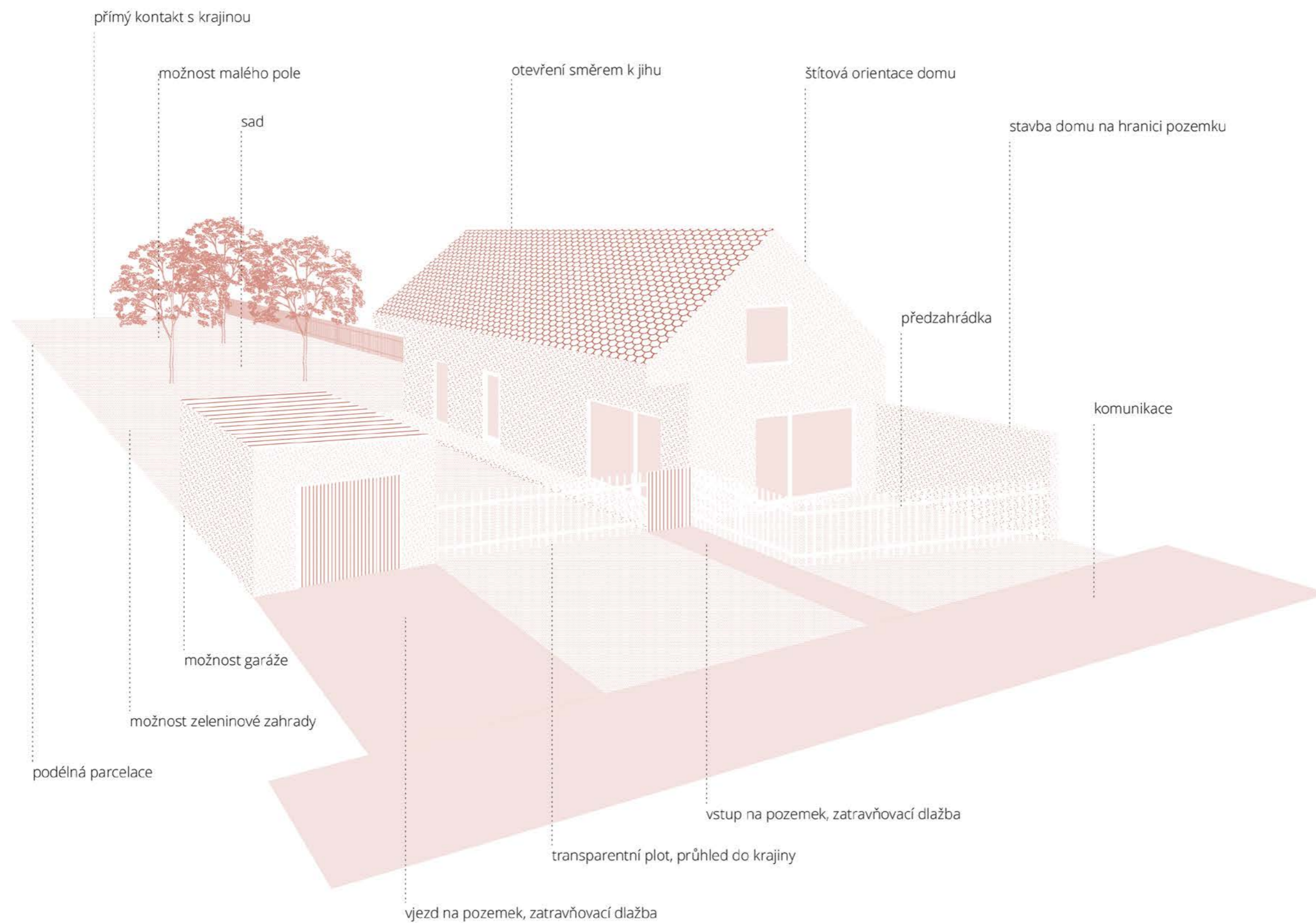
návrh

stav

návrh

NOVOSTAVBA RODINNÉHO DOMU

Jako ukázkou svého přístupu k novostavbě rodinného domu ve vesnické památkové zóně dokládám detailní řešení jednoho z domů v nové výstavbě. Vstup je umístěn v boční fasádě a je krytý přesahem střechy. Obytný prostor s kuchyní je orientován velkým oknem do předzahrádky, kam je umožněn přímý vstup. Prosvětlen je i do prostoru dvorku. Dominantním prvkem je schodiště, které je umístěno u stěny perforované policemi. Ložnice je prosvětlena směrem do zahrady a do dvorku. Dále je v 1.NP umístěno technické a hygienické zázemí. Z galerie v podkroví jsou přístupné pokoje s okny do štítů a hygienické zázemí. Prostor galerie a pokojů je otevřen do krovu.

Stavebně konstrukční řešení

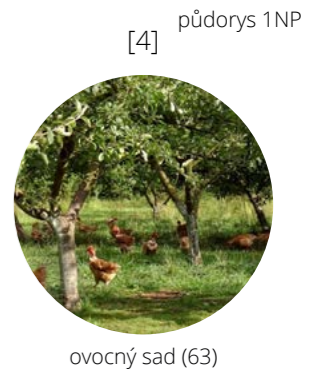
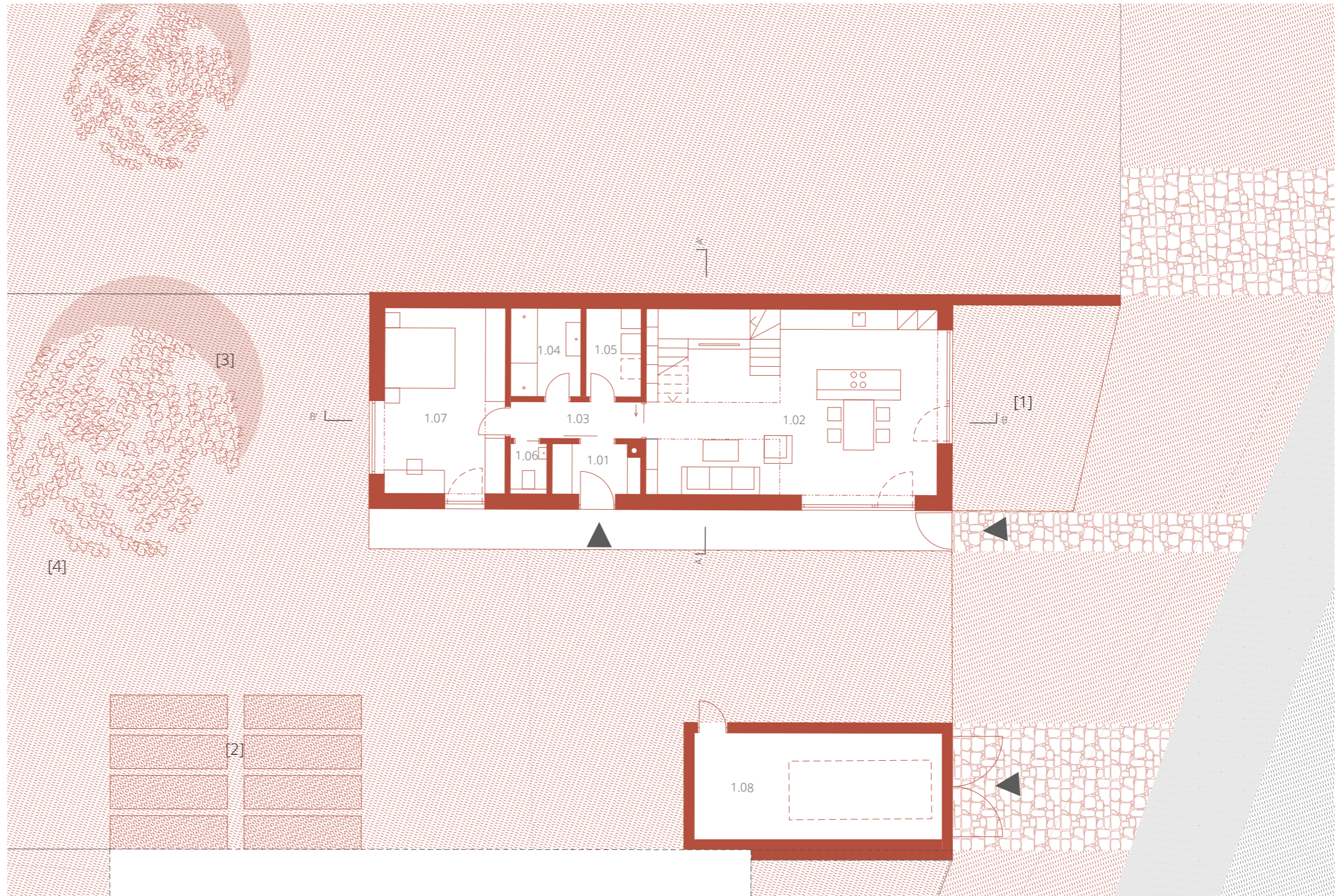
Svislé nosné stěny domu jsou založeny na základových pasech, vyžděny z cihelných bloků a ztuženy ŽLB věncem. Vnitřní zdivo je z nenosných příček. Strop tvoří keramické stropní trámsce s vloženými tvarovkami. Konstrukce krovu je tvořena krokvi, které jsou oboustranně zpevněny kleštinami a osedlány na pozednicích. Výplně otvorů jsou navrženy dřevěné do líce fasády. Ve střeše je vložena tepelná izolace, střešní krytina je pálená. Celý objekt je zateplen zateplovacím systémem. Dům je zásobován vodou z obecního vodovodu. Nově bude provedena přípojka elektro. DČOV bude umístěna v prostoru zahrady a lze k ní umístit dočišťovací zařízení, aby se přečištěné vody mohly vsakovat rovnou na pozemcích. Variantou biologických čističek je kořenová čistička odpadních vod. Je prostorově náročnější (5m²/osobu) a lze ji použít tam, kde je prostor na pozemku. Příznivá energetická náročnost budovy je zajištěna kompaktností hmoty, vhodnou orientací ke světovým stranám a použitím obnovitelného zdroje – tepelného čerpadla (vzduch/vzduch, případně země/voda) Venkovní jednotka je umístěna vedle zahradního skladu/garáže na pozemku, vnitřní jednotky v technické místnosti. Dalším zdrojem vytápění jsou krbová kamna.

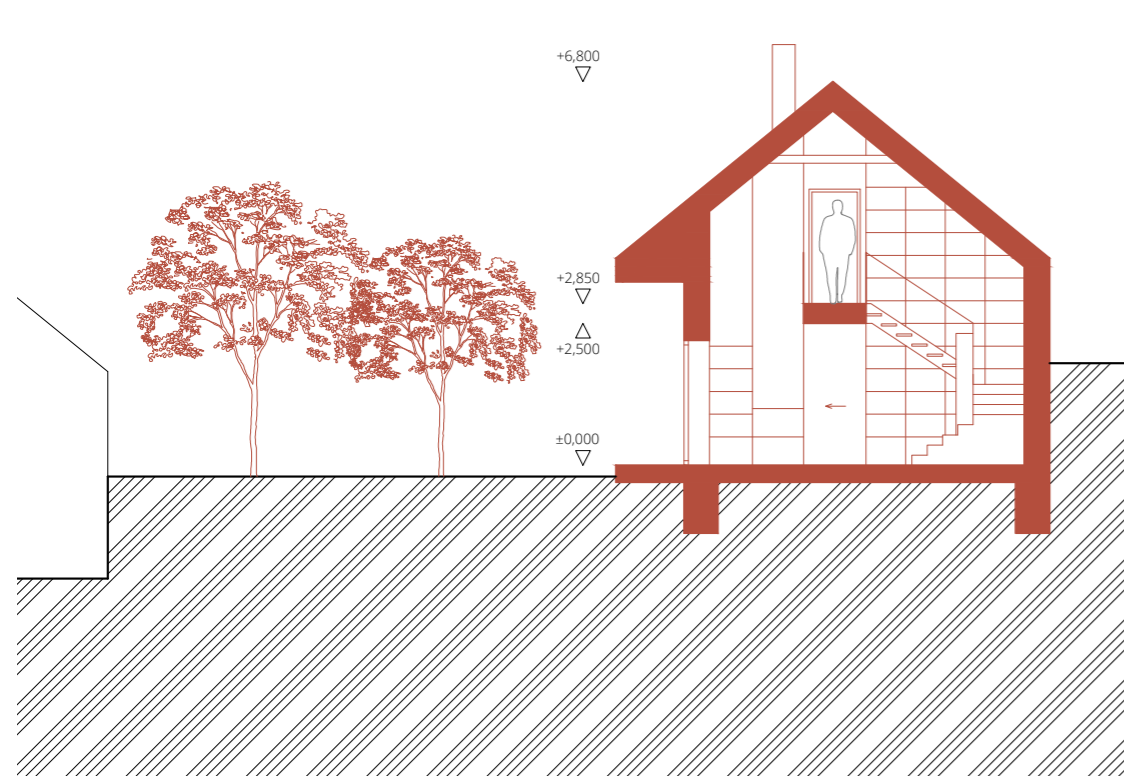
1.01 zádveř	3,9 m ²
1.02 obývací pokoj s kuchyní	48,3 m ²
1.03 chodba	4,3 m ²
1.04 koupelna	5,5 m ²
1.05 tech. místnost	4,3 m ²
1.06 WC	1,7 m ²
1.07 ložnice	19,5 m ²

celkem 87,5 m²

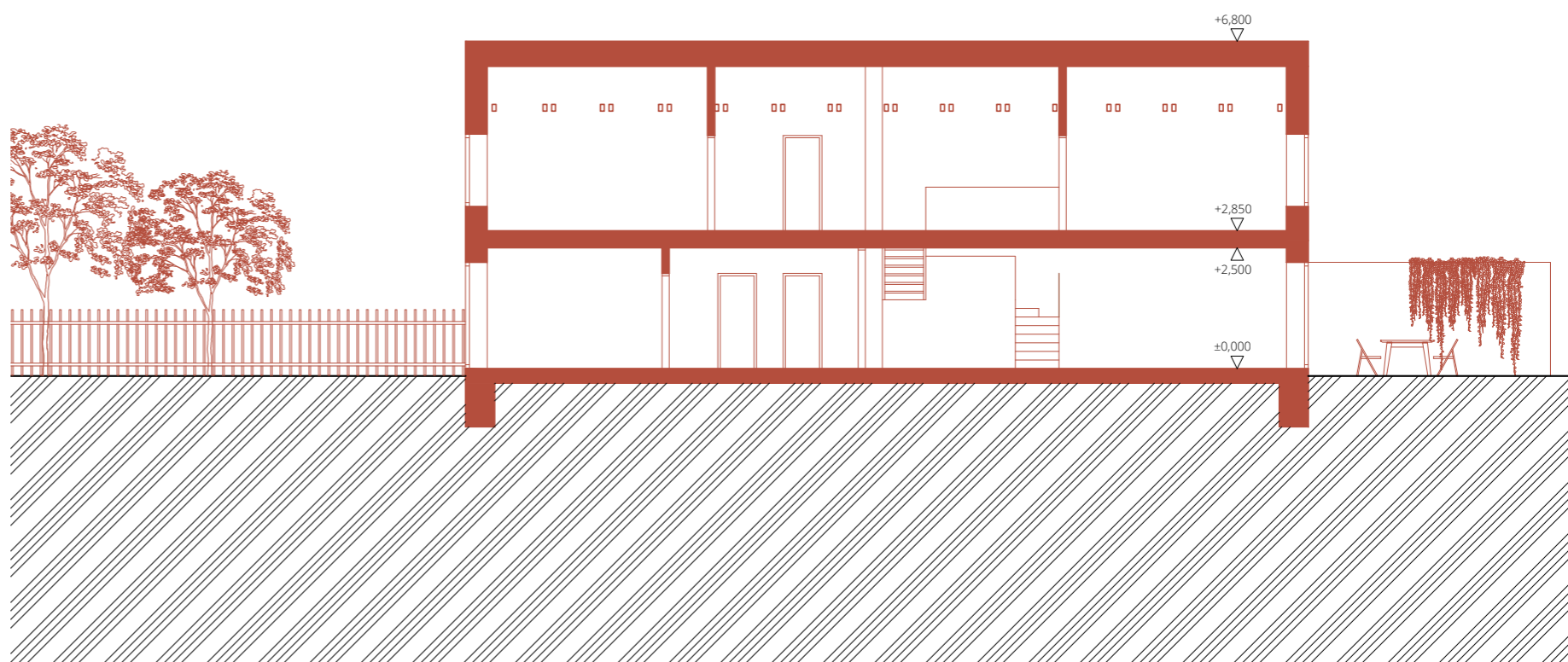
 stávající konstrukce
 nové konstrukce

0 5 m

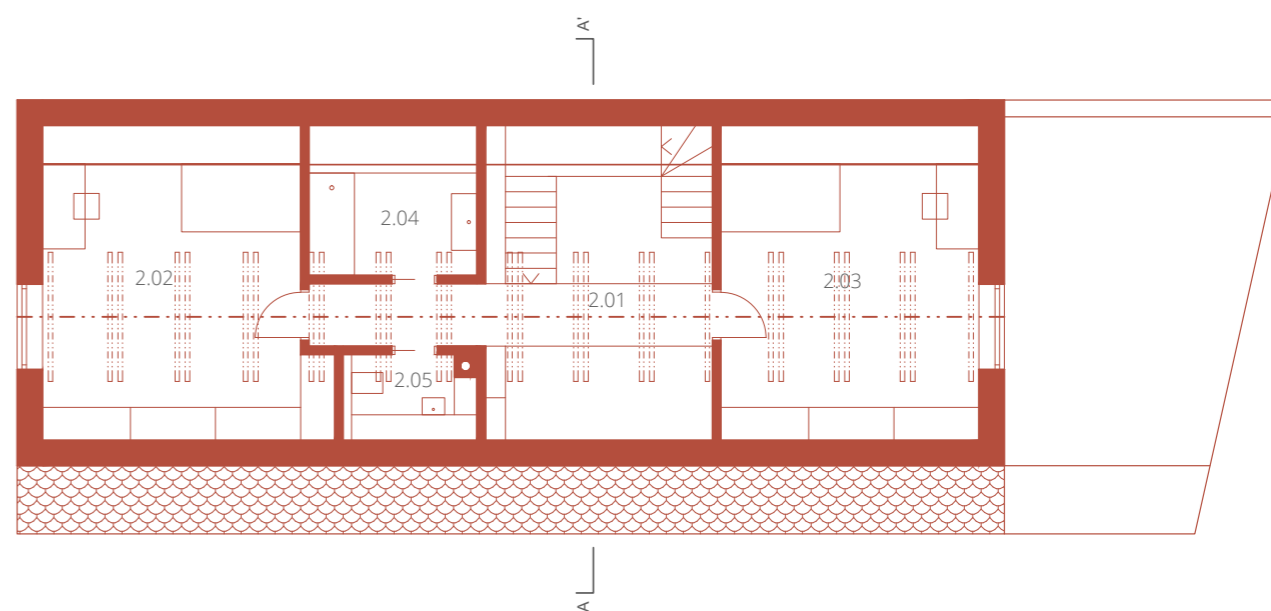
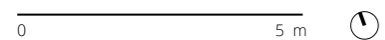
příčný řez B-B'

podélný řez A-A'

2.01 galerie	7,8 m ²
2.02 pokoj	22,1 m ²
2.03 pokoj	22,1 m ²
2.04 koupelna	5,8 m ²
2.05 WC	2,9 m ²
celkem	60,7 m²

- stávající konstrukce
- nové konstrukce

půdorys podkroví

závěr

ZÁVĚR

Při výběru a zpracování zadání byla moje motivace a cíle dvojí. Za prvé obohatit sebe – vyzkoušet si práci ve venkovském prostředí, pochopit ho a poučit se pro další praxi. Za druhé vytvořit vizi, která by pomohla vybranou vesnici oživit, poukázala na hodnoty, které je třeba chránit a rozvíjet a také na problémy a způsoby, jakými je řešit. Přála jsem si, aby práce měla přesah do skutečného života obce a mohla sloužit jejímu vedení a obyvatelům.

První záměr se podařil, věřím, že jsem věnovala svůj čas tam, kam je to správné. Díky tomu nyní při každé cestě na venkov pozoruji míjené vesnice a přemýšlím, co by se kde dalo zlepšit a jak málo by mnohdy stačilo.

Co se týče druhého cíle, často jsem si nevěděla rady, jak úlohu pojmovat. Forma práce, která současně kombinuje různá měřítka od krajiny až po dům, pro mě byla nová. Největší výzvu představovalo odprezentovat práci jako celistvý a provázaný příběh. Věřím, že jsem pro to udělala své maximum a všechny nedostatky mě posunou dál.

Vedle toho jsem měla možnost svou práci představit starostce obce, která ji hodnotila kladně. Tuto zkušenost vnímám velmi pozitivně a částečně se tím vyplnila ambice o přesah úlohy do reality.

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Anna Králová

datum narození: 30/05/1997

akademický rok / semestr: 2021/2022 letní

obor: Architektura a urbanismus

ústav: Ústav navrhování II

vedoucí diplomové práce: Ing. arch. Josef Mádr

téma diplomové práce: Architektonická koncepce obce Břežany
viz přihláška na DP

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Tématem DP je oživení obce Břežany. Cílem je popsat, zhodnotit a zhierarchizovat problémy vesnice a navrhnout způsoby jejich řešení ve vzájemné provázanosti. Předmětem práce je návrh veřejného prostranství a úprava vybraných objektů vesnické památkové zóny (případná demolice, rekonstrukce, novostavba, přestavba, přístavba) s ohledem na rozvoj života v obci.

2/

Pro AU/ součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program

Pro D/ součástí zadání budou jasně a konkrétně specifikované jednotlivé fáze projektu, které jsou nezbytnou součástí řešení

Součástí práce je vytipování iniciačních míst, které by roztočily spirálu vývoje vedoucí k ideálnímu stavu vesnice, kde bude funkční hospoda se sálem, bydlení, obchod, hasičárna, obecní úřad a veřejný prostor.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítko zpracování

autorská zpráva

analytická část

situace širších vztahů 1:50000

celková situace 1:2500

zobrazení jednotlivých vybraných částí řešení v měřítku zobrazujícím srozumitelnost návrhu

(půdorysy, řezy, pohledy) 1:100

detail fasády 1:50

vizualizace exteriéru min.2

vizualizace interiéru min.2

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

fyzický model 1:100, eventuálně přehledné 3D zobrazení záměru

2x portfolio A4

2x CD s kompletní výkresovou a textovou částí, fotografie modelu

plachta (formát min. 2xA1)

Konkrétní zadání stavebního programu, měřítko a rozsah jednotlivých výstupů mohou být v průběhu semestru po dohodě s vedoucím práce upraveny.

Datum a podpis studenta

21/2/2022 Králová

Datum a podpis vedoucího DP

21.2.2022

Datum a podpis děkana FA ČVUT

registrováno studijním oddělením dne

24.2.2022

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE FAKULTA ARCHITEKTURY	
AUTOR, DIPLOMANT: Anna Králová AR 2020/2021, ZS	
NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: (ČJ) ARCHITEKTONICKÁ KONCEPCE OBCE BŘEŽANY (AJ) ARCHITECTURAL CONCEPT OF BŘEŽANY	
JAZYK PRÁCE: ČEŠTINA	
Vedoucí práce:	Ing. arch. Josef Mádr Ústav: Ústav navrhování II 15128
Oponent práce:	MgA. Ing. arch. Jiří Bíza
Klíčová slova (česká):	vesnice, Břežany, koncepce, oživení, rozvoj
Anotace (česká):	Předmětem diplomové práce je architektonická koncepce malé obce jménem Břežany na jihozápadě Čech. Cílem bylo vytvoření vize, jak vesnici oživit a udržet v ní obyvatele. Návrh vznikl na základě vytipovaných iniciačních bodů, které by roztočily spirálu rozvoje. Řešení vycházela z popisu problémů a hodnot jednotlivých míst. Výsledkem je živá náves s hlavními veřejnými objekty a dostatečnou okolní kapacitou pro bydlení ve stávající struktuře sídla.
Anotace (anglická):	The subject of the diploma thesis is the architectural concept of a small village called Břežany in southwestern Bohemia. The aim was to create a vision of how to revive the village and keep its inhabitants. The design was created on the basis of initiation points that would put in motion the spiral of development. The solutions were based on describing problems and values of particular sites. The result is a lively village centre with the important public buildings and adequate capacity for housing in the existing structure of the municipality.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracovala samostatně a že jsem uvedla veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne

19/05/2022

podpis autora-diplomanta

Králová

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolio a CD.

24.2.2022

LC

SEZNAM PRAMENŮ A POUŽITÉ LITERATURY

Knihy a publikace:

BERNARD, Josef a kolektiv autorů. Nic se tady neděje: Životní podmínky na periferním venkově. Praha: Sociologické nakladatelství, 2018. ISBN 978-80-7419-274-6.

BŘÍZOVÁ, Miroslava. Břežany, regenerace vesnické památkové zóny. Urbanisticko architektonická studie. Plzeň, prosinec 2002.

HEČKOVÁ, Michaela a CHABERA, Matěj. Možnosti vesnice. Praha: Meziměsto, 2021. ISBN 978-80-270-9281-9.

JEHLÍK, Jan. Venkov a vesnice. Zlatý řez. Venkov. Praha, zima 2016, s. 16. ISSN 1210-4760.

DSO Horažďovicko a kolektiv autorů. HORAŽĎOVICKO pod Práchní. Horažďovice: Dobrovolný svazek obcí Horažďovicko, 2019. ISBN 978-80-270-7634-5.

LHOTÁK, Jan. Břežany, kapitoly ze starších dějin obce. Západočeská univerzita v Plzni, 2019. ISBN 978-80-261-0865-8.

PEŠTA, Jan. Encyklopedie českých vesnic III. - Západní Čechy. Praha: Nakladatelství Libri., 2005. ISBN 80-7277-150-7.

ŘEZNIČKOVÁ, Zdeňka. Břežany, střípky z dějin obce pod Slavníkem. Kolinec: AgAkcent, s. r. o., 2012. ISBN 978-80-87018-22-4.

ŠKABRADA, Jiří. Lidová architektura v jižních Čechách. Brno: SOVAMM, 2021. ISBN 978-80-907440-2-8

Přednášky:

KOHOUT, Michal a TICHÝ, David. Inventura Urbanismu. (přednáška) Praha: FA ČVUT, září 2015.

FINGEROVÁ, Radmila. Inventura Urbanismu. (přednáška) Praha: FA ČVUT, září 2015.

PEŠTA, Jan.: Urbanismus II. - Lidová architektura. (přednáška) Praha: FA ČVUT, říjen 2020.

SALZMANN, Klára. Inventura Urbanismu. (přednáška) Praha: FA ČVUT, září 2015.

Mapy:

<https://mapy.cz>

<https://cuzk.cz>

ZEMĚMĚŘICKÝ ÚŘAD. Břežany [mapa online]. Císařské povinné otisky stabilního katastru 1 : 2 880 - Čechy, 1837. Praha: Český úřad zeměměřický a katastrální, ©2022. Dostupné z: <https://ags.cuzk.cz/archiv/>

Web:

ARCHIWEB.CZ. Usedlost v jižních Čechách. [online]. Archiweb. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: <https://www.archiweb.cz/b/usedlost-v-jiznich-cechach-1>

BARTLOVÁ, Nataša a BARTLOVÁ, Kateřina. Zeleň - symbol moderní obce. Tradiční výsadby se nepřežily. In: Enviweb.cz [online]. 19.09.2011 [cit. 5.1.2022]. Dostupné z: <https://www.enviweb.cz/87970>

Břežany [online]. [cit. 4.1.2022]. Dostupné z: <http://brezany-obec.cz>

Český statistický úřad. Veřejná databáze. Vše o území [online]. [cit. 5.1.2022]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31548&u=_VUZE-MI_43_541923#

DSO Horažďovicko [online]. [cit. 5.1.2022]. Dostupné z: <https://www.dsohoraždovicko.cz/>

EARCH.CZ. Rodinný dům od Ateliéru 6 a AIR ateliéru vychází z principů zástavby moravské vinařské obce. [online]. artEcho. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z <https://www.earch.cz/architektura/clanek/rodinny-dum-od-atelieru-6-a-air-atelieru-vychazi-z-principu-zastavby-moravske-vinarske-obce>

EARCH.CZ. V malé obci Hlučov zrekonstruovali zanedbanou historickou budovu obecního úřadu. [online]. artEcho. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z <https://www.earch.cz/architektura/clanek/v-male-obci-hlučov-zrekonstruovali-zanedbanou-historickou-budovu-obecního-uradu>

KARLÍKOVÁ, Agáta. Máslovičtí získali perfektní hospodu, ve které se opět rádi setkávají. [online]. MAFRA. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/bydleni/rekonstrukce/maslovice-hospoda-rekonstrukce-architekti-modernizace-namesti.A210611_141127_rekonstrukce_web

OBJEKTOR. Kavárna Noutonice. [online]. OBJEKTOR ARCHITEKTI [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: <https://objektor.cz/trd-kav/>

STAVBAWEB.CZ. Koterovská náves a její obnova. [online]. Business Media One. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: <https://www.stavbaweb.cz/koterovska-naves-a-jeji-obnova-10038/clanek.html>

Národní památkový ústav. Břežany – památkový katalog [online]. NPÚ: ©2015 [cit. 5.1.2022]. Dostupné z: <https://www.pamatkovykatalog.cz/pravni-ochrana/brezany-84795>

PRIORITA. Stará nádrž se proměnila v živé centrum. Priorita.cz <https://www.priorita.cz/uspesne-projekty/stara-nadrz-se-promenila-v-zive-centrum/>

RUSINA FREI ARCHITEKTI. Komunitní centrum Opatovice I. [online]. Rusina Frei. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: <https://www.rusinafrei.cz/project/komunitni-centrum-opatovice/>

VODIČKA, Zbyněk. Sbor dobrovolných hasičů Břežany. In: Brezany-obec.cz [online]. 29.02.2012 [cit. 5.1.2022]. Dostupné z: <http://m.brezany-obec.cz/sbor%2Ddobrovolnych%2Dhasicu%2Dbrezany/ds-3484/p1=2481>

ZDROJE OBRÁZKŮ

Fotografie neoznačené číslem jsou z archivu autorky práce.

Obrazek 1.
VACHAL, Josef. Šumava umírající a romantická. Zima v Pošumaví - Strážovice [dřevoryt]. 1931. In: Šumava umírající a romantická [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: http://www.vachal.cz/sumava.html

Obrazek 2.
VACHAL, Josef. Šumava umírající a romantická. Šumava od Písku [dřevoryt]. 1931. In: Šumava umírající a romantická [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: http://www.vachal.cz/sumava.html

Obrazek 3.
JANČEK, Dalibor. Keltský obětní oltář a obětní kámen [barevná fotografie]. 2021. In: Mapy.cz [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://mapy.cz/turisticka?x=13.6204793&y=49.3559017&z=17&source=base&id=2120896&gallery=1&sourcep=foto&idp=3464869

Obrazek 4.
Neznámý autor. Listopad u Kornousu [barevná fotografie]. Fotogalerie Břežany. In: Brezany-obec [online]. [cit. 5.1.2022]. Dostupné z: http://m.brezany-obec.cz/listopad%2Du%2Dkornousu/gs-1065

Obrazek 5.
JEŽ, Petr. Kříž pod lipami [barevná fotografie]. 2019. In: Mapy.cz [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://mapy.cz/turisticka?x=13.6182584&y=49.3504295&z=17&source=base&id=2273191&gallery=1&sourcep=foto&idp=1767496

Obrazek 6.
JEŽ, Petr. Kříž [barevná fotografie]. 2021. In: Mapy.cz [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://mapy.cz/turisticka?x=13.6128618&y=49.3458235&z=17&source=base&id=2336660&gallery=1&sourcep=foto&idp=4008658

Obrazek 7.
JEŽ,Petr. Pamětní místo [barevná fotografie]. 2021. In: Mapy.cz [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://mapy.cz/turisticka?x=13.6320664&y=49.3435658&z=17&source=base&id=2221681&gallery=1&sourcep=foto&idp=1767516

Obrazek 8.
Neznamý autor. Letecké snímky obce červen 2019 [barevná fotografie]. Fotogalerie Břežany. In: Brezany-obec [online]. [cit. 5.1.2022]. Dostupné z: http://brezany-obec.cz/letecke%2Dsnimky%2Dobce%2Dcerven%2D2019/gs-1106

Obrazek 9.
CUZK.CZ. Císařské povinné otisky stabilního katastru 1 : 2 880 - Čechy. Dostupné z: https://ags.cuzk.cz/archiv/

Obrazek 10.
Severozápadní část návsi v roce 1943. Odleva průčelí usedlostí čp. 1,2,3,4 a 5 [fotografie]. Etnologický ústav AV ČR. In: LHOTÁK, Jan. Břežany, kapitoly ze starších dějin obce. Západočeská univerzita v Plzni, 2019, obr. 2.

Obrazek 11.-12.
ŠKABRADA, Jiří. Lidová architektura v jižních Čechách.Brno: SOVAMM, 2021.

Obrazek 13.
HEROUT, Jaroslav. Celkový pohled na usedlost čp. 7 v roce 1963 [fotografie]. NPÚ. In: LHOTÁK, Jan. Břežany, kapitoly ze starších dějin obce. Západočeská univerzita v Plzni, 2019, obr. 79.

Obrazek 14.
DOLEJŠÍ, K. Okénková pohlednice z doby kolem roku 1920 [fotografie]. Soukromá sbírka. In: LHOTÁK, Jan. Břežany, kapitoly ze starších dějin obce. Západočeská univerzita v Plzni, 2019, obr. 1.

Obrazek 15.
ŠKABRADA, Jiří. Pohled na čp. 76 z návsi (1976) [fotografie]. In: LHOTÁK, Jan. Břežany, kapitoly ze starších dějin obce. Západočeská univerzita v Plzni, 2019, obr. 155.

Obrazek 16.
Neznámý autor. Průčelí usedlosti čp. 3 z roku 1943 [fotografie]. Etnologický ústav AV ČR. In: LHOTÁK, Jan. Břežany, kapitoly ze starších dějin obce. Západočeská univerzita v Plzni, 2019, obr. 64.

Obrazek 17.-18.
Neznámý autor. Letecké snímky obce červen 2019 [foto]. Fotogalerie Břežany. In: Brezany-obec [online]. [cit. 5.1.2022]. Dostupné z: http://m.brezany-obec.cz/letecke%2Dsnimky%2Dobce%2Dcerven%2D2019/gs-1106ven%2D2019/gs-1106

Obrazek 19.-26.
Neznámý autor [foto]. Fotogalerie Břežany. In: Brezany-obec [online]. [cit. 5.1.2022]. Dostupné z: http://m.brezany-obec.cz/gsp/p1=2035

Obrazek 27.
Český statistický úřad. Veřejná databáze. Vše o území. Pohyb obyvatel [online]. [cit. 5.1.2022]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31548&u=__VU-ZEMI_43_541923#

Obrazek 28.
BERNARD, Josef a kolektiv autorů. Nic se tady neděje: Životní podmínky na periferním venkově. Praha: Sociologické nakladatelství, 2018, s 82. ISBN 978-80-7419-274-6.

Obrazek 29.-35.
Neznámý autor [foto]. Fotogalerie Břežany. In: Brezany-obec [online]. [cit. 5.1.2022]. Dostupné z: http://brezany-obec.cz/gsp/p1=2035

Obrazek 36.-37.
Neznámý autor. Letecké snímky obce červen 2019 [foto]. Fotogalerie Břežany. In: Brezany-obec [online]. [cit. 5.1.2022]. Dostupné z: http://m.brezany-obec.cz/letecke%2Dsnimky%2Dobce%2Dcerven%2D2019/gs-1106ven%2D2019/gs-1106

Obrazek 38.
JIRÍČEK, Karel. Pohlednice z počátku 20. století [fotografie]. Soukromá sbírka. In: LHOTÁK, Jan. Břežany, kapitoly ze starších dějin obce. Západočeská univerzita v Plzni, 2019, obr. 53.

Obrazek 39.-40.
kronika mysliveckého sdružení Slavník

Obrazek 41.
VANEŠ, Sláva. Stavení čp. 94 na pohlednici z roku 1970 [fotografie]. Obecní úřad Břežany. In: LHOTÁK, Jan. Břežany, kapitoly ze starších dějin obce. Západočeská univerzita v Plzni, 2019, obr. 164.

Obrazek 42.

Neznámý autor [foto].
Fotogalerie Břežany. In: Brezany-obec [online]. [cit. 5.1.2022]. Dostupné z: http://brezany-obec.cz/detsky-maskarni-bal-7-3-2020/gs-1111

Obrazek 43.

STRAKA, Jiří. [foto]. 2018. In: REKONSTRUKCE BYVALÉ HOSPODY SE SÁLEM V MÁSLOVICÍCH [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://www.bodarchitekti.cz/projekty/rekonstrukce-byvale-hospody-se-salem-v-maslovicich-2/?fbclid=IwAR2g6fe0kclFTHk9L6jp3Yjp3C1NjX-c6TkhUSt805sKxSC9j93Ln_5QdQro

Obrazek 44.

alex shoots buildings. [foto]. 2021. In: Kavárna Noutonice [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://objektor.cz/trd-kav/?fbclid=IwAR3-3-2xy-qEC1tizj5WLkE5t5F3lItuXpnyj0G4kHazU4jCDsHCUBlrD8kNo

Obrazek 45.
BoysPlayNice. [foto]. 2019. In: V malé obci Hluchov zrekonstruovali zanedbanou historickou budovu obecního úřadu [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://www.earch.cz/architektura/clanek/v-male-obci-hluchov-zrekonstruovali-zanedbanou-historickou-budovu-obecniho-uradu?fbclid=IwAR3hJNVANqo2VFXQrKjIwc-iSYWRwcmSFkl4RB9phjxUre0LR3rUzGa4a5k

Obrazek 46.

Neznámý autor [foto]. 2021. In: Komunitní centrum Opatovice I [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://www.rusinafrei.cz/project/komunitni-centrum-opatovice/

Obrazek 47.

Neznámý autor [foto]. 2010. In: Revitalizace Koterovské návsi [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://www.rotagroup.cz/reference/Revitalizace%20Koterovsk%C3%A9%20n%C3%A1vsi

Obrazek 48.

CHABERA, Matěj [foto]. 2021. In: Skryté poklady české vesnice. Dvojice jezdí po venkově a hledá architektonické skvosty tam, kde byste je nečekali [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://www.czechdesign.cz/temata-a-rubriky/skryte-poklady-ceske-vesnice-dvojice-jezdi-po-venkove-a-hleda-architektonicke-skvosty-tam-kde-byste-je-necekali

Obrazek 49.

Fotes [foto]. 2020. In: Usedlost v jižních Čechách [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://www.archiweb.cz/b/usedlost-v-jiznich-cechach-1

Obrazek 50.

Obrazek 51.

HURT, Jiří [foto]. 2018. In Rodinný dům od Ateliéru 6 a AIR ateliéru vychází z principů zástavby moravské vinařské obce [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://www.earch.cz/architektura/clanek/rodinny-dum-od-atelieru-6-a-air-atelieru-vychazi-z-principu-zastavby-moravske-vinarske-obce

Obrazek 51.

HIMMELHUBER, Peter [foto]. In: Tilia cordata, Small-leaved lime [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://www.alamy.com/stock-photo-tilia-cordata-small-leaved-lime-127613534.html

Obrazek 52.
Neznámý autor [foto]. In: ECR Environnement Anglet [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://www.pagesjaunes.fr/pros/52156328

Obrazek 53.
Neznámý autor [foto]. 2021. In: PODZEMNÍ KONTEJNERY ZNAČKY MEVA [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://www.mevatec.cz/blog/podzemni-kontejnery-znacky-meva

Obrazek 54.
atelier Villes et Paysages [foto]. 2020. In: Pinterest [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://cz.pinterest.com/pin/367324913366174982/

Obrazek 55.
VYMAZAL, Miloš [foto]. 2009. In: Kamenné koryto [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://www.rostliny-cs.com/forum/vt/cz/762-kamenn%C3%A9-koryto/

Obrazek 56.
Neznámý autor [foto]. 2020. In: Pumpa ruční stojanová STANDARD T tlaková [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://www.kovoplast.cz/pumpa-rucni-stojanova-standard-t-tlakova-zelena-tmava-83688.html

Obrazek 57.
RAUSSER, Stepanie. [foto]. 2020. In: 14 Easy Ways to Make Your Backyard More Fun [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://www.parents.com/fun/activities/outdoor/make-your-backyard-more-fun/?

Obrazek 58.
Neznámý autor [foto]. 2020. In: Catskill Native Nursery. Meadows & Wildlife Gardens [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://www.catskillnativenursery.com/meadows--wildlife-gardens.html

Obrazek 59.
Lenslooker. [foto]. 2016. In: Farm Pond with Dock [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://depositphotos.com/116427650/stock-photo-farm-pond-with-dock.html

Obrazek 60.
kronika mysliveckého sdružení Slavník

Obrazek 61.
botanic [foto]. 2013. In: Pinterest [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://cz.pinterest.com/pin/361202832593669574/

Obrazek 62.
Kořenovky.cz [foto]. 2019. In: Domácí čistička odpadních vod pracuje levně, pozor ale na kuchyňskou chemii [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://www.nazeleno.cz/domaci-cisticka-odpadnich-vod-pracuje-levne-ale-nesnasi-kuchynskou-chemii.aspx?fbclid=IwAR3r-cFAquEphsneH9d92tXpu_HYnKA6yjIKSGjI8Gl-phurBZsTvpQIKjI

Obrazek 63.
Neznámý autor [foto]. 2013. In: The Murmuring Cottage [online]. [cit. 12.5.2022]. Dostupné z: https://themurmuringcottage.tumblr.com/

